

WŁADZIĘCKA
GMINA

KRONIKA GMINNA

GMINY Sobnie

POWIATU Sokołowskiego
WOJEWÓDZTWA Warszawskiego

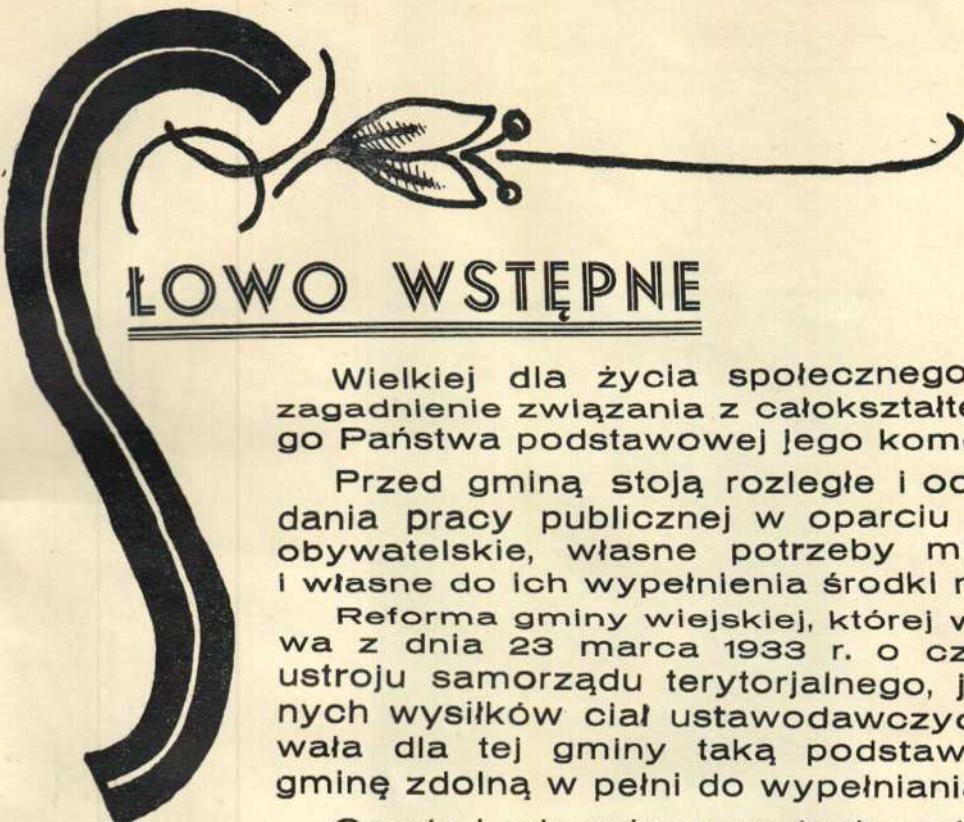
709

ZAŁOŻONO Dnia 20 sierpnia 1934. ROKU

SPIS TREŚCI

I. SŁOWO WSTĘPNE.....	STR. 5
II. AUTOGRAFY.....	" 7
III. AKT OTWARCIA KRONIKI.....	" 9
IV. MONOGRAFJA GMINY.....	" 11
V. KRONIKA BIEŻĄCA GMINY OD... //	

ŁOWO WSTĘPNE

Wielkiej dla życia społecznego doniosłością jest zagadnienie związania z całokształtem zadań własnego Państwa podstawowej jego komórki — gminy.

Przed gminą stoją rozległe i odpowiedzialne zadania pracy publicznej w oparciu o własne organa obywatelskie, własne potrzeby miejscowego życia i własne do ich wypełnienia środki materialne.

Reforma gminy wiejskiej, której wyrazem jest ustawa z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustawy samorządu terytorialnego, jako owoc wspólnych wysiłków cał ustawodawczych i Rządu, zdobiła dla tej gminy taką podstawę, która uczyniła gminę zdolną w pełni do wypełniania swych zadań.

Oparte i odnowione na tych podstawach życie samorządowe gminy wiejskiej — które dotychczas nie miało sprzyjających warunków do pełnego rozwoju i utrzymania w oparciu o Państwo i własną społeczność tradycyjnej ciągłości swych zadań, celów i pracy, — ma dzisiaj otwartą i wytkniętą w tym kierunku drogę.

Dla upamiętnienia więc momentu, który przez reformę ustrojową łączy wszystkie gminy wiejskie w jedną wspólną rodzinę, oraz dla upamiętnienia dziesięciolecia istnienia Związku Gmin Wiejsk. R. P. wreszcie dla zapoczątkowania przez każdą gminę od tego momentu historycznego własnej historii życia i działalności — Związek Gmin Wiejskich R. P. zainicjował niniejszą

» KRONIKĘ GMINNĄ «

która przez nieprzerwane spisywanie w niej bieżących dziejów gminy, stanie się wieczystym dokumentem jej przeszłości oraz żywym łącznikiem z teraźniejszością.

Ta inicjatywa Związku Gmin Wiejskich, której celem jest oparcie przyszłego rozwoju gminy o jej własne tradycje historyczne, została, jak to widzimy z umieszczonych tu autografów, przez najwyższe czynniki władzy państowej zaaprobowana.

Niechaj więc idea „KRONIKI GMINNEJ” znajdzie wśród gmin silny oddźwięk, a historia przez nie pisana w dobrych czy złych momentach ich życia, niech się stanie drogowskazem w dalszej ich pracy dla dobra Państwa i własnego społeczeństwa.

WARSZAWA, dnia 20. października 1934 r.

DYREKTOR I WICEPREZES
Związku Gmin Wiejskich R. P.

Bogusław Traczyk

PREZES
Związku Gmin Wiejskich R. P.

*J. Karol Polakiewicz
Wicemarszałek Sejmu*

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
PROF. IGNACY MOŚCICKI

Książka Historji Gminy,
owej szkoły cnót obywatelskich
w budowie Państwa, niech
stanie się wiedzą, poniątkiem
wiarostu i pełnego rozwoju
potęgi naszej zbiorowości.

Mościcki

**PREZES RADY MINISTRÓW
PROF. LEON KOZŁOWSKI**

Skarodz nowocza gada . . . ugalowa;
nowijace na tewach przeregołujch
gminu Polsat, chwarszj poslawy polscy.
Pracy wospolny

L Kozłowski

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
MARIAN ZYNDRAM-KOŚCIAŁKOWSKI**

Zycie zbiornik z gminu uzyj jsi obyczki
godnic trocs o wlosy dobrobyt u stwib
dla dobre Ogórnego.

Jotei, Krokiwa gminne mów i powinno
stac się skadeczna statku miodemis tis
porowni drójscnego ; usi niodomienie
państwego neni kai.

M. Trzeciak
Warszawa 20.8.34.

AKTEM NINIEJSZYM STWIERDZAMY, ŻE KU UPAMIĘTNIENIU PO WSZE CZASY DZIEJÓW GMINY

ROKU PĄNSKIEGO 193 , Dnia _____

KIEDY
PREZYDENTEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ BYŁ
PROF. JGNACY MOŚCICKI
PIERWSZYM MARSZAŁKIEM POLSKI BYŁ TWÓRCA
NIEPODLEGŁOŚCI PAŃSTWOWEJ I PIERWSZY
NACZELNIK PAŃSTWA
JÓZEF PIĘSUDECKI

PREZESEM RADY MINISTRÓW BYŁ _____
MINISTREM SPRAW Wewnętrznych BYŁ _____
PODSEKRETARZEM STANU DLA SPRAW SAMORZĄDU BYŁ _____
WOJEWODA _____ BYŁ _____
STAROSTA _____ BYŁ _____
WÓJTEM GMINY _____ BYŁ _____

NINIEJSZA "KRONIKA GMINNA"

ZOSTAŁA PRZEZ ZARZĄD GMINNY, Z INICJATYWY ZWIĄZKU GMIN WIEJSKICH
R.P. WPROWADZONA I USTANOWIONA JAKO WIECZYSTA KSIĘGA PAMIĄTKOWA
GMINY, Z TYM PRZEZNACZENIEM,

- AŻEBY SŁUŻYŁA NIEPRZERWANIE -.
TAK OBECNYM JAK PRZYSZŁYM ZARZĄDOM GMINNYM DO WIERNEGO
SPISYWARIA W NIEJ RZECZY Z ŻYCIA CAŁEJ GMINY, ABY BYŁA ODTĄD ŹRÓDŁEM
ZACHĘTY KU JEDNOCZENIU SIĘ WSZYSTKICH OBYWATELI GMINY W PRACY DLA
DOBRA WSPÓLNEGO; MAJĄcej NIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ.

DAN, w _____ W DNIU POSIEDZENIA RADY GMINNEJ

RADA GMINNA:

PRZEWODNICZĄCY - WÓJT

ZASTĘPCA - PODWÓJCI

ŁAWNICY:

W. Floryński

S. Mikołajek

Antoni Czapka

RADNI:

Konstanty Celiński
Brzyski Józef
Borutański Włodzimierz
Edyson Wnętrzak
Józef Braszowski
Hannibal Mironow
Baran Leszek

Hannonek Włodzimierz
Tadeusz Woryński
Antoninek Lewandowski
Stanisław Krysztański
Czesław Goleśnicki
Kalinowski Stanisław
Cieślak M.

SEKRETARZ GMINNY:

MONOGRAFIA GMINY

Sabnie według stanu organizacyjnego, opartego na ustawie z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego.

I. Narwa i przyjazność pod względem administracyjnym.

Gmina wiejska Sabnie wchodzi w skład powiatu Sokólewskiego w Sokólewie, województwa Lubelskiego w Lublinie. Siedzibą Zarządu Gminnego jest wieś Sabnie nad rzeką Cetynią, wypływającą z pod Sokolowa.

II. Wiadomości ogólne.

Patrząc na mapę gminy Sabnie, widzimy nie regularny kształt jej terytorium, wydłużony w dwóch miejscowościach od strony wschodniej, w której to ścianie wznoszą się długie jerykiem terytorium gminy Jabłonka.

Sciana północna nico wydłużona, południowa lekko sięga, ściana wschodnia tworzy wgnawczą linię z głębokim wcięciem w środkowej swojej części. W stosunku do terytorium całego powiatu leży w północno-wschodniej jego części. Graniczy z następującymi gminami: od północy gmina Hordyn, od wschodu Jabłonka, od południa miasto Sokółka i gmina Repki od zachodu gmina Kudlecza i gmina Chruneczka. Długość ogólna gminy wynosi

osi 68. klm. Powierzchnia gminy przedstawia teren
falesty, nadrywających się w kierunku północnym, w kierunku
przepływającej reki Bug. Przez środek terytorium przepływa
reka Cetynia, której źródła leżą nieco za Sokolowem,
stolicą powiatu. Reka ta, choć nie wielka, obfita jest
w wody, które w najbardziej suchych latach nie wysychają,
kiedyś swymi wodami obracała kilka młynów wodnych,
a dziś zaledwie dwa zay trzy młyny i to już długo opuszczone,
stoją nad jej bregami, przypominające pozostałości bogactwa
swego strumienia. Cetynia wieje się wśród pagórków gminy
Barwna w całego, tworząc liczne zakroby i zakola, urozmaicające
i tak tu piękny krajobraz. Smakując rece moina, ze lek-
pięknymi pagórkami, pokrytymi niekiedy drzewami np. w Nie-
wiadomie, tak pięknymi okolicami i wsi, leżącymi w stopach
lagodnych wzgórz, rzadko spotkać moina jest na terenie
całego powiatu, jak tu Dolina reki Cetyni tworzy
dzień dobry drukarnie Łąki, a tym samym wpływającą dodatkowo
na hodowlę inventara. Narwa reki "Cetynia" - pocho-
denie tej nazwy trudno dziś dociec. Niedomaga też naj-
prawdopodobniej iż nazwę jej nadali mieszkańców tu
swego czasu żadvingowie, którzy nadarali podobne nazwy
jak: Cetynia, Matkinia, Postynia, Herdynia i t.p.

Narwa tej reacji godna jest uwagi i z tego jasne
wągłe, że podobnej narwy jest reka w Dalmacji, która
też przeszyna osiedla pogórskie, o podobnym typie, jakie
i w gminie Sabnie i na terenie całego powiatu Sokol-
owskiego znaleziono moina było. Szczególnie tym mówiąc
będzie my przy omawianiu historii gminy. Jeżeli chodzi
o obszar, to przedstawia on według stanu z dnia 14 listo-
pada 1937. 11.538,30 ha ogółem - a w tym obszar
grundów opodatkowanych 9.555,22 ha. Obszar jest
dzielnicznego charakteru, przeważnie kawałkami przy fol-
warskich i plus 218,12 ha lnu państwowego, przejętego

przez Państwo po dobrach przekierowanych. Ogólna liczba ludności wynosi 5985 osób, według stanu z 1907 r. wzmiankowanego. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 56 osób na 1 km². Wysokość nad poziomem morza wynosi do 193 m. W niektórych okolicach, przeważnie na zboczach pagórków wiele morska wielką ilością kamieni, przeważnie otoczków, jako pozostałości po okresie plejadowcowym. W dolinach i nizinie rzecnej znajdują się miejscami gleby torfiasta, świadczące o bagiennym charakterze i niskie rolnanych dawniej wodach Cetyni i pobliskiego Bugu. W ogóle dawniej Cetynia nisko rozwijała się wody, przeważnie w okresie wiosennym i jesiennym, co łatwo sprawiało morze po pozostałościach torfów tej reki, które to torfki niskie miejsce zajmowały, jak również po uniesionych rówach, ławach piasku, kamieniach, a także same pozostałościach ryglów rzecznych najstarszego typu.

Ogólna liczba gospodarstw wynosi 23, średnia wie 18, folwarków 5. Przez terytorium gminy przechodzi dwa drogi: jedna prawie przez środek, z Sokolowa w kierunku na Sterdyn, Czerwon, Nur, druga z Sokolowa przez Niedziele i Biujły do Zabłoniny i w kierunku Kremienia. Obie drogi bardzo wygodne i w dobrym stanie utrzymane. Obsadzone drzewami a np. mosa do Zabłoniny na terytorium gminy Sabnie - drzewami swoistymi. Występują prawie wszędzie i średnio porastażą bruki, a niektóre nawet jak np. Sabnie wygatane chodniki. Dawne akta gminy rozbity zmieszczone przez tegoż się wojny i najstarsze zapisy wiadomości pisane sięgają zarazem 1890 roku. Istnieje jednak pewność że przed rokiem 1835 obrat gminy ramykał się tylko w granicach wie Sabnie i folwarku Sabnie, a w tym samym czasie samodzielnymi gminami były takie miejscowości jak Teliznica, Niedziele, Kupriki, w których to miejscowościach były wieki majątki,

a władze wojewódzkie sprawowały śledztwa. Wskutek reform w roku 1859 i 1864 owe gminy wielokrotnie zostały w skrócie gminy Sabnie i terytorialnie przetrwały taki stan rzeczy aż do roku 1931, w którym to roku na przedstawie dekretu

przyłączono z gminą Zabłonna
do gminy Sabnie wieś Bajaly-Gniarone z przyległościami.
Jednak żadnych specjalnych dokumentów w sprawie terytorium gminy w aktach urzędu gminnego nie ma. Ostatnia pewne ślady znaleziono w notatkach dworskich w Sabniach, Kapientynie, Niecieczy. Gminne akta, jak już oponialem, zostały zniszczone przez wojny, a tak samo pożar okoliczku 1887, zostały zniszczone dawne akta i dokumenty. Zaszczytne należy, że pożar budynku gminnego spowodowany był umyślnie przez sekretara gminy Matlinskiego, który prowadził rozwodny tryb życia; przez prisaństwo narobił nadużyć, a chcąc zatrzymać ślady podpalisk budynek i innych wariant, grając na harmonii przyglądał się pożarowi. Kara jednak nie minęła go. Rząd Rosyjski ukarał go oponiednio, a gminę, z braku budynku, przeniesiono si do wsi Niewiadoma, gdzie parę lat mieściła się si si do czasu wybudowania nowego budynku w Sabniach.

Według opiniadanów ludności wójta mieli należeć do gospodarstwa: Benedykciuk Adam, Koloniejeckuk Antoni z Kurowic, niepismiany, Symarski Józef z Koloniem, osławiony eks-unita, który wyrektował si swą wiary dla urzędu, Teofiluk Stanisław z Sabni, Matwiejeckuk Grzegorz z Grudiska, Ferionowski Aleksander z Suchodola pierwszy zar, Kozłowski Jan z Sabni, Osipiec Jakób z Suchodola, Ferionowski Aleksander z Suchodola drugi zar, Soryński Tadeusz z Teliorzicy, Flajński Wacław z Suchodola, cllicioruk Stanisław z Sabni, i ostatni wiek z wyboru, był sekretarz tejże gminy, jednoglosnie obdarowany godnością wójta i zaufaniem ludności - Bartłomiej Czerlow. Z sekretarzy gminnych zapamiętano.

Rensko Wincentego, który pełnił swą funkcję przez 25 lat, Skłodawka Bronisława, Clichalskiego Młodystawa, Stoczyńskiego Jana, Skorupki Juliusza, Battariewicza Stanisława, Bardejowskiego Czesława i ostatnim sekretarzem gminy jest Kozłowski Stefan.

W okresie przedwojennym terytorium gminy należało do byłego rejonu rosyjskiego i pod względem gospodarczym, kulturalnym i społecznym nie przedstawiało żadnego prawie postępu. Większość wsi zajmowana była gospodarką rolną, a wieś najbardziej rozwinięta, bez wątpienia, a także wsi wolne-slacheckie jak Niemidoma, Nieciecza, Bujaly, erzecie Tchornicy, specjalnie przez Morkali i Lurianie i prześladowane, a przez wybijanie durnej slacheckiej odzobuione nie przeszły z postępu i dlatego i dziś praca kulturalno-rosyjska jest u nich bardziej utrudniona, niż we wsiach włościańskich, które nie stwarzają się tym specjalnym murem charakterystycznym dla wsi slacheckich.

W prawdzie do roku 1864 były parafialne szkoły w Grodzisku i Niecieczy, lecz i te po roku 1864 zostały zupełnie skarbowane, tak, że cała gmina przez długie lata nie posiadała szkoły, poza szkołą rosyjską w Grodzisku, prowadzoną przez diaków. Po roku 1905, na parę lat przed wojną, dzięki staraniom tutejszej ludności utworzono szkołę w Holowientach, gdzie główny czas nauczykiem był Ukrainski Jan, kulturysta. Brak szkoły był przyczyną słabego rozwoju intelektualnego ludności, z czem silnie słabe wyrobienie społeczne, zamknięcie przemysłowej kultury pod każdym względem, a podniesiana przez wrogów nienawiść do rzeczywistości, oraz stronne prześladowania unitów wytworzyły atmosferę przygrybiającą, nieufną i daleką do swego naturalnego postępu kultury, wiedzy, a samo życie nigdy znacząco postęp tutejszej okolicy pod każdym względem. Były w prawdzie w pobliżu szkoły średnie, lecz prowadzone poza murami i diaków rosyjskich, nie ciesząc się wiele wśród ludności tutejszej popularnością.

i radki był wypadek, aby wieśniak tutejszej okolicy kazać się
wego syna lub córki w zakładach Piastowskich lub Elblą-
gowskich, choć szkoły owe były darmne i szeroko reklamo-
wane po gminie. Pierwsza kultura, rozwinięcie spraw swoich,
uwiedomienie pod względem przekorci i otaczających pre-
jów życia ówczesnego stało się re skut, ani cerkwi a sta-
rą dwożą, których było tu kilka. Pierwsi, oficjalni starali
się na wszelką cenz uwiedomić pod każdym względem
ludziom, o której opiekę, a szczególnie wiernie, jak Grochiski,
Holowiecki i Sabnie, gdzie konne przeładowania straszne
spustoszenie materialne i moralne ucagnęły na tamtejszej
ludności. Tym bardziej treba było pamiętać, pocienić, uatraktować
do wytrania i tu wielką zasługę należy przyznać właścicielom
szkolnych majątków.

Z licanych opowiadów stwierdzić należy, iż w powstaniu
roku 1863 ludność tutejsza, za małymi wyjątkami, uiała
prawie się nie brata. Z opowiadów starszych wynika, iż do powsta-
nia na ogół ustosunkowało się nie przybyłe, powstańcom
urządzano za ludzi tych, których należy wstawić w rzędy Mas-
kali i Łopieć. Ze bili się powstańcy za wolność o tym malo wie-
diano, chyba wyjątki bardziej uwiodomione. O powstaniu
podlaskim ks. J. Brożce, który z oddaniem swym przechorował
i ukrywał się nie raz na terenie gminy, malo wieiano, a ludność
tumultu wielu uiała w egzekucji, która odbyła się w Sokolowie
1865 roku, nie mając specjalnego żalu do Maskali, a raczej
pragniło im to ulga, iż narocze skończyły się czasy buntowe.
Na egzekucji powieszenia ks. Brożki, według tamtejszej ludności,
części ludności wielu uiała z głową chęci, części pozostała
przymusowo sprowadzoną do Sokolowa. Z tamtejszej ludności do
powstania należeli: Krasowski Paweł z Sabni, nie jakiś „ella-
staler”.

Jeżeli prawdziwa nie ufroni do powstania nie była odosobniona
tylko specjalnie dla gminy Sabnie. Niefroni ona mogła być

reobserwować prawnie w całej tej części Podlasia, pomimo, iż powstanie
tu najdłużej się utrzymywało. Ludność mało oszczędnego, mało wy-
sobiona społeczeństwa, nie mogła pojąć znaczenia walki o wolność,
zachowywała się biernie, a mil zaż, jak już poprzednio zauważałem,
także.

W okresie po powstaniowym pochodzi wielkie przekladowanie
unistów, którzy znajdowali się na terenie gminy we wsiach: Grodziek,
Holowienki i Siebie. Przekladowania unistów wyparły, jak wiemy,
wcześnie odniesione skutki i stały się przyczyną nienawiści. Nienawiść
do Moskali dala początek pełnego znaczenia tego rozbudzenia się
ducha polskości, szczególnie czystej gatety, dojnego do osiągnięcia prze-
zakładanie lepszych szkoł polskich, a nawet organizowanie
tajne organizacje o dwóch kierunkach politycznych, a nienawiść
pod znakiem narodowym i socjalistycznym. Na teren przeklę-
tała się nawet zakazana lektura w postaci bibuły P.P. Sorej,
któreg przemyciał na teren Benedykciuk Jan z Suchedniowa i ma-
jąc stosunki z robotnikami cukrowni w Ełkach, kłonnej
robotnicy, jak wiadomo byli z swoim czasie organizowani prze-
z Józefa Piłsudskiego i jego wysłanników. Rok 1905 specjalnie
zauważał się na terenie. Ludność na zebraniach gminnych
jawnie domagała się szkół polskich i zakładania ich w leśny
to powstaje szkoła we wsi Holowienki. W roku tym specjalnie
na wyróżnienie zasługuje właściciel majątku Grodziek na-
wirkiem, którego powszechnie
nazywano „Lordem”. On to tworzył słynne banderie z ludnością
miejscową, dając jej nazwy historyczne, swoim kontem spra-
wione, konie, siodeła, a które to banderie występowały przy przy-
jazdach biskupów. Rząd rosyjski nie mylimy okiem pa-
trząc na owe banderie, dopatrywa się w nich nie legalnych
organizacji i starał się za wszelką cenę nie dopuścić do
ich organizowania. On też organizował zebrania, domagające
się szkoły z polskim językiem nauczania. On organizował
tajne organizacje, do których wieziął ludność miejscowości niby

to pod pozorem krenienia samej miedzy rolniczej. Dlaki tym
poszczególniow zaczyna się w gminie krenić cywilnictwo. Powstają
nawet małe biblioteczki koresponde, a nawet wiejskie jak np.

w Telisznicy. Ludność zaczyna prenumerować gazety jak np.

'Światopis', 'Karamie', a nawet nielegitime kolportowane jest

'Robotnik'. Odbyło się też w roku 1905 rebranie gminne, które
kategorycznie domaga się języka polskiego. Uchwałę tej brak
jednak w aktach Urzędu Gminnego, a przede wszystkim zapisałem
na podstawie opowiadań starszej ludności. Woycie treba powie-
dzieć, że w roku 1905-1906, w okresie wojny japońskiej i rewolucji
w Rosji gmina Sabnie, tak jak i całe Królestwo Polskie,

przez rok okres wzmożonego ruchu narodowego. Ludność gmin-
nie wypełnia swą pracę katolickie, śpiewa pieśni narodowe,
uzgania uroczystości i pochody, zaczyna się wzmożona pro-
paganda cywilnictwa polskiego i ruchu chłopskiego, wieś

zaczyna rozwijać swoją rolę i aby to na rebraniach, aby w orga-
nizowaniu życia społecznego bierze dość czynny udział. Po roku

1906 ruch ten, jak wszelkie, był mocno i tu przytłumiony. Daje

się jednak zauważycie powstawanie organizacji takich jak 'Kółko

Rolnicze', powstające spółdzielnie, które w sprawie nie są zakładane

na terenie gminy, lecz ludność chętnie zaangażuje się do organizacji

w Fablonie, w Sokolówce a nawet w Skordyni. Powstało też w tym

okresie Gminna Kasa Oszczędnościowa w Sabniach, której okre-
soci składane przez tutejszą ludność sięgały kwoty 50,000 Mf.

Kółek Rolniczych na terenie nie było, lecz ludność należała

do innych gmin. Natomiast założono w Sabniach spółdzielnię,

w roku 1910. W Telisznicy też jest była spółdzielnia, lecz kilka

razy ostateczne upadłości i ostatecznie nie ma spółdzielni.

Zwykły udział w pracach organizacyjnych tutejszej ludności,
nowej tyle organizacji, oraz ich ranga mówi nam o wzrozu-
mieniu istoty sprawy, o pewnej już kulturze na tej wsi a ini-
cjatywa, przejawiająca się w rozbudowie organizacji i cywilnictwo
wraz z członkami, mówi nam o istotnym rozumieniu sprawy

i dobrołosci w prebadowaniu wsi naszej, jako jednej z dróg do osiągania Niepodległości.

Ponadtożą raczątki bibliotek parafialnych oraz bibliotek gospodarczych po dworach, dobrze obsługują miejscowości ludność.

Początek wojny światowej w roku 1914 powoduje pewien zatrzymanie organizacyjne, społecznym i kulturalnym.

Do wojska w roku 1914 z terenu gminy ponad - około 400 mieszkańców i kilku dziesięciu ich poległo na polu walki.

W roku 1915 następuje władza rosyjska pod naporu wojsk niemieckich, a opuszczając gminę wywozi z sobą wszystkie akty gminne, które oprócz kriegi ludności już nie powracają do gminy, wywozią kriegi kasowe gminy wraz z gotówką, sięgającą ok. 500 zł. Zabierają też akta i dokumenty Gminy Kasy Oszczędności wraz z gotówką, narządzając mieszkańców gminy na bardzo poważne, bo sięgające 50000 rubli straty.

Czasy okupacji są dla gminy tera bardziej ciężkie. Wojna światowa, nisząca gospodarkę Niemcy,敦urają ich do rekwiizycji, która gospodarka wpływa na zubożenie ludności. Uchody z Moskwy nie spalili ani jednej wsi. Placówka niemiecka nie była na terenie gminy.

Zubożenie gminy pogłębia się jeszcze bardziej, gdy ludność z miast rzuca się w poszukiwaniu pracy na wsi, a Sabnie jako leżąc przy głównym trekcie są specjalnie narządzane na odwieziny przybyłych miejscowości, którzy masowo rekrutują wsi gminy. Jest naprawdę ile. Poniżej wiec Obywatelski Komitet niesienia pomocy dla biednych, który będąc w porozumieniu z Powiatowym Komitetem, rozdaje biednym żywność, bieliznę, ubranie obuwie. Komitety Obywatelskie oddziałują tera na przebieg życia samoządowego i za tego okupanta powalają na wybór Rady Gminnej, która już do końca okupacji reguluje życie gminy.

Akcja Rady Gminnej idzie w kierunku podniesienia

oniaty przed wybuchem. Powstają te szkoły, które są rozmieszczone prawie w każdej wsi. W akcji powyższej najwięcej zasłużili ponisieli.

Rada Gminna składa się z okupantami co do rozstrzygania spraw świątyni wojennych; uuchania biblioteki np. w Teliszy, naprawia szkody wyrozbane przez wojnę, np. mosty, zaprawka lat i porządek w gminie pod promocy straży obywatelskiej. Ponieważ na terenie nie było placówek niemieckich, więc najbardziej tu rozwija się tajna organizacja P.O.W. Ma ona dwie swoje placówki, której komendantem jest Faniński, byłego nauczyciela, legionisty, przystający przez placówkę P.O.W. wyzyskującego tego. Do tej tajnej organizacji z terenu gminy należeli: 1. Kozłowski Marian, 2. Adamski Wincenty, 3. Faniński Aleksander, 4. Tomczyk Bolesław, 5. Marcjanek Jan, 6. Sacruk Stanisław, 7. Brłoski Antoni.

Dziś też orób materiałów nie z terenu gminy. Cwiczenia P.O.W. odbywali w majdalu Sabiniowskim, a także w leśce w Chudzianowicach, gdzie czasami odbywały się tajne nabożeństwa dla żołnierzy i uratowanych im świdnickich sakramentów.

Rozbrajanie Niemców nastąpiło w dniu 12 listopada 1918r. Ludzieści udziału nie brała z braku placówek poza wypędzeniem okupantów z wyniku majątku państwowego. Miejscowy oddział P.O.W. brał udział w rozbieraniu w Sochowie, w Fabloniu, a nawet w Siedlcach, gdzie donoś do krewnej bitwy z Niemcami. W tym roku też zaciągnęły się do wojska na ochotnika bardzo dużo osób, a przeważnie członkowie P.O.W. Zostały przed dniem 11 listopada 1918r., gdzie w południu listopada na podstawie zarządzenia Rady Regencyjnej z dnia 27 października 1918r. zostały przeprowadzone w gminie wybory do Rad Gminnych, które objęły całkowitą władzę samorządową po ustąpieniu Niemcom, podporządkowując się jui władcom polskim.

w roku 1920 gmina na przeległy dwóch prawie tygodni była pod panowaniem bolszewików, którzy ją racęgli organizować właściwe gminne na wzór komunistyczny.

Terytorium gminy w czasie invazji nie zostało zniszczone, pomimo walk, jakie rozegraly się przy przeprawie bolsewów przez Bug. Walki o obronę linii Bugu trwały przez 5 dni i bronili tej linii w tej miejscowości pułki dobrze przebranionej XVII dywizji poznańskiej. Okolica tylko ucierpiała z powodu rekwirowania koni, które bolszewicy zabierali na swoje potrzeby. W walkach o Niepodległość Ojczyzny zginęło na terenie gminy... osób, których mogły znajdować się w Grodzisku i Kupientynie. Ostatnio z Kupientyna ewakuowano poległych żołnierzy przeniesiono na cmentarz parafialny w Sokolowie. Groby poległych znajdują się pod nadejściu opieką miejscowego społeczeństwa.

Z terenu gminy na polu chwasty do roku 1921 zginęli następujący mieszkańcy: 1. Adamowski Jan z Sabni, 2. Klimczuk Franciszek z Holowienk, 3. Sębut Jan z Holowienk, 4. Koruchowski Stanisław z Bujas, 5. Ułarczak Jan, 6. P. D. Krasicki z Sabni 6. Krouza Feliks z Tchórznicy.

Z chwilą pokoju życie gminne szybko wrasta. Budowano 3 szkoły a mianowicie 2 kl. szkoły powszechnego w Kupientynie - budynek drewniany, 2 kl. - szkoła w Tchórznicy - budynek drewniany, 5 kl. szkoła powszechna w Sabniach - budynek murowany. Porosła jeszcze jedna szkoła do budowy w Niedziele. Wybudowano 1 dom ludowy, murowany w Sabniach i 4 remizy straż ogrodowej: w Holowienkach, Kupientynie, Niedziele, Suchowle. Wybudowano... km. dróg kredytowych i bruków. Nie ma wsi, która by nie miała bruku

a jedna z nich - Sabnie posiada nawet chodziki. Wysadzone
stąd drzewa na przestrzeni km. Założono kilka orga-
nizacji społecznych, utworzono spółdzielnię, kilka rolniczo-
i jedynym słowem bardzo znaczenie pełniło życie pod kątem
współczesnym na paziąt, lecz o tym będzie mowa później, w specjal-
nych statystykach, które dokładnie odwzorczały stan os-
iedlów naszego terenu.

III Historia.

Czynina Sabnie, jak i cały powiat Sokólski, leży na
Podlasiu. Nasza Podlasie, tj. dawniej krainę riemiącą, w tych
czasach gdy Państwo Polskie się formowało, a wieś graniczyła
około wieku X, XI, XII i XIII, nie pochodzi od słowa las, pod-
lasem, podlasie, ale pochodzi od słowa Lach, pod Lachami,
Podlasie, Podlasie. Znaczy to, iż ta kraina, która dziś leży
w centrum Państwa Polskiego, jest dziś odniesieniem nasza,
kiedyś była terenem spornym pomiędzy Polakami, Rusinami,
Litwinami, Prusakami, a nawet Niemcami, a ponownie w całej
swojej rozciągłości bezpośrednio stykała się z Mazowszem; była
pod największym oddziaływaniem Polaków, Lachów, jak nazywano,
jakoż nazywano ją Podlasem, a później przekształ-
cono na Podlasie, gdy średnio naprawdę wymówić krainę
komu podlaskim - Podlasie, powie raczej Podlasie. Ze względu
na powyższych nie należy sądzić, by Podlasie było nie
polskie, a zdobyte granicem od kogo. Wie L. Glogier w swo-
im dziele pt.: "Geografia historyczna ziemi dawniej Polski"
mówiąc, iż kraina ta, przez długi czas, była bezludnym pasem
leśnym, białym, rek. i jesiorskim, graniczącym z Mazowszem i Rusią.
Pas ten, bezludny, rozciągał się w okresie prawie
na wszystkich rubieżach starej Lechii i był nazywany
na oddziaływanie zgraniczających z sobą plemion. Takim
pasem było i Podlasie. Kraina ta stała się terenem
spornym, a w jej leśne tony, pozywając je już od wieku

XI lub XII wznaja się głęboko Mazury i dochodzą aż do Bielska, Czeliukha i Konstantynowa nie mówiąc już o okolicach naszej gminy. Dowód tego liczne znaki, które znajdują się na tutejszym terenie w postaci grodzisk typu mazowieckiego, żalutki lechickie, oraz mnóstwo okrągłych kamieni żarnowych, które były pospolite na całym Mazurzu. Tak samo przedstawiają się tu: Rusini, którzy niszczeni przez Mongolów w punnych nadbużańskich znajdują się opole, zakładają osady i spokojuje się wraz z osadami Mazurów. Były to w czasach gdy Polska czynnym okiem patrzała na północ do rzeczy na pograniczych Prusaków - rusko-litewskie plemię Żandwingów. Ten stan rzeczy przetrwał do dnia, kiedy Bolesław Krzywousty nie pośleńił Państwa pomorskiego swoich synów i w ten sposób nie osłabił wewnętrznie i zewnętrznie Państwa. Ośmielnieni głabocią Polski Żandwingowie zapuszczają się głęboko w teren Polski, a bohaterzy nazywali sobie silnik swego kocewiska aż po Bug i Dniepr, a zamek w Brodach zyskuje nazwę punktem oparcia dla cegłych napaści. Teren wiejskiej gminy Sabnie to bezpośrednie kocewisko Żandwingów, to teren gdzie swobodnie posali swoje brody i kleili się łapami, symbolicznej bezpieczeństwa, gdy mieli tu grodzisko, znajdujące się około dziesiątej wsi tej samej nazwy na terenie gminy Sabnie. Tak samo prawieże stolica ich Brodziec, gród w granicach Dębniany, dostatecznie dawat im możliwość swobodnego kocewania na tutejszym terenie, gdzie dwaj porosłani po sobie paniątek w postaci grobowów, obowiązków narętek, a nawet narwiów, które są w tutejszej ludności. Ta bezkatuści Żandwingów, niczym nieposkromiona swoboda, bala się powodem cegłem napadem na osady mazurskie, znajdujące się na Podlasiu, jak również i wyprawy ich łapiecię w głębi Mazurów. Peagle napady stają się powodem wykluczenia Mazurów

z okolic Podlasia, ale równocześnie spotkała ich i kara.

Gdy w wieku XIII przyprawili się w okolicy dawszego Kremensza
przez Bug, wsi położonej w gminie Jabłonna i zmierzyli się
z Mazurami i Lubelszycami, musieli to Bolesław Wstydliwy
i Dzientka Czarnego do wypraw zbrojnych przeciwko temu niespo-
kojnemu i buntowemu plemieniu, które to wyprawy doprowadziły
do wyparcia ich z Podlasia, a nawet zupełniego wykiszania.

Ostatnia i najwęższa kلاska spotkała ich od Krzysztofa Czarnego,
który, jak wspominają kroniki stare, przyprawił się przez Bug
pod Kremensem, zdobył Grodno i 6000 wojska konnego i pie-
siego, doprowadził Zadwirów pomiędzy Niemią i w kawa-
wej walce wyległ do nogi. Zdawałoby się, że obecnie Podlasci
juz bezapelacyjnie należąć będzie do Polski. Zwycięzca jednak
Polecy nie wykorzystali, a do Podlasia z różnych powodów znis-
zczenia preferują Rusini, Litwinie nawet Kryszacy. One jednak
pretensje i wpływy nawet nie przekroczyły już dobranej szlachcie
mazowieckiej do określania się na Podlasiu. Określanie to
wbiera na sile w wieku XIV. gno najbardziej. Szlachta mazowiecka
określa się tu gromadnie, tworząc rasicanki czupurnej i bieżej
szlachty zagonowej, stynnej na całą Polskę. W gminie Sabice
są takie rasicanki we wsiach: Nieciadomie, Góhorowice . . .

Mazury zamieniali w du-
tynej okolicy wieśli tu kulturę czysto polską, zwyciężają i obyczaje,
a choć otoczeni Rusinami, Litwinami a nawet tentakami
Zadwirów, periadały taką siłę, że przytłumiły z biegiem czasu
innych, nadali okolicy oblicze czysto polskie. Długi czas
pozostala jeszcze moja religia, lecz i te elementy z czasem
zginęły. Pozostały tylko mazurki, świadczące nie o co pocho-
dzeniu ludności. Spór o Podlasek rozstrzygał nawet Papież, który
w roku 1253 bullą swą przyznał biskupiemu Palce. Leżał nie
wie ponadto z chwilą zgromienia się Polski w Litwą za bie-
dynią Jagiellę Podlasci przechodzi do Litwinów, a król Ja-
giellę Wilhelma nadaje ziemia podlaska swoim następcym.

przyjacielom. Tak nadany został Sokołów, a prawdopodobnie i całe gminy Sabnie przez Witalda jego sekretarza Lepińskiego i w tym to czasie na miasto Sokołów spływały prywatne księgi, a później królewskie. Z całego Podlasia stworzono w tym czasie województwo Podlaskie z siedzibą województwa w Grodnie, które to województwo administracyjnie należało do wielkiego Księstwa Litewskiego. Taki stan rzeczy przetrwał do roku 1569, do znaczącej Unii Lubelskiej ze czasów ostatniego Jagiellonina Zygmunta Augusta. Akt Unii województwo Podlaskie bezpośrednio Koronne powrócił. Po ostatecznym aktie weleńcia stronach rozwój i wynajmowy rybko się zmienia: sucha czystka żądwińców, których wehlania społeczeństwo polskie, na licencji Rusinów dalej utrzymują swoją odrobinę plemienną, tworząc jedyk wiary. Unia kościelna, zaprowadzona bez zarządów ze czasów Zygmunta Wazy, staje się trwałym censem, respiąającym, a Rusini bezpośrednio zrywają z tradycji. Gdy Państwo Polskie upadło starali się o prawdziwą Morską skarbować Unię, lecz to się im nie udało. Zamieniali przenosząc kościółki unickie na cerkwie, sprawadzali posen, naprawiali ludzi do przejścia na prawosławie, grorili, karali, lecz nie wie pernogło. Unia nie wie stanęła, a stało się jasne to, że unici jencale bardziej przywiązały się do swej wiary i dość w ogóle nie ma u nas unów, a unica nie jest w siebie polska a unicką zagięła bezpośrednio. Dawnych wsi unickich na terenie gminy jest 3, a mianowicie: Grodziek, Holowienki, Sabnie.

Herbem województwa Podlaskiego jest herb przedwojny Polski i Litwy. Predstawa on dwie tarcze o polach czerwonych: na jednej tarczy umiejsciony jest orzeł biały bez korony, a na drugiej pośród liliówka. Wiadomo też nam jest, że senatorów większość posiadała województwo Grodziek t.j. wojewodztwo kastelańskie podlaskich. Pospolite ruszenie szlacheckie zbierało się w

dwie lata przed Drohiczynem, który mianowano za stolicę województwa. Podlaskie dzieliło się na trzy ziemię: Drohicką, Bielską i Mielnicką. Karta miała po dwóch stronach na sejm, a całe województwo kolejno ziemiami po dwóch deputacjach na trybunał i komisara do Radomia.

Dziś nie istnieje terytorium gminy Sabnie administracyjnie dawniej należące do ziemi drohickiej. Z chwilą rozbiorów Państwa Polskiego województwo Podlaskie przeszło z rąk do rąk manych rabusów, aby po upadku Królestwa Warszawskiego wejść w roku 1815 w skład Królestwa Kongresowego.

Z części województwa Podlaskiego utworzona została gubernia siedlecka, w skład której wchodziła i gmina Sabnie.

Jeżeli chodzi o zaludnienie starego Podlasia, to ja, kroniki mojej, uderze nas przed wszystkim mnogość tu drobnej szlachty zagońskiej. Nie jest ona ekonomicznie rozmieszczena, ale pewnymi skupieniami. Z danych, które podaje L. Gloger, widać bardzo małą liczbę kmieców, to znaczy stanu niewolnego w stosunku do szlachty i ilości osób. Wszystkich tylko dwóch ziemiach t. m. w Drohickiej i Bielskiej pod koniec XVIII wieku było wiosek 766, a miast 19. Ludności pozostały 137000, licząc tylko t. m. zagońcowców. Sieć województwa była Drohiczyn. Z powodu bliskości tego ośrodka od neapolitańskiego leciała, tris mniej więcej, nie sposób pominięć go mówieniem. Drohiczyn zaliczyć należy do jednego z najstarszych ośrodków w Polsce. Oba krańce kiedyś zajmowały oba brzegi Bugu - wprost i wstki. Prawa części miasta, pierwotne gródisko z szpargą góra zamkowa, zwie się Drohiczynemackim, lewa - Drohiczynem Ruskim. Do ostatniego pośrednio obie części stanowiły jednolitą całość, miały wspólny rząd i dopiero po Kongresie Wiedeńskim kiedy Bug stał się granicą powstały dwa odrębne Drohiczyny. Nad całym Drohiczynem panuje góra zamkowa. Nie jest to uniesienie naturalne, lecz sztuczne, usypane. Istniał tu kiedyś zamek

drewniany, lecz w czasie napadów tatarskich w roku 1241
został przez nich spalony. Mieniąc tam swoje czasy
t. zw. bracia Dobryscy, których wypędzili, a nawet
wybili Tatarzy. Aż do czasu pozwanej stolicy nie ma.
Kontynuacja, której do połowy powinie pochodzić Bug
i zawalił, odsłaniając trzy pojemnikielkoły przedmioty.
Drohiczyn pamięta bardzo dawne czasy. Już przed
rokkiem 1061 wspominają o nim kronikare rycerz i duchowny,
a złożycielami grodu byli prawdopodobnie żądiniowscy,
który wydaci z okolic gornej Prypeci, a Drohiczyna
Kobrynickiego, złożyli nad Bugiem nowy grod, tając
mu tą samą nazwę.

Konrad ks. Mazowiecki, wyparły z niego żądiniow-
scy, osadała tu w roku 1237 braci Dobryskich, rycerzy
zakonnej. Pamięć o nich jednak szybko ginie, gdyż
w roku 1240 straszny napad Tatarów na Polskę niszczy
i Drohiczyn, a z nim i rycerzy. O jego dawnej świetności,
gdy był jenem stolicz wojskowego, mówią nam dalsi
jenem trzy świątynie, które znaczą bardzo zniesione era-
sem i działańami wojskowymi, zachowali jenem swoj
pierszotny styl, formę. Aż do końca XV wieku
są pod opieką rządu polskiego.

Nie daleko Buja na wysokim bregu stoi słynne
kolegium jezuickie, a zbudowane zostało w roku 1661.

W roku 1774 kolegium przeniesiono na teren Piasek, w
których zakład świątynny był na całe Podlaskie. Aż do
miejsc siąd tam kościoły parafialne, a w gmachach
po jezuickich znajduje się gimnazjum biskupie.

Pozostały w mieście osiedla stoi potężny kościół
i klasztor franciszkanów - dawny świętego Jana Chrzciciela.
Jedynie gmachy poklasztornne powoli są restaurowane
i wykorzystywane na cele szkolne gimnazjum państwowego
im. J. I. Krasickiego i szkoły powszechnej. W okresie

zaborów kościół ten zamieniony był na monaster iernki, w których mnisi prawosławne prowadziły kursy dla nauczycieli szkół cerkiewnych. Trzeci kościół i klasztor Bernardynów jest najbardziej opuszczony. Z cel zakonnych już prawnie nie ma porządku, a kościół jedynie jako taką odnowiono i dziś odbywają się tam co niedziela nabożeństwa szkolne.

Bruk jest wspaniałych ogrodów parklandowych porosły jedynie w cieniu fundamenty po parkanach. Odkrywanie drobicyna na teren opisywanej gminy był nie wątpliwie z względu na bliskość. Nie wątpliwie nie jeden syn szlachecki z tego domu był malego zarząduka pobierał tam edukację, a wezwanie na wieś wonie kultury zdobyła w zakładach drobicyńskich. Z czasem jednak drobicyna upadała.

Częste pożary miasteczkę które uszkodziły, aż przechodziły w rydwan osady, ożywione tylko gwałtowną młodzieżą uciekającą w gimnazjum państwowym i biskupim, oraz od czasu do czasu turysta, który zwiedzał osadę po kroku dawnej jej wielkości.

Teren gminy Lebnie administracyjnie należał kiedyś do drobicyna, dziś tworzy gminę należącą do powiatu sokólskiego, z siedzibą w Sokólowie. Tam Sokolów do wieku XIV był wieś, a dopiero w roku 1389 Władysław Jagiełło nadał mu prawa miejskie. W tym czasie był władcą księcia Witolda, a tak samo i myśląc posiadłości naszej gminy, który do końca w roku 1414 oddał Sokolów wraz z przyległościami swojemu sekretarzowi Michałowi Dąbrowskiemu z Lepieńskiemu. W wieku XVI Sokolów należał do rodiny Kiszkiów, do których należały prawie całą dzisiejszą powiat. Kiszkiowie mało dbali o swoje miasto i okolice. Bezdega same kalwinami zakładają w Sokólowie zbor kalwiński, który w swoim czasie zostało spalone i nie odbudowany. Kalwini byli i na terenie gminy Lebnie, o czym wspominają reptyki z wieku XVII i XVIII,

a nawet jedna rokina przetrwała do roku 1905. Około 1620 r.
Sekolów przeniesiony na włamostę Radziwiłłów, a w roku 1683
odziedziczyli go Krasinscy. Następni prymi właścicielami Sekolowa
byli: od roku 1754 do 1764 Tadeusz Lipski, kantelan Łę-
czycki a następnie ks. Ogiński do roku 1808. Li se praw-
dziwni obrońcami miasta i okolicy, a szczególnie jeden
z nich Michał - Kleofas, podkastłaty litewski, który zakładał
tu warztaty tkackie. By nauczyć ludność miejscową
przemysłu sprawdzać mistrów z granicznymi, osadz-
ieli w Sekolowie i wekolicy, ei zakładają warztaty,
a pracującą uera ludność miejscową przemysłu. Słynne
były w swoim czasie pary sokolowskie, jedwabne chustki
plotna i kobiece. Leż mietły długie to nie trwało.
Gdy Ogińscy zmieśli, nie było komu opiekować się
zapoczątkowanym przemysłem, a nieradna ludność
likwiduje warztaty. Po Ogińskim właścicielami Soko-
łowa są Kobylińscy, a w roku 1846 przechodzi na włamostę
Hirschmanów. Sekolów zostaje jenecz mazowiecka
smierć ks. Broki i Wilczynskiego, ostatnich pos-
tanociń 1863 roku który ukrywając się na terenie
gminy Sabnie, zostali nie daleko Sokolowa schwytani
i na rynku sokolowskim powieszeni. Lata ich
zostały wywiezione przez Moskali i głosi pochowane
w Tajemnicy. Na rynku sokolowskim ustawiono i powiesi-
na ich mazowiecką smierć sadacy wybudowali piskury
obelisk, przy którym rocznie składane są wienece
przez organizacje starszych i młodzików. Dzisiejszy Soko-
łów jest dalej suchliwym miastkiem. Odbywają się tu licne
targi i jarmarki, na które jeżgają mieszkańców i kupcy
z całej okolicy. Do rozwijania miasta przygotowują-
się znowu przerowadzona kolej Siedlce - Mielnik, która
to linia przechodzi w południowo-zachodniej części gminy
Sabnie, nie daleko wsi Budy.

W 1904 roku pobudowanie i uruchomienie cukrowni w Przedkacach znacząco wpływa na podniesienie gospodarcze gminy i jej zarobku materialnego mieszkańców. Ciekawe dane statystyczne w powiecie sokólskim mamy z 1903 r. według których przestrzeń jego wynosi 1134 hektary kwaterowe, czyli 137.120 dreszów. Z tego przypadają na ziemię celną i ziemię należącą do klanctorów prawostawnych 685 $\frac{1}{4}$ dreszów, ziemię rolnych i ziemię należących do zakładów dobroczyńnych 348 dreszów, ziemię wiejską własnością 43 916 $\frac{3}{4}$ dreszów, włóciańskich - 38.031 $\frac{1}{2}$ dreszów, miejscowości 2180 dreszów i drobnej szlachty 51 988 $\frac{1}{2}$ dreszów.

W tej liczbie siedzib, ogrodów i sadów 5177 $\frac{1}{2}$ dreszów, ziemi ornej 62013 $\frac{3}{4}$ dreszów, pastwisk 13574 dreszów, tąk 1134 dreszów, lasów 32 534 $\frac{1}{2}$ dreszów i nieruchomości 12 389 dreszów. Taki stan powyższy znacząco się zmienia. Zmienia się również ilość lasów, zmienia się stan posiadania wiejskiej własności, a tak samo tąk i pastwiska.

W roku 1903 urodziło się 3327 osób, z tych 1403 tak zwanych nieślubnych, matki osoby (przeważnie z połowy, uporządkowanego nasielenia), cyli - uniori. W tym czasie zmierło 2001 osób, przyrost naturalny wynosił więc 1326 osób. W tymże samym roku było na terenie powiatu sokólskiego parafii ryncko-katolickich 13, kościołów - 14, z tego murowanych - 7 i drewnianych 7, kaplicy - 20. Cerkwi było 11, z tego murowanych 4 i drewnianych 7, popiów 10.

Poza tym w powiecie znajdują się 1 klanctor prawostawny, cerkiew w Witowie. Według danych z roku 1929 parafii ryncko-katolickich w powiecie jest 21, kaplicy 32. Cerkwi i popiów nie ma.

W roku 1903 szkoła poczatkowych ministerialnych było 29, nauczycieli 30, uczących się 1676, w tej liczbie 394 dziewcząt. Szkoła cerkiewnych - było 10. Przeciętnie, na każde 4728,27 dreszów całego obszaru powiatu sokólskiego przypadła

jedna szkoła poczatkowa, a w stosunku do ludności jedna szkoła na 2838 ludzi. Na utrzymanie szkół poczatkowych w 1903 roku ludność wydała 6003 zł i 16 kop., a proce tego, w tym samym roku, ludność Sokolowa zebrała na szkołę 108 zł. 15 kop.. Pod względem administracyjnym powiat dzielił się na: 1 miasto, 2 osady (Kosów i Stareyki), 12 gmin z 206 wsiami. Dniu w powiecie sokolowskim jest... szkoła nauczycielska, a w stosunku do ludności przypadają jedna szkoła na... mieszkańcom. Na utrzymanie tych szkół, proce pensji nauczycieli, samorządy miejskie i gminne wydaly... 25.

Z miejscowości bardziej zasługującymi na uwagę, należy wymienić Sabnie, Grodzisk, Kupientyn, Bielawę, Kusowice, Tchórznicę, Suchodolsk, Holowienki. Sabnie wieś unicka, pańszczyznowa. Historia jej związana jest z majdąkiem, który przechorował różne koleje. Długimi dniecami byli Tchórzniacy, z których pnia przechorała Helena Mniszek, znana i pozytywna powiejszanka, która stąd czerpała tematy do powieści swoich p.t. "Pogorelta" i "Panica", tutejszymi postępującymi się opisami, tu czerpała na tchnienie do ich napisania. Dniu majątek Sabnie należy do opuszczone i zamiejszczone, chyląc się ku upadkowi. Samo wieś, względnie czysta posiada kilka organizacji młodzieżowych i starszych, pierwsza wieś, która wybudowała bruk i chodaki we wsi. Dniu pozostało tu przypomniana szkoła poczatkowa, murowana, przy moscie, oraz dom ludowy, piętrowy. Godnym uwagi jest Grodzisk, gdzie sama nazwa wskazuje, że musiał tu kiedyś być miejscowość, grodowe wali i cegielnia, woda i bagno nie otoczone z poza których bronić się musiało było w chwilach napadu. Stady cmentarzyków, oraz waly do dnia jasnych czasów tu przetrwały. Miejscie to obronne do dnia

rachowało swój pierwotny wygląd. Wielkie waly usypane
z kamieni i ziemi otaczały powierzchnię kilku hektarów
o kształtach nie regularnego czworoboku. Były tu kiedyś
jakies cmentarysko prehistoryczne, o czym świadczą
licne wykopaliska grobowcowe, które to miejsce, jak stwier-
dili uczeni obrali sobie źadziny wojenne za gród, zbudowali
wale obronne i mieli po tej stronie placówki wypadowe
na teren sąsiadniego Mazowsza oraz Rusi, a nawet Mało-
polski. Kromki stare i wykopaliska mówią, iż samo gro-
dzisko + znaczny wale sięga X-XI wieku, natomiast cme-
ntrysko głębiej sięga, gdy spotykają się niektóre grobowce
ciałopalne. Grodziskiem interesowali się uczeni archeolo-
gowie z Petersburga, przyjezdiali, rokopywali badali, lecz
specjalnie nie znaleźć nie potrafili. Jednakże do dzis
dnia ludność miejscowa odnajduje różne wykopaliska,
które potwierdzają wzmianki kronikarskie, a nawet Niemcy
w czasie wielkiej wojny zainteresowali się grodziskiem
i cmentaryskiem, rokopyali kilkadziesiąt grobów, zbie-
gające cenne dla nauki przedmioty. Dr. Jarosławski w swoich
„Szkicach” podaje, iż w roku 1913 zatrudnił kierownika pra-
cewni antropologicznej przy Towarzystwie Naukowym war-
sawskim profesora Karola Stolyhwa, by przeprowadził
badania grodziska. Profesor Stolyhwa przyjechał podobno
z dwoma swymi asystentami i rokopał 50 grobów, a ma-
teriał znaleziony zabrął do Warszawy celu opracowania.
Ookoło grodziska przepływa rzeka Cetynia, kiedyś po-
dobno obfita w wody, i nawet splawną, dziś nie wielka struga,
wypluwająca z pod Sokołowa, a wpadająca do Bugu powyżej
Białobrzeg. W pobliżu Grodziska, nad brzegiem tej rzeki,
leży wieś Nieviadoma. Tomasz Sołek mówi iż „innej
tej rzeki gospodarka jest wspomnienia (tom I, str. 404) z tego
powodu, iż podobnej natury rzeka płynie w Dalmacji, pro-
krywając takie osady pagan, jako można widać na karcie

geograficznej. O powstaniu narwy tej seckie kursuje wrot
tutajszej ludzoci piekna bań ktorę podał w krigice p.t.
„Podlasię” Wacław Świątkowski, a mianowicie: W Grodzieku
boruła się przed Lachami córką waka Jastrzębiowskim Ku-
matą-Cetynią, którą oblegał w grodzieku krigie niewia-
domego narwiska. Cetynia była bardzo warkawa. Nie
mogąc obronić grodu i siebie wolała się zabić, niż uciec. Skoczyła do webranej reki, topiąc się. Krigie Niewiadomy
został w tym miejscu wios. Z tego powodu rzeka nazy-
wa się Cetynią, a wios - tzw. zasianek śląska-Nie-
wiadoma. To jest w tym prawdy - tendencja dociecz. Kroki
miles, a tylko bujna fantazja miejscowości opłata
miejsce, które kiedyś było iżkiem plemion wojewniczych.
Teren dnejszej grunty Sabnie w ogóle był bardzo such-
liwy. Leżał on w pobliżu wielkiego traktu królewskiego,
prowadzącego z Królestwa na Litwę, a przechodząc przez Bug
w okolicy wsi Kremieniec. W Kremieniu nawet były stajnie
królewskie w których trzymano konie rojazdowe. Ponieważ
teren stykał się z ornym gospodarzem, więc ciągle such
dotkliwie wpływał z jednej strony na tutajszą okolicę, z drugiej
strony trakt on był przyczyną niesieczki w czasie
wojen. Tak wiadomość rzecza jest, ie wysokie zasianki
śląska, dwory i wieś były za czasów najazdu Karola
Gustawa, króla szwedzkiego na Polskę, przez wojska tegoż
zupelnie spalone i zniszczone. Król Karol Gustaw go-
ścił w Sabniach we dworze i Tchórzowicach, kiedy okiem
stał pod Kremieniem. W ogóle Kremieniec był ulubionym
miejskiem Karola Gustawa z racji brodu na Bugu i obi-
torskiej pracy. Tomasz Świątki w „Opinie Starożytnej Polski”
w tomie I na str. 417 mówi: „Podlasię, w wojnie szwedzkiej
1655 r. wraz z całą Polską, domała ostatniego zniszczenia.”
Na karce geograficznej przy dielach Ruffendorfa de rebus
gestis Caroli Gustavi, na której to karcie konkrete drogi

tego wojownika po Polsce są odnaczone, widać iż król ten w roku 1657 ruszył z wojskiem pod wejściem, przeszedł Bug pod Kremieniem i przez Siemiatycze i Wyrocie zmierząc do Brzegu, skąd powracając tym samym szlakiem, przeszadł ponownie Bug u Omówka, nie daleko tegoż Kremienia i uderzył się do Nur, gdzie powtórnie przeprawił się przez Bug na Brok, poniedziałku Pultusków. W lasach czerwonickich pod Nurzem okopy jego dość widnieć można, nie mniej jakie kopiec wielki wśród błoń i lasów winietowych, skąd król okolicę za Bugiem rozpoznawał. W tym to czasie wojska jego były rozmieszczone po całym terenie gminy, a sam król gościł w Lubniach; Tchórzowicy.

Ten sam autor pisze tutaj o Kremieniu (Tom I str. 428-430) „Kremien, wieś nad Bugiem, niegdyś stacja pocztowa a jako ulubione miejsce i stanowisko Karola Gustawa przed Raffendorfa uwiecznione świadczy albowiem lewe w dziele de rebus gestis Caroli Gustavi na karcie 259; następujących, iż w roku 1657 po styczniu się w Sandomierskim wojek szwedzkich z Rakoczym, księciem Śiedmiogrodzkim, który oproca 29,000 żołnierzy i Wołochów mieć z sobą 20,000 Koraków pod dowództwem Antoniego Zdanowicza. Armia ta około 80,000 ludzi licząca, stała w Nagrowie na Podlasiu. Były w tym miasteczku doniesli królowi szwedkiemu, iż w Kremieniu reka Bug jest małka i łatwa do przebycia, posunął się więc generał Dahlberg w 620 ludzi i rastarny w Kremieniu poczet szlachty, wielu ubioł a jedenasta wriął w niewoli. Jeli krótki mówiąc poległo wtedy kilku panów Tchórznickich: Bujalskich, a dwóch z nich z terenu gminy Sabnie zostało wriących do niewoli.

Tegoż dnia w wieczór Karol Gustaw ze Szwedami u Kremienia, a Rakoczy z wojskiem swym i Korakami w Grodziek przeszedł Bug i przeprowadził się, chęć wiecc Polaków, ku Bresciori ciągnących. Dnia 13 maja Brescii wriąli, gdzie

Sawicki konselau w 2300 ludzi bronił się. Garnizon wolne do armi otrzymał odjście, Niemcy przeszli do Szwedów. W Brzesku Karol Gustaw o wydaniu wojny przez Danie otrzymał wiadomość. Rosyjsi i Rosacy wielkich zaborstw i rozwijaloci dopuścieli się honoru wojska za tym usterzy mors; Dnia 26 maja Karol Gustaw stanął w Kremieniu, dla spotkania Lielorych Swiętek. W tym nagle w dniu sobotni dano mu znać, iż Jan Kazimierz, król Polski z 25 tysiąc Polaków, przygotował się w Czestku przed wiatrą, ruszył więc król szwedzki na całą noc do Rosji, lecz tam o fałszywej pogłosce od asturyjskich żydów dowiedział się, wrócił do ulubionego Kremienia, a jak mówi Paffendorf Ma obfitiej tam pasy. Tymczasem Rakacy z Brzeska do Kielnika nadążają, i tu go wiec do siebie przywitał król szwedzki i wyjawił ie Austriacy do Polski a Niemcy do Prusmy włącznęli. Dnia 29 maja opuścił Karol Gustaw Kremien' i na Nar, Brod, do Pultuska pojechał. Ten sam autor wspomina o wielkich spustoszeniach i gwałtach, jakie w tych okolicach ucyniły wojska szwedzkie. Faktem jest, iż Kremien' długim czasem był miejscem pocztowym, a jest dokument w aktach urzędu Jana Herdy, który mówi nam, iż przygotował się w tym miejscu car Aleksander i jadąc z Moskwą na koronację do Warszawy, a dwór ze Herdy; Kuracie Gospodarcze robowiznany był dostarczyć po 6 par koni na przewiercenie tychce przez Bug aż do Rosji, gdzie konie i powozy miały być zmienione.

Pośród Sabni na wyrośnięciu rośnie Góra Chórnica, stary dwór, dziedzictwo dziedziców Chórnich, do których należały Sabnie. Dzis ee dwór pozostały tylko ruiny, zamieniałe przez drobne rządy rządową, a rents rokupili chłopi. Wieś sama pozostała dzisie warstwami opłocane. Ponada moja 2 kl. nisko powszechny, bruk,

obsadzony drewnianie w dobrym stanie, organizacje rolnicze, które
zwarcie przyczyniają się do podniesienia kultury wsi.

Każdy jedna z najgorętszych wsi pod każdym względem dos-
łuży za przykład innym co przez wyłączną pracę jednostek
i organizacji mojego originując w organizowanym zespoole.
Jest tylko pewna różnica pomiędzy wsią śląską i wło-
ciańską. Ślachta na ogół ściekając patrzy na pewne
wzory kulturalne wsi włościańskiej i nieufnym okiem
patrzy na nich. Wies natomiast chce owej współpracy,
lecz nie na każdym polu ślachta ściek razem z innymi.
Całe szczęście, ie owe różnice pomiędzy ślachtą a włóci-
anami co raz bardziej się zaciecają i przyjdzie czas, ie obie
wsi będą razem współpracować i nie jedno ściek poły-
teczne dla tego osiedla powstanie, crego dowodem jest ostatnia
myśl zatoczenia spółdzielni, która zainteresowała tą wioską
jał i niewątpliwie preobleka się w realne kształty.

Z miejsc znanych w historii dalszej okolicy zasługują
jedne Kurawice, znany majątek i rezydencja Trembickich,
znanych w naszej historii rodzinie magnackiej; patriotycz-
nej, oraz wios Hłobienki, wios osadnicza, oparta na prawie
osadniczym polskim; znanej z zajścia unickich, lecz o tym
później.

Na terenie gminy są dwa kościoły: Nieciecza i Grodziek.
Nieciecza. W roku 1457 Stanisław z Niecieczy, biskup
wrocławski, wniosł kościół drewniany i uporządkował kościół
ten z biegiem czasu podupał, po czym w roku 1875 pod
romski zamknął go i parafię likwidował. Dopiero po toler-
ancji religijnej w roku 1907-1910 wniesiony został
obecny drewniany pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia
N.M.P. staraniem ks. Rajmunda Małki, kościołem parafialnym
i w roku 1919 parafia została przywrócona. W skład parafii
wchodzi: Nieciecza, Nieciecza - Dworszczyzna, Niewiadoma,
Bujaty Gnieworne, Wierbice Strupki, Wyraż, kolonia Bielki.

folwark Kupientyn. Liczba wiernych w roku 1929 - 1929.
Grodisk. Pierwszy kościół powstał w wieku XVI, obecny
zrewanowany i uzniesiony przez Łukaszkich w roku 1778 pod
wezwaniem sw. Trójcy, w roku 1875 zabrany został na cele
schyryny, w roku 1918 rekoncyliowany i w następstwie
utworzona została parafia, erygowana w roku 1925 przez
Leontawa Sokołowskiego, sufragana podlaskiego. Dawne
metryki są od roku 1798. W skład parafii wchodzi, Gro-
disk, Suchodół, Sabnie-folwark i wios. Próca tego kolonia
Telkownica. Liczba wiernych w roku 1929 wynosiła
1138, protestantów 1, żydów 11.

Koncercie powojenne historyczne wzmianki o Podlasiu
i tutejszej okolicy nie sposób pominięć kowarego prze-
śladowania unitów, który tworzyli kiedyś główną masę
mieszkańców wschodnich gmin pow. Sokołowskiego
(Sabnie, Fablonia, Repki). Uniti posiadali swoje ko-
ściółki w Serocynie, Podłazówku, Grodzisku, Gródku,
Prakanowie i Rogowic. Po skasowaniu Unii w roku
1884; przyciągnięci unitów do cerkwi prawosławnej
tutejsi uniti nie ponieśli za nakazem rodu rosyjskiego
i wykroczy bez wyjątku opowiedzieli się za przyłą-
ciem do kościoła katolickiego. Wtedy ponępali się
przesładowania. Rząd przymuszą kościołki zamieniając
na cerkwie, wywożąc księgi unickie, a sprawadząc popoł-
opornych bito, sadzono do więzień bardziej śmiałycych
rzadko na Sybir. Uniti jednak nie ugili się.
Przyglio całę piekło. Potajemnie wykonywali obrzędy
religijne według obrzędu kościoła katolickiego,
potajemnie brali śluby, potajemnie chrzcili swoje
dzieci, pomimo, że w wykrocach urzędowych nie umawiano
małżeństw a dzieci uważały za nie ilubne. I tak
na terenie gminy Sabnie charty odbywały się w lesie
pod Zembrowcem, na t. zw. kolonii Chudzianów. Przyjedź-

Tam chodzi dzieci skis jeszcze zajączy kiedy przełat w Herdyri Włodzimierz Jastrzębski, obecnie emeryt. Raz gdy rojówki pienis iż rektor. Nocami przebiegali policjanci, wyłapując bardziej opornych, Na całe wsi nakładano kontrybucje, sprawdzano wojsko, kozaków, bito katanami, lecz nie wie pomogło. Polakom i wiary unitom nie wydawały im mienie takie ludzie z głodu umierali, wyniesiono ich dorośli, lecz nie zostali zaprzedani.

Po nocach stawiali krzyże, w lasach modlono się, śpiewano pieśni polskie, czekając milosierdia Boiego. Kasia pieśni ziemii spłynęła krew unity i wie śniwego, iż nazwano ją mizerią. Były jeszcze ludnośi z wsi unickich, której opowiadania nam dzisiaj krew mozi ujako, choćby biorgo nawet taki przykład jak przeludnienie wsi unickiej Holowienki, gdzie o holo roku 1870 sprawdzano z Siedlec oddział wojska, stojony z 2 ch kwadrów, który przez jakiś czas iż na kont wsi wyjadał gorpotarowu wnytko zboże, rogaćinę i chlewnię. Gdy upor nie ustawał, wypędzano ludnośi wsi na drogi i zmusiano zbierać rekami śnieg na ulicy. Nie strzelano tu sprawkie do modlących się jak w Przadlinie, niemilosierdzie jednak zaczynało się nad ludem, który pragnął swobody wyznania. Oto jak w nocygolach wygląda przeludnianie unitów według wiarygodnych źródeł:

Przeludnianie trwało do roku 1905. Po odyskaniu niepodległości cerkwie prawosławne przemianowane na kościoły katolickie i powtórono parafie, a choć są małe, jednak ludność jest mocno przywiązana do nich, bo okupila to przywitanie krew.

IV Granice gminy.

Gmina Fabuł leży na północo-wschód od miasta powiatowego Sokółów. Prezentuje nieregularną figurę z dwoma dorywczo pokazijnymi wejściami w granicy wschodniej, gdzie są wsi Balki i Brzozów Gniewore oraz nie wielkie wejścia granicy zachodniej o kóle wsi Piaski. Pewne wyjutki znajdują się w granicy południowej przy wsi Karcowice i w granicy północnej przy wsi Wyszeb. Gmina graniczy od południa z gminą Repki; terytorium miasta Sokólowa, od północy z gminą Herby, od wschodu z gminą Fablonią, od zachodu z gminą Kudłyce i z Chruszczewką. Ogólna długość granic gminy wynosi . . . km. zamkając powierzchnię . . . km². Dane powyższe zebrane zostały z mapki gminy i . . .

V Podział administracyjny gminy.

Gmina dzieli się na 23 gromady (sołectwa), o miejscowości:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

Z tego w skład gminy wchodzi 15 wsi właściwskich, 3 wieś
klaczeckie, . . . kolonii, 5 folwarków.

VI. Teren gminy.

Teren gminy Sabnie leży, jak prawie cały powiat Sokołowski, do 195 metrów nad poziomem morza. Teren falisty, spadający w kierunku północno-wschodnim i północnym w kierunku rzeki Bugu. Pąkne są doliny rzeki (Bugu) Cetynia, wijącej się prawie przez środek gminy, tworząc dobre dwukonne tąki.

Na polach prawie cały gminy dura ilość kamieni narzutowych, oloczaków, pochodzących z okresu paleozoicowego.

Brzoza występuje tu grupami, kierując się w kierunku Bugu. Są one pochodzenia morenowego o płaskich jakby kopulastych wyniesieniach, rosnących na charakterystycznych dla Podlasia płaskowymach dyluvialnych. Wyniesienia te zdawane są z reguły ze zwisów, ulokowanych warstwowo, na przedmiatach grubymi i dobrymi piaskami; lawice piasków i zwisów rosnące grubo, bywają niejednokrotnie odcielane od siebie warstwami morelowymi o niemalżej grubości (50-60 cm.). Okoliczna ludność wykorzystuje te wzgórza jako kopalnie ziemi. Hatego też, są one zarwycaj głęboko rozkopane. Gleby na ogół dobre. Biorąc samą warstwę według urodzajuici, to mówiąc określić gleby na dobre, na wsiach Kurowice, Kupientyn, Starin, średnie-Tchórkowica; najgorzej w Suchowole. Szczególnie analizując to na terenie

gminy występują bielice i szczerki bielicowe oraz gleby złąco-bielicowe na szczerkach lekkich i różnych piaskach. W pierwszym wypadku podglebiem jest szczerk średni, a od 60 cm. gлина zwalowa pierwotna, a w drugim wypadku lekki szczerk żurawiański i piasek żurawiański. Jako typowe przykłady podaje w pierwszym wypadku glebę wsi Nieciecze, a w drugim - Grodzisk. Średnia roczna temperatura wynosi tu według dra. Tadeusza Mieczyńskiego + 10°C.

Najwyższa latakiem + 35°C. - najniższa zima - 32°C. Opady letnie i zimowe według tegoż autora wynoszą na terenie gminy Sabacie od 500 do 550 mm. W tym opady zimowe - od 150 do 175 mm, letnie - od 350 do 375 mm.

Ogólnie dni z opadem wynoszą tu 160, do 180.

Procentowo ilość gleb, to na terenie gminy wynosi:
 % gruntów dobrych, % gruntów średnich,
 % gruntów złych. Na gruntach dobrych uprawia się buraki cukrowe, warzywa, pszenica i inne; na gruntach średnich - żyto, orzeszki i ziemniaki, na gruntach złych - żyto ziemniaki.

VII Ludność gminy.

Liczba ludności w gminie według stanu z dnia 19.XI. 1937 przedstawia się następujco:

L.p.	Nazwa wsi, folw., kolonii.	Ludność mężak kob.	Razem	Rodzaj osiedla.
1.	Bałki		80	kolonia
2.	Budy		137	kolonia
3.	Bujaty-Gniewosze		390	wieś
4.	Chmielnik		40	kolonia
5.	Grodzisk		350	wieś
6.	Grodzisk		72	folwark
7.	Holowienki		661	wieś
8.	Jadwisin		64	kolonia

d.p.	Nazwa wsi, folw. kolonii	Ludność męs. kob.	Razem	Rodzaj osiedla.
9.	Kupientyn		563	wieś
10.	Kupientyn		136	folwark.
11.	Kurowice		280	wieś
12.	Kurowice		204	folwark
13.	Kurowice		137	kolonie
14.	Niewiadoma		125	wieś
15.	Nieciecza		513	wieś
16.	Nieciecza		211	folwark
17.	Sabnie		336	wieś
18.	Sabnie		90	folwark
19.	Stasin		160	kolonie
20.	Suchodół wieś.		159	wieś
21.	Suchodół selach.		240	wieś
22.	Suchodół - Klejki		59	kolonie
23.	Suchodół - Pieńki		89	kolonie
24.	Połsuchodół		11	kolonie
25.	Gępus		9	kolonie
26.	Tchórzowica wieś.		476	wieś
27.	Tchórzowica selach.		132	wieś
28.	Felicjanów		15	kolonie
29.	Wymysły		109	folw. , kol.
30.	Hyrgib		132	kolonie
31.	Lieloua		5	leśnicówka
32.	Emilianów		3	leśnicówka
Razem			5985	

w tym: wieś zgrupowanych 12, kolonii 13, folwarków pełnych lub rozparcelowanych 5 i 2 leśnicówki.

VIII Ludność gminy według województw.

s.p.	Miejscowość	Ludność							Razem
		agn. kęd.	gr. kęd.	ewang.	protest.	mojżesz.	makow.	inne	
1.	Bałki								80
2.	Budy								137
3.	Bujaty-Gniewosz								390
4.	Chmielniuk								40
5.	Grodzisk wies								350
6.	Grodzisk folw.								72
7.	Holowienki								661
8.	Jadwisin								64
9.	Kapientyn wies								563
10.	Kapientyn folw.								136
11.	Kurówce wies								280
12.	Kurówce folw.								204
13.	Kurówce kol.								137
14.	Nieviadoma								125
15.	Nieciecz wios.								513
16.	Nieciecz folw.								211
17.	Sabnie wios								336
18.	Sabnie folw.								90
19.	Starin								160
20.	Suchodół wios.								159
21.	Suchodół szach.								240
22.	Suchodół - Klephi								59
23.	Suchodół - Pieńki								89
24.	Podsuchodół								11
25.	Osiek								9
26.	Tchórzowica wios.								476
27.	Tchórzowica szach.								132
28.	Felicjanów								15
29.	Wypusły								109
30.	Wyraź								132

d.p.	Miejscowość	Wyznanie							Rozem
		ryśkat	grka	ewang	prawoslaw	mojżesz.	machom.	inne	
31.	Zielona								5
32.	Emilianów								3
	Rozem								5985
	Procent								100%

IX. Ludność gminy według języka ojczystego.

Językiem ojczystym mieszkańców gminy jest:

1. język polski dla mieszkańców.
2. język . . . . .
3. język . . . . .
4. język . . . . .
5. język . . . . .

X. Ludność gminy według zawodów.

d.p.	Zawód	Liczba	Stosunek procentowy
1.	Rolnictwo		
2.	Rybactwo, leśnictwo, sadown.		
3.	Premysł		
4.	Handel		
5.	Premiory : rolnicze.		
6.	Komunikacja		
f.	Inne		
	Agółem.		100%

XI Właściwości regionalne mieszkańców. Zarys etnograficzny i antropologiczny.

Po względem etnicznym ludności tejże gminy zaliczyć należy do Mazurów, choć pod wieloma względami od nich różni się względem na swój pochodziemy charakter Podlasia. Powiat sokólski, a w tym i gmina Sabnie przedstawiają tą różnicę od innych powiatów pod tym względem, iż spotkać tu można typy rusińskie, jadwigrowskie, które wpływają na rozmowowość etniczną. Czystego pochodzenia mazurskiego jest drobna szlachta, a już rusińskiego pochodzenia jest np. wieś Holowienki, Sabnie, Grodziek, gdzie według niektórych danych ludność tych miejscowości pochodziła od t. zw. bojarów putnych, była wolna i w czasie wojen obowiązana była porywać po kilka kopii, jako spełnienie obowiązku służbowego.

Różnorodność ta na opisywanym terenie wynikała z przyciągania właścicieli Podlasia. Ciągłe zmiany, pochody, walki, najady, osiedlenia, kolonizacje roztawiały na oblicu etnicznym swoje pigmo. Stąd pewna mazurska typów, charakterów, a nawet narwisk. Znajdują się tu narwiska pochodzenia czysto mazurskiego, jak np.: Twory, Wilki, Bociany, Kraski, Goworki, Krysiaki, Ewiaki, Rethki, Sowy. Są typy o niezwykłym wzroście oliwkowej czerwonej oczach jadwigrów i o narwiskach takich jak Badury, Bogaty, Kwieki, Skomoruchy, Łagody, Dece, Tendereły, Są Klimczuki, Andriejewki, Onipiatki, Dniaciuki - niezwykle kiedyś przybyłe ze wschodu. Są Wroski i dleki pochodzenia tatarskiego. Są Rytkowice pochodzenia niemieckiego. Są Jagielły, Grymalowice, Czoniuszkowie - pochodenie litewskiego.

Są Niewiadomscy, Bujalscy, Traciszcy - dawna szlachta polska. Tak doniekrajuje się narwiski, zalesiibyśmy nawet ludzi pochodzenia francuskiego, jako iż wielu

Francuzów zostało tu w czasie odwrotu ich z pod Moskwą w roku 1812, to tedy droga ich wiodła. Do dnia dzis oglądai moja wielka mogiła przy dworze w Sabniach, w której pochowane być miały zwłoki żołnierzy francuskiej. Przystań te jednak odgadne i wyglądu i pochowania typy są dnia jednolitym narodem zwisanym ze sobą wspólnością języka i religii - wspólną ojczyzną.

Pooglądem antropologicznym skład ludności jest mieszany. według Adama Tischera prewaria tu typ subnordyczny, krótkogłowy, jarmollowy, wyrokowaty o cielanka-wych oczach, średnio-serokim nosie, i średnio-długiej twarzy. Nie brak też tu, według swania tegoż autora, typów nordycznych o postaci wysokiej, wydłużonej głowie, jasnych włosach i niebieskich oczach, wąskim nosie i podłużnej twarzy. Ogólnie charakteryzująca ludność należą jednak stwierdzić, że typ mieszkańców tutejszej okolicy to osobnik skrupulatny na ogół budowy, średniego wzrostu, o wyraźnych rysach z jasnymi oczyma, a nawet ciemno-blond włosami. Blondynów o jasnoróżowej czerwonej i niebieskich oczach spotkać można jedynie wśród szlachty. Na ogół fizyczny wygląd przedstawia się dantycznie. Młodzicy nie mają przystojni, gorszej post typu względem przedstawiających się kobiet, a prewarianie ze wsi złączeckich. Zdarzają się jednak wsi np. Sabnie gdzie bardziej niewiasty górują urodą i są ciechym wersetkiem niemajcymi z całą okolicą.

Gmina Sabnie na ogół, według danych statystycznych, daje dobry pobór rektora, co mówi wiele o fizycznej zdrowiu. Gospodarstwo rolniczego jest jednak stanowisko społeczeństwa kobiet. Gdy jest jencre pauna wyglądu jako taka. Z chwilą wyjścia za mogi staje się bezpośrednia właścicielką mienia, a w ciągłej pracy w polu i w domu, wykonując pracę niejednokrotnie za siebie

i meja, wychowując po kilku dniach, szybko się stareje, brzędzie i przed早 umiera. Pod tym względem jest tu jeszcze daleko do zrobienia. Ruch organizacyjny wśród kobiet zapoczątkowany w roku 1935, może w krótkim czasie zmienić ten stan na lepszy. Ludność jest tu pracowita i zapobiegliwa. Nie ma prawie wypadku aby się spłonęły i upał woli, a siejby, rianokosami lub inicjami. Roboty ukończy w pełni, a nawet i sezonem przewaga. Na różne nowości polityczne mało się odpowiada, szybko przywiążają sobie nowe mowy, lecz z pewną podejrzliwością i rezervą co do skutku ich działań. Są bardzo podejrzliwi. Trudno jeszcze dziś namówić starego gminianka aby podpisał, pomimo tłumaczeń, jakich wiec. Boi się podstępów. Ta ich podejrzliwość jest jednak zrozumiałą. Gubieni, prześladowani, namawiani przez siebie rosyjski do różnych podpisów i deklaracji, za co nie jednokrotnie cierpieli, patrzą nieufnie na wszelkie podpisy, a w przyjacielu nie wierzą. Już nie jednego w swoim życiu przyjaciela mieli, za którego przyjazn wrogi odkutkowali musieli, więc też nie dianego, ile wolą być bardziej ostrożni. Te krótkie wzmianki nie dotycżą tylko starszych. Przechodzą one i na młodszych, co niejednokrotnie przesyły te słowa osobiste moje stwierdzenie. Przywigranie do gleby i zagora ojcuńskiego - żywże. Nie raz bierze cele ipie, aby z uciniających pieniędzy powiększyć swoje gospodarstwo, niektórych gospodarzy jednak w wizji mojej wypadków jenckie według starszych obyczajów, co świadczą moje o pewnym konserwatyzmie jego. Dlaczego w tym wypadku wylon robią kółka Rolnicze, Koła Gospodyń, Koła Młodzieży Wiejskiej, które przez odpowiednie organizacje pracy uczą nowych, lepszych form i metod gospodarowania na woli i w domu. Swoją własnością takiemu gospodarstwu ceni bardzo wysoko. Gdyby zmarł, a choćby to był i brat rodzony, chciał zasilać

mu wieśce lub wypaść źłe, wtedy nie wecha się wystąpić do walki na śmierć i życie. Na tle dawnych zwyczajów i porządania odnoszą się tu dość często bojki, kłótnie, sądy, przygotowujące władcę bezpieczeństwa bardzo dużo kłopotu. Wysiąłek osobistym i rodzinnym i w ogóle, mało mają jawnego znaczenia dla osób starszych, które uważa się za darmozjadów i chcieli odpisania majątku zbywa się je byle czym i czeka nieco później ich śmierci. I na tym tle dużo jest wariacji i sporów. Tę jednakże bardziej religijni, do kościoła uczęszczają, praktyki religijne wykonywają nietrudnie. Lubią jednakże na odpusty, których w tej okolicy jest duży. Na potrzeby społeczeństwa gospodarki jednak nie istnieje, gdy zajdzie tego potrzeba chętnie dają; do organizacji należą wszyscy, gdy wieśce, że korzyści materialne stąd mieć będą. Nie można powiedzieć aby specjalnie uprawiano w tej okolicy piękno, ale przy jarmarku, odpuscie, „lithupie”, czy przy innej uroczystości się okazji na kolację nie wylewają. Po wypiciu obywatele tutejszy skory jest względem awantury a nawet bojki. Jeżeli chodzi o ujemne strony charakteru tutejszego mieszkańców to pewna pyzatość, chęć pliwania, małe jawnowanie cudej włamocie, choć swoje ceni nie raz nadmierne) różnią się dorzeczyem kradzieżem, zbrodociem na tle majątkowym i mściwością. Zresztą mściwością gospodarzy kandyduje Podlasie. Na specjalne wykorzystanie rastączą się mieszkańcy wsi selskiej, takich jak Bielany, Tchornica, Niewiadoma. Szlachta z tych ziemianów, z ubioru, mowy i wyglądu mało się różni od włascian. Jednak gdy przyjazmy się im bliżej,auważymy różnicę, iż na ogół gorsi od włascian i nie tyle goropadują, mają liczny inventarz, budniej mieszkają, są bardziej konserwatywni. Należy podkreślić, iż szlachta ta do niedawna wysoko ceniła swoje pochodzenie i wiadomość nie dala się wegać w roli króla wiejskich,

isolowała się, nie mówiąc już o ewigakach małopolskich itp.

Fest na ogół mniej wyrobiona społecznie, do organizacji trudno ją wezwać. Fest to wina rządu rosyjskiego, który więcej favoryzował włóciarzy, szlachtę i psychat w dół i oniż nie obud. To stało się przyczyną zamieszania i dzisiejszego stanu recy na wschód szlacheckich.

b) Kultura materialna ludziej ludności.

Niedawno na tych obszarach było moc zwierzyń, na których nienaganie polowano. Do dziś ludność ma zainteresowanie do polowania, uprawiające ten sport nawet nie legalnie, lecz ewentualne prepiny ochowane. Kłusownicy uprawiają dawne prasoby: gildy wnyki, klence drewniane. Reki stworzyły tu specjalny sposób narzędzi rybackich jak włók, drygawice, podrywki, sadle, derdły, deptaki itp., łowienie na nury i oście w okresie latańskiego.

Hodowla zwierząt jest dobrze rozwinięta. Szczególnie znana jest hodowla koni, które stoją na całym okolicę. Bydło wiejskie, z zainteresowaniem pielęgnowane, a wiejskie mają do rasy polskiej czeswonej, choć ta prawie uległa jest do tutejszej okolicy wprowadzana przez Lubelską Izbę Rolniczą. Nasto wyroźnia się hodowla świń; (o ile prawie zupełnie brak), kur, gęsi, kaczek, razem z indyków i perliczek - chyba po dworach. Inventarz rywy staczany jest specjalny, gospodarstw i duzo jest w tym przemysłów i swyczałejów. Kairde prawie chowane zwierzę ponadto jakgi narwę, nie szczegół się inni pierwotliwych narw. Jeżeli chodzi o gospodarkę rolną to do niej dawną stosowaną była tu forma rolnicza i dopiero w ostatnich latach przekształciła się do formy gospodarki nowoczesnej. Do niej dawną niewrótną tu różnych narzędzi rolniczych jak radoła, sochy, żernopoliczny, brony drewnianej, w czasie innego sierpa, w czasie wymielenia zbozi - cepów. Aż do jedynakie duzo się zmieniło. Kilka rolnicze duzo w tym kierunku reliz.

Lud fatejny rywi się przewinie strawy roliny, a wśród
niej dura role odgrywa pozywienie zbożowe. Dawniej zboża
były obierane i przemielane w iernach i stępcach. Chleb
rozcyna się w ręce, na noc, a po zakwaterowaniu wyrabia.
Kąsy wypiekany bochen narażał się kryzom. Chleb jest
tu w wielkim przerzucaniu i nie wolno, aby się poniemie-
rała skórka na ziemi. Chleb w pozywieniu odgrywa
rolę pierwiorzędu, na drugim miejscu są ziemiaki.

Ciągsza wieśnik fatejny jada stosunkowo mało.

Od czasów mieszkańców fatejnej okolicy nie zastępuje na spec-
jalne wyroźnienie. Dawniej kobiety chodziły "specjalnymi"
swojej roboty "górowkami" dwie marszczonych do samej ziemi
i białych bluzach obwiątymi jakgi koronka, aby wyciąna-
kami w ręce. Młodzieżni dawniej nosili sukmany podobne
do maruszkich, w niektórych okolicach do mazurskich)
kurpiowskich. Do niedawna znane były wśród mieszkańców
przewinie ramoźniejszych bekierze i cępki t. zw. "macie-
jówki".

Budownictwo wiejskie nie przedstawia tu wiec charak-
terystycznego. Do nie dawna domy były tu przewinie drewniane,
cięgnowane się wzdłuż ulicy, nie kiedy brukowanej,
po obu stronach z boernymi ulicami, frontem do ulicy,
upiększone nie jednorazowicie gankiem z dachem na słup-
kach. W braku miejsca stawiane są skrzynie do ulicy.

W tyle za budynkiem wiejskim - zabudowania gos-
podarskie, budowane w kształcie podkowy. Dla wiele
żyz zmieniono. Ulice, w każdej wsi, w gminach są bruko-
wane, a wieś Gabue posiada nawet chodziki. Poza tym,
ulice są obdarane drzewami owocnymi, długimi ich sięga
około 5 km., drogi od wsi do wsi i nory - drzewami
międziodajnymi i różnych długoci około 11 km.

W wsiach jest około 140 abonentów radiowych.

jest to zarządza samorządu gminnego, który nie nosi żadnych

ani wyniku, ani pieniędzy, by te przysłownie „polskie drogi” doprowadzić do należyciego stanu.

Tak samo budowanie domów znaczy się poprawiło.

Spotkać można w gminie nowe domy murowane, obnecone o dobrym oświetleniu, wysokie, kryte blachą lub dachówką.

Mieszkanie przeciętnie zamożnego gospodarza (mowa o starszych domach) składa się z dużej izby, w której znajduje się kuchnia do gotowania i piekarnia do pieczenia chleba, oraz z alkierzem i komorą. Równie we wszystkich domach są podłogi drewniane, a tzw. klepisko mało gdzie już widać. Kuchnia po wiejskiej części bielona, alkierz tapetowany papierem. W mieszkaniach względnie często i schludnie. Duże kwiatów doniczkowych. Należy dodać, iż w ostatnich czasach przy chatach coraz częściej spotyka się sarki owocowe, ogródkiki warzywne z warzywami: pomidory, rodkiewka, ogórek, hruškawki, kalarepa, kalafiorły i t.p., czego kiedyś zupełnie nie było, albo wielką rzadkością.

9. Język - d) Ubiory

Łudność stara używa przeważnie mowy maruskiej, gdzie „r.” i „z.” brzmią jak „s.” i „c.”. W mowie jest wiele rosyjszów. Mowa jest spiewna, co jest charakterystycznym dla Podlasia, a polega na nadmiernym przeciąganiu samogłosek. Młodzież stara się mówić już bardziej poprawnie, a jest to zasługą szkół ponadzacyjnych i organizacji społecznych, które starają się krenić piękno języka polskiego i rodząc nadzieję kultury rodzimej wrzepając w durne naszych gminianów.

Przeczące słów o strojach falejnej okolicy. Specjalnego typu ubiorów, jak już wyżej wspomniałem, ta część Podlasia, w której skład wchodzi i nasza gmina, nie wytworzyła. Opowiadają, iż ubierano się w sukmany

mare, coś w rozbiorze bekien, joceli chodzi o mężczyzna,
a sukna wyplataneego w warstwach w domu z welngiem,
lub kresom i z welngiem nici ludziowych t. zw. bajowych,
na głowach czapki rogatywki z barankowym obyczajem.
Kobiety chodzą w długich, mocno poafiliowanych
kierkach swoj roboty w t. zw. "gorówkach" w kroshce
lub jednokolorowego koloru czerwonego lub buraczkowego.
Na głowach chustki t. zw. "szalinówki", pod brodę
wizowane. Odinie z tych dawnych strojów nie spotkać
prawie nie można. Gdzieś na górze jeszcze przeradają
się, ale wtedy się wiedzący je worić. Ubierają się
z wiejską. W ubraniu domowej roboty rzadko się spotkuje
dziś, co to kobieta, co mężczyzna. Jedyne stare
kobiety zachowują długie maseczone suknie, lecz już
mniej swojej roboty i jako nakrycie głowy chustki
"szalinówki" różnokolorowe. Mężczyźni zamiast rogaty-
wek noszą na głowach "maciejówki", co jest cechą charak-
terystyczną tutejszej okolicy. Leż wioski, młodzi i to
już zatraca. Pojawia się już często na dniu moda przy-
niesiona z miast, a riewerzyna coż teraz chłopiec za wszelką
cenną chce się upodobnić do mieszkańców. Dniakaż już
i "maciejówki", a nastąpią kankietki, zamiast szalinówek -
berety i kapelusze, zamiast swojskich spiewek, melodie
miejskie, zagraniczne, obec nam frisoig i tuckiem.
Szczerbiec jest wielkie, że organizacje młodzieżowe pod-
jęły walkę z obieg nam kulturą i starają się wykazać
rencie, że nie myślisz obce coż wiejskie jest dobrze
i piękne dla wsi, że wieś nigdy nie dociągnie miasta,
a chceć się wezmą's upodobnić tracząc swoje pierwotny.
Młodzież stara się swoj roboty kultury specjalnie
piciegnować, po prostu hodować i zachować ją
skarby i przesy nasiel w lądu kultury.

e) Kultura duchowa i społeczna.

Z opowiadani starej ludności wiemy, że dawniej bogate było życie w zwycięstwie i obyczaje niż dziś. Tak wiemy, że wesoła się odbywał cały tydzień, a odbywał się pocztą khowo w kasermach, które były dawniej prawie w każdej wiosce, a później przenosono się do domu „młodej”, „młodego”.

Na weselach, czy innych uroczystościach raczą się napojami miejscowego wyrobu, bo browarów i gorzelni nie brak było przy każdym wioskowym dworze.

Hi sami wieśniacy potrafili wyrabiać piwo i jeszcze do dzisiejszych czasów znane jest wśród naszej okolicy piwo t. n. „korzowe”, które tylko przy wiosennej uroczystościach gospodarze sponoszają. Już w wiekach „Iwatsowie i swarci t. j. Drubowie i Druchy schodzą się na tanice do młodego i do młodej i barwiono się do północy. W poniedziałek rano, młody, na ciele z druhami i drubami, mając przy bolku, rajka” zajmował do młodej, która tymczasem skryła się gdzieś, przewinie na, goro, „nie pokazuj się młodemu. Gassy druba tynamat, jagleje, ladmie przybraną galę i wiekową astkę i „podarunek od młodego dla młodej, najczesciej „drug chwastek”. Po wiecznych pertraktacjach z rajkiem wprowadzało młodego do sienkania, a tymczasem młoda ubierała się do ślubu. Później i sezon rożnego pożegnania młodych, jadących do ślubu pozostały jeszcze do dnia. Rozerwano dysan na podłodze, stawiano krzesła, na których robiadali rolice, a młodzi kleczyli, prosząc o błogosławieństwo. Ojciec kropił młodych wodą święconą. Odpowiednie śpiewki i marsz weselny muzykantów doprowadziły senty pożegnania i błogosławieństwa. Bron Boże aby młoda po drodze obejrzała się, będzie to oznaką, że będzie jej ile w domu męża, ie będzie kochanie za rodicami. Po drodze do kościoła obowiązkowo należało odwiedzić cmentarz i powodlić się na grobach zmarłych.

rodiców, lub dratów. W kościele, przy ołtarzu stara się starsza duchna nasucić welon na nogi młodego, a druba odrywa. Ma to być osmaką przewagi kobiety nad mężczyzną w względnią gospodarstwem i postu sprawstwa męża dla żony, a jak Tu mówią „cuja bedie gira”. Karnaczy się jeszcze uleżyc, że w drodze do ślubu młody jedzie osobno, a młoda osobno.

Dopiero po ślubie wracały razem, na jednej bryczce.

W domu wiejskim młodzi robią chlebem i solą, myślącymi matrem, młodek śpiewa i zaczyna się „poレストunek” dla starszych, a dla młodzieży zabawa. Dawny poレストunek taki odbywał się na wspólnym kontygotu weselnego. Drubowice robią składki na wódkę, a duchny dają przekąski w postaci bulki, migdału, sera, masła. Przy obiedzie, jak i w innych okolicznościach, rajkowie, a nawet starsi drubowice wygławiali odpowiednie psemiówienia, często symbole własnego układu.

Wieczorem następuje „obiad”. W tym czasie i stolów sadzono młode małżeństwo. Co raz rysował się ksyk „górkie”, a wtedy „młody” musiał z nienacka pocalewać „młody”. Starsi jedli przy jednych stolach osobno, młodzieli osobno. Po obiedzie, lub w czasie jego trwania starszy druba zbijał talerz a duchny pozywał kawałki, jako amulet-wiszący szybkiego wyjścia za maz. Po obiedzie piątku moment „rozbielenia” i „oczapin”. Przy tej ceremonii, chmiel i inne piosenki. Odbywał się przy tym tzw. „mały taniec” w czasie którego młoda, przy dwiugach muzyki, oblanica rysowała wszystkich gości, którzy na talerz walcali za żonę całe garście mediaków, a czasem i zebnego rubla.

Tak całym tygodniem za wyjątkiem piątku, to u młodej, to u młodego były uroczystości, tańce, poレストunki, iżby ostatniem u wieku zakonczenie uroczystości u młodego tzw. „przababu” albo „przababę”, albo jeszcze inaczej „przenosinami”. Najpopularniejszym tańcem dawniej był tzw. „rumen” albo inaczej „okrąglak”, rodzaj drobnej

folk, nastepnie maruki, obeki zdecj walczy. Póniej
zaczęto tańczyć modne „kadrole”, a nawet słynął
na wsi o „memietach”, co, jak przypuszczam, znaczy o „me-
metach”. Tak samo dawno i chciemy nie odbył się
bez muzyki i śpiewów. Aż waznko odbywa się zwyczaj
skromniej, a mniej stan materialny takie wpłygną na
uboższe naszych zwyczajów. W niektórych wsiach dalszej
gminy zachował się jeszcze starzy zwyczaj śpiewania
pieśni, nabożnych „pasy pożrebacki”. Specjalni śpiewacy
pożrebowi reliszą się wieczorami do domu, gdzie jest
umarły i śpiewają całą noc. Przy umarłym odbywa się
tak poczęstunek śpiewaków. W dniu pożrebu, po opro-
wadzeniu ciała na cmentarz, następuła tzw., „stypa”,
albo poczęstunek dla oprowadzających ciało na cmen-
tarz, wyprawiony przez rodzinę umarłego. Ale i ten zwyczaj
jest już dzisiaj zanikający.

W innych zwyczajach zachowali się w dalszej okolicy
zwyczania pod na wiosnę, w czasie którego z obrzami i
chorągwiami ludność obchodzi pole, aby kleska powszechny
lub gospodarz nie dotknął pola i aby straszy „wyda-
rzyły się”.

fest piekary i bardzo szlachetny zwyczaj uroczania,
do którego doradza pracę prawie tzw. „łbka”, gdzie tylko
ta poczęstunek ludność sobie pomaga na wrażeniu w pracy.
Dzynek po wsiach już jasno się nie spotyka, chyba
gdzie nie gdzie przy wzgórzem i zamorowiąszym dworze,
slubka dworska idzie z wieńcami do pana Regioję
jencze, przy zakończeniu zimy, inwestując uroczą
tzw. „prepriorki”. Fest to ostatnia gorąca osoba, zosta-
wiana na łanie, nie skoszona, ubrana kwiatami i
rosółkami, jak by na sezonie, a gospodarz, to jest
właściciel pola, musi się wykupić za to czyli uroczie
poczęstunek na zakończenie pracy. Idzie się, iż

starsi koniaze chwytaj^ą za nogi „postańcę” lub „postańca” i obciążają na około „prepośki, jak mówią „oboruj”. Dobrze jest, jeśli to mężczyzna, gorzej – gdy to jest kobieta.

Po wiekach majątkach dworskich był jeszcze dawniej zwyczaj, aby koniem ląk czy zborą, uroczania t. zw. „fryca”. Powałali na te uroczystości właściciele, nie chcąc łamać zwyczaju. „Fryc” odbywał się w sposób narządzający: pewnego piątkiego po południu pracy przy koście już nie było, zwykle odbywało się to w sobotę.

Konie wili ze zborą czy trawy okrytymi wieńcem i dwa mniejsze. Na wieńcu wiekowym, którym morze z kilku lub kilkunastu suspiw rboza, sadzano najstarszego koninka, „fryca”, który pierwszy raz wystąpił z konią publicznie i najstarszy konie opowiadano go.

Renta koniacy wita t. zw. „pyta” i odcepnijesz konia, machając pytami i konami nad głową młodzika, nikt to odprawiając nie duchy. Czepka była opowiedziana „fryca”, bo co raz na plecy jego spadały razy „pyt” koniacy, dając mu w ten sposób targanzenie. Po targanzeniu, przy śpiewie, wkładano „frycowi” wieńce na głowę, aż byt barks czepki, ręce podpierano gospodarzom i z śpiewem brukiem kos, wymachiwaniem pyta, prowadzono uroczystie „fryca” do wsi, do dworu. Tała wieś „wylegisła” na nadjeście „fryca”, którego z parą zaprowadzono aż do jego mieszkańców. Po zrunceniu wieńca musiał „fryc” przez urządzenie odpowiedniego poczstunku, ukupić się do gromady koniacy.

W innych zwyczajach znane jest tu „chodenie po kolędzie” w okresie świąt Bożego Narodzenia, z gitarą, z herbatami, z tematem kolani, z krakowskim weselem.

W okresie Wielkiej Nocy „”, w poniedziałek wielkanocny „oblewany”, w zapusty „cygany”, w piąt portu – wybijanie pół portu, w wigilię Nowego Roku

smarowanie syb - te wykorzystuje do swis, w niektórych
świetlach, mającecych swoich zwolenników. Różne "andrzejki",
sobótki "wokreka dopiero miodzik" w różnych organizacjach.
Specjalnych legend i postaci, zarządzających na uwege-
brek.

Pierwsze małe się śpiewały od innych piosenek
podlaskich, tak samo śpiewanych w całym kraju.
Śpiewane się raczej piosenki smutne, żałobne, aniele we-
sole, okocenne. Wieś nasza jednak mało śpiewała, a jeśli
śpiewała to piękna wokal w glorii złotym. Brak rytuału
i ramówkowania do śpiewu jest powiedzmy, nie tylko
w naszej gminie, ale nawet w całym powiecie.

XII. Ogólny stan gospodarczy ziemi

Ogólna ilość powierzchni ziemi w gminie wynosi

Rodzaj	Fryzalne włas. dworskie	gminne	państw.	instyt. społeczeń.	Razem
grunty orne (k.k. podh.)					
lasy					
reki, stawy, jeziora					
niewykor.					
Ogółem					
Percent					100%

Ogólna ilość gospodarstw w gminie:
Gospodarstwa do 2 ha

~"~ od 2-5 ha

~"~ od 5-20 ha

~"~ od 20-50 ha

~"~ od 50-100 ha

~"~ powyżej 100 ha

Ogółem

XIII. Głosunki mieszkaniowe.

Liczba ogólna domów mieszkaniowych i zabudowań gospodarczych jest następująca:

jakość	Zabudowania				inne
	domy polityczne ogniotr. paln.	stajni polityczne ogniotr. paln.	obory, stajnie polityczne ogniotr. paln.	pekiły, etc. ogniotr. paln.	
Mieszkane					
Działalne					
Mieszane					
Rozem					
Procent.					

XIV. Miejscowości rasługujące na wyróżnienie.

a) Wnie.

1. Szklis:

2. Tchórzowica:

3. Kupientyn:

4. Holovieuki

6) Dwory.

5. Sabunc.

6. Kupientyn.

7.

8

XV. Produkcja ziemiopłodów.
 Według danych na rok 193 r. ilość
 wyprodukowanych ziemiopłodów w kwintalach przedstawia
 się następująco:

Rodzaj rośliny uprawy.	Wielka wtarn.	Mała wtarn.	Łazem
pszenica			
rybo			
jezmienni			
ośnies			
gryka			
proso			
grych			
lent			
konicznic			
repak			
karłopię			
buraki			
marchew			
Ogółem			

XVI. Hodowla.

Rodzaj hodowanych zwierząt	Wielka wtarnosc	Mała wtarnosc	Łazem
konie			
bydło			
swine			
koza chlina			
drobi			
Ogółem			

Dane powyższe są z roku 193.

XVII. Przemysł i handel.

W gminie znajdują się następujące zakłady przemysłowe i handlowe:

Rodzaj zakładu	Kier	liczba pracowników
młynów parowych		
młynów wodnych		
wiatraków		
gospod.		
fakturów		
piekarni		
karczmy		
zakłady stolarskie		
zakłady sierwckie		
zakłady stoczniowe		
zakłady frys. i gdańskie		
zakłady kominowe		
sklepowych sprzyjających restauracji		
Razem		

Drukuj ciąg kroniki
zaczęto pisać od wyzwolenia
4. j. 1945 roku. -

W czasie okupacji wójtem gminy
był Czapski Antoni mieszkaniec wsi Niedowa
zastępco wójta był Godlewski Józef Mieka-
miec wsi Tchórzewice Szlachecka.

Budynki gminy Sabnie w czasie
wyzwolenia z pod okupanta wsi
Sabnie zostały spalione a siedziba
gminy była szkoła w Sabniach
do roku 1948. -

Pierwszym wójtem po wyzwoleniu
został wybrany Łotkowski Roman
były "dziedzik" mojków Grodzisk, który
pełnił swe obowiązki tylko jeden miesiąc,
a jego zastępca Barbackowski Czesław
ze wsi Klepki.

Następnym wójtem został Bacuk
Walenty zamieszkały w Sabniach
który pełnił obowiązki jeden rok tj. od
miesiąca września 1945 do września 1946
roku. Funkcje wójta po Bacuku
walczyły Objeż Witkiewski Stanisław
zam. w Skurówce, który pełnił funkcję
przez okres trzech miesięcy, następnie
wybrany został Boguszko ... ze
wsi Skupientyu, który pełnił obowiązki

przer okres pięciu miesięcy. Po Boogucie władzy w Gminie sprawował Bujalski Antoni ze wsi Nieciecza Włosic który został zabity przez bandę działającą na terenie gminy. Za bieganie podatków we wsi Suchomieścia Dębecka.

W 1947 roku na wójta Gminy Sabnie został wybrany Tadeusz Sibliniśki Feliks z domku Polskiej Partii Robotniczej zan. w Grodzisku Obornickiego swoje pełnili do roku 1951. W okresie pełnienia swych obowiązków Gmina z Sabnią przeniosła się do Grodziska do "pałacu" po byłym dworze Gminy, w tym czasie mobi mazurs Gminy Sabnie z siedzibą w Grodzisku.

W roku 1951 zostaje wybrany na Przewodniczącego Gminnej Rady Narodowej Tadeusz Gajdecki gózef mieszkaniec wsi Grodzisk Sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej w Grodzisku, który pełnił swoje obowiązki do 1966 roku do chwili śmierci.

W marcu 1954 roku następuje podział administracyjny i Gmina Sabnie podzielona zostaje na cztery Gromadki Rady Narodowej tj.

Saborzec

Nieciecza Włosic

Suchodół

Kurówka

Ciąć wsi jak Bujasy Gminne przeniesiono do Gromadzkiej Rady Narodowej Bujasy Mikone, wieś Borki do Gromadzkiej R.R.

w Rzepowie, wieś Wyrob i Budy kupiony fytistycznie do Gromadzkiej Rady Narodowej Sokółów Płocki, Pieki Suchodolskie, Chruścik do g.r.n. Skibiew.

Gromadzka Rada Narodowa w Sabiniach rozpoczęła swą działalność od stycznia 1955 roku, zarządem swym obejmując pięć wsi takie jak:

1. Słobie
2. Grodziski
3. Stasin
4. Schronica Szlachecka
5. Schronica Włosic.

z liczebnością ludności 1461 osób i obszarem ogólnym 1544 ha.

Prawobłodniczym Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej jest Tadeusz Jarocki Mieczysław jego zastępco ob. Romanicki Władysław, sekretarzem Prezydium ob. Kłotowski Karina.

Policji podajemy dane tabularne:

ludność

dip.	Nazwa miejscowości	ilość osób
1	Sabnie	520
2	Grodziski	504
3	Stasin	152
4	Schronica Szl.	98
5	Schronica Włosic.	487
	Razem:	1461

Ponieważeknia Gruntów

dip.	Narwa miejscowości	areal
1.	Sabnie	381.
2.	Starim	148.
3.	Grodzisko	498.
4.	Tchórnica Szl.	209.
5.	Tchórnica Włosic.	338.
	Razem:	1544.

Stan inventarza w Gromadzkiej Radzie Narodowej w Sabniach przedstawia się następująco:

dip.	Narwa miejscowości	kowle	bytoń	droga chlewnia	owce
1.	Sabnie	83	221	340	78
2.	Grodzisko	81	208	398	36
3.	Starim	29	49	159	31
4.	Tchórnica Szl.	38	95	152	25
5.	Tchórnica Włosic.	98	225	349	44
	Razem:	329	828	1458	214

Struktura zaniewów h-podstawowy 2602

dip.	Narwa miejscowości	psenica	zyto	jszczeń	owies
1	Sabnie	41	52	10	45
2	Grodzisko	52	104	4	61
3	Starim	21	31	8	19
4	Tchórnica Szl.	13	27	3	21
5	Tchórnica Włosic.	30	61	2	38
	Razem:	154.	245.	30.	184.

Na ferencie Gromadzkiej Rady Narodowej działały dnie szkoły średniooklasowe w Sabiniach i Tchórzewicach. Niewówkami szkoły w Sabiniach był ob. Trzciński Mieczysław, a w Tchórzewicach ob. Pilawski Józef.

Działalność swą prowadziła jedna Biblioteka w Sabiniach, oraz trzy punkty biblioteczne w Stasinie, Grodzisku i Tchórzewicach.

Na ferencie Gromadzkiej Rady Narodowej działały swą prowadzące instytucje takie jak:

1. Gminna Spółdzielnia „Wzajemnoć Chłopska” która działała swą obsługą dla gromadzkiej Rady Narodowej.

Filia Banku Spółdzielczego
Mugd Pocztowo Telekomunikacyjny
Posturumek Milicji Obywatelskiej.

W roku 1958 zostały zelektryfikowane dwie wsie Grodzisk i Sabine.

W roku 1959 - wybudowano remizę strażacką w Tchórzewicach Włosi - ogólna wartość 260 tysięcy zł. Wkrad ludności w cenie sześciu tysięcy 130 tysięcy zł.

Uwicjalonami budowy byli: Pilawska Małgorzata, Bolesław Maciąg, Dziewulski Marian.

W 1958 roku w Sabiniach budowa ścieżek o wartości 180 tys. zł. Wkrad ludności 80 tys. złotych. Uwicjalonami budowy byli: Waszcuk Waleriusz, Klimczuk Henryk.

W roku 1961 wybudowano remizę strażacką

we wsi Sabnie - wartość 80 tys. złotych, układ
ludności 40 tys. zł. - w konwencie budowy byli:
Osipiany Jan, Kotowski Karimierz, Saczuk Jan.

W okresie działania Gromadzkiej Rady
Narodowej z inicjatywy sekretarza Prezydium
G.R.N. ob. Karimierza Kotowskiego zostały
złożone trzy jednostki Ochotniczych Straży
Pożarnych w Sabniach Grodzieku i
Schörnicy.

W latach 1859-1860 zostały pobudowane
trzy słynne mleka w Sabniach, Grodzieku
i Schörnicy, słynne te wybudowane
wysocznie w cenie społeczeństwa.

W latach 1866-1869 przeprowadzono na
terenie Gromadzkiej Rady Narodowej
drzewactwo gospodarstw we wsiach: Grodziek,
Sabnie, Ostrowin, Schörnica Wielka,
Schörnica Mała.

W okresie działania Gromadzkiej Rady
Narodowej wybudowano drogi o nawierzchni
twardej z Sabni do Schörnicy i
Sabnie - Grodziek.

Z inicjatywy Pierowicka Sokoły i Koniuchy
Rudnickiego w 1840 roku została wybu-
dana sala gimnastyczna przy szkole w Sabniach
o wartości 210 tysięcy złotych w tym czym
ludności 100 tys. zł. - inicjatorami budowy
byli: Buzuk Witold, Kotowski Karimierz,
Piotrowski Mikołajmierz.

W związku z nowym podziałem
administracyjnym w roku 1868 do Gromadz-
kiej Rady Narodowej w Sabniach

została dołączona do Gromadzkiej Rady Narodowej. Kupientym i miejscowościami:
Koroniemki wieś, Suchodół Wsię, Suchodoły
Olszacki, Kupientyn wieś, Kupientyn Kolonia
Jadwisim, Nieciajowa, Nieciecza Wsi, Nieciecza
Dwór i wieś Bujasy Gniewosze z Gromadzką
Radą Narodową Bujasy Mikone.

Po dołączeniu Gromadzkiej Rady Narodowej
Kupienty do Gromadzkiej Rady Narodowej w Sabniach - Prewołniczycy
G.R. został ob. Kazimierz Kotowski Kaziuniecz
O schwetanem Nowotnicki Witold.

W wynikach połączonych maszgo lokalu przywadnego
w którym mieściła się Gromadzka Rada Narodowa zaszła konieczność budowy siedziby
G.R.N. w Sabniach która rozpoczęto
budować w roku 1868 i zakończono
w 1870 roku. Inicjatorem budowy był
Kaziuniecz Kotowski.

W przedmchu 1872 roku nastąpił
nowy podział administracyjny likwidując
Gromadzką Radę Narodową tworząc
Gminne Rady Narodowe na
podstawie uchwał Wydziału Wojewódzkiego Rady
Narodowej.

KOMITET CENTRALNY
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ
RADA MINISTRÓW
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

NADAJA
DYPLOM UZNANIA

L U D Z I O M P R A C Y
POWIATU SOKOŁOW PODLASKI

**ZA SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA
W ROZWOJU DODATKOWEJ PRODUKCJI
W 1972 ROKU
W RAMACH «20 MILIARDÓW»**

* * * ODPOWIADAJĄC NA APEL SEKRETARIATU KC PZPR
I PREZYDIUM RZĄDU PRL ZWIĘKSZENIEM PRODUKCJI,
DALIŚCIE PRZYKŁAD POPARCIA DLA POLITYKI SPOŁECZNO-
GOSPODARCZEJ PARTII I ZAANGAŻOWANIA W REALIZACJĘ
UCHWAŁY VI ZJAZDU PZPR, PRZYCZYNILIŚCIE SIĘ DO SZYB-
SZEJ REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU NASZEJ
SOCJALISTYCZNEJ OJCZYZNY

PREZES RADY MINISTRÓW

Piotr Jaroszewicz

I SEKRETARZ KC PZPR

Edward Gierek

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 1972

**WOJEWÓDZKA RADA NARODOWA
W WARSZAWIE**

Na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 roku o radach narodowych (Dz. U. Nr 49, z 1972 roku pozycja 314), uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie Nr XX/93/72 z dnia 1 grudnia 1972 roku

tworzy się w powiecie sokołowskim

GMINĘ SABNIE

PRZEWODNICZĄCY SESJI

P. Mleczak

PRZEWODNICZĄCY PREZYDIUM

Ziobro

Warszawa, dnia 1 stycznia 1973 roku

Łodniem 1 grudnia 1942 roku
utworzona została Gmina Sabnie
w skład której weszły Gromadki
Rady Narodowej Sabnie, wieś
Dembrowa z wsiami: Dembrową, Kurovice
wieś, Kurovice kolonia, Kurowice kol.
i Wymysły. 2 Gromadki Rady
Narodowej Skibniew weszły wieś
Gilarów, Okmiernik, Ostki Pienki
i Pieki Świdnickie.

Naczelnikiem nowo utworzonej
Gminy Rady Narodowej został
Józef Protary Krzak z
wsi Kurovice, schł. Ansem Ob.
Kotowski Karimowicz zau. w Sabniach
Zatrudnionych było 16 pracowników
administracji i 9 osób gospodarstwa
rodzaj.

Skład Gminy Rady
Narodowej:

Przewodniczący:

Ob. Maksymowici Rysakow
zau. w Dembrowie - Kowalewicach Gliny.
Działacze Przewodniczącego G.R.N.

1. Tolciuk Roman zau. w Sabniach
2. Szczęslik Antoni zau. w Dembrowie

Wykaz członków Grupynej Rady Narodowej

nr. Numeru i imię	miejsce zamieszkania
1. Buzuk Witołos	Babnie
2. Kotowski Karimierz	Babnie
3. Piernikarz Bogusław	Grodziek ~. ~
4. Gowarz Sadek	
5. Tolciuk Roman	Babnie
6. Krakowski Jan	Kupientyn ~. ~
7. Mikołajczyk Eugeniusz	Radomsko
8. Mikołajczyk Jan	Kupientyn
9. Więga Stanisław	Nieciecza
10. Nasipowski Roman	Nieciecza
11. Nowak Józef	Nieciecza Dwór
12. Rostyński Grażyna	Nieciecza Włoc.
13. Szymborski Antoni	~. ~
14. Bujalski Karimierz	Suchoń Włoc.
15. Makiniuk Lucyna	Holowicze
16. Romaniuk Henryk	~. ~
17. Tyralko Grażyna	Suchoń Sel.
18. Turowski Wacław	~. ~ Włoc.
19. Borbackowski Czesław	Kiepki
20. Biernacki Karimierz	Hilbrów
21. Trzciński Karimierz	Okuniechki
22. Dziewulski Marian	Tchórzewice Sel.
23. Kryłkowski Marian	Stachów
24. Kryszczuk Miron	Tchórzewica Włoc.
25. Kuc Edward	~. ~
26. Kowalewicz Jadwiga	Kuronice
27. Osiecki Karimierz	Kuronice
28. Rusak Karimierz	Kol. Kuronice
29. Brązowski Karimierz	Łembowo
30. Dobrowolska Grażyna	Kol. Dobrowicze
31. Matyjewicz Ryszard	Łembowo
32. Rostyński Józef	Miączyńki
33. Szobisz Antoni	Łembowo

W powiecie radomskim wybrane zostały
4 komisje:

1. Rozwoju Gospodarczego i Zaopatrzenia
2. Rolnictwa
3. Oświaty Kultury i Spraw Socjalnych
4. Zadu i Porządku Publicznego.

Stan liczbony poszczególnych komisji
wykonał g osólo.

Podajemy dane tabelarycznie
odmówimy:

- I. Działalności
- II. Powiatowych Gruntów
- III. Starej inwestycja
- IV. Struktury zarzewów

I. Ludność. -

nr	Nazwa wsi	stan ludności
1	Chmielnik	69.
2	Grodzisk	389.
3	Gilarów	119.
4	Morowicki Krol.	185.
5	Morowicki wieś	366.
6	Radurisim	29.
7	Slepki	71.
8	Kunowice krol.	129.
9	Kunowice wieś	436.
10	Kostki Pieki	139.
11	Kupientyn krol.	128.
12	Kupientyn wieś	538.
13	Nieciecz Dwór	149.
14	Nieciecz wieś	365.
15	Nieniadoma	124.
16	Pieki Suchodolskie	38.
17	Sabnie	414.
18	Stasim	184.
19	Suchodolsz Złach.	149.
20	Suchodolsz wieś	182.
21	Tchórzica Złach.	44.
22	Tchórzica wieś.	372.
23	Wymysy	110.
24	Zembrow	489.
		5278.-

II Powierzchnia gruntów

dsp.	Nazwa wsi	powierzchnia ha.
1	Chmielek	253,40.
2	Grodzisk	669,89.
3	Głogów	201,48.
4	Głogowice kol.	251,63.
5	Głogowice wieś	510,43.
6	Gadwisim	153,48.
7	Głęki	148,42.
8	Głownice kol.	261,49.
9	Głownice wieś	582,45.
10	Gostki Pieki	280,88.
11	Głupi cewym kol.	231,16.
12	Głupi cewym wieś	858,65.
13	Nieciecz Dwór	391,44.
14	Nieciecz Włośc	646,39.
15	Nieciechowice	362,92.
16	Pieki Suchodolskie	83,95.
17	Salnie	531,83.
18	Słasim	194,59.
19	Suchodół Selach.	380,65.
20	Suchodół Włośc	369,62.
21	Tłuszczyc Selach	312,59.
22	Tłuszczyc Włośc	425,17.
23	Wymysły	170,39.
24	Zembrów	414,41
		9253,35.-

III. Stan inventarzu

nr.	Nazwa wsi	byglo	trudna	owce
1	Chmielek	121	290	20
2	Grodańsk	308	818	187
3	Hilarów	123	236	43
4	Hoszowice kol.	174	361	40
5	Hoszowice wieś	221	608	68
6	Jadwisim	53	143	3
7	Klepkie	80	214	14
8	Kuronice kol.	146	454	43
9	Kuronice wieś	269	893	114
10	Krostki Pieki	160	310	45
11	Kupientym kol.	155	330	22
12	Kupientym wieś	443	1316	39
13	Nieciecz Dwór	193	403	81
14	Nieciecz Włosic.	334	1123	95
15	Niedziadoma	225	641	67
16	Pieki Suchow.	49	143	105
17	Sabolice	244	849	135
18	Słotomim	140	535	65
19	Suchowice Szlach.	147	282	25
20	Suchowice Włosic.	154	369	16
21	Tchórzowica Szlach.	152	333	52
22	Tchórzowica Włosic	195	1121	125
23	Wymysły	123	235	16
24	Zembrów	351	1071	151
		4690.	13398.	1571.

IV Struktura gospodarstw

#	Nazwa wsi	pończysz	św. po	jezioro	drzewa
1.	Obliniechów	29,24.	22,46	21,18	13,46.
2.	Grodzisko	114,46	72,40	68,56	78,15
3.	Gilowice	26,63.	14,48	18,13	13,46.
4.	Horowicze kol.	36,96.	26,58.	18,85	26,08.
5.	Horowicze wieś	83,17	54,12.	21,37	15,11.
6.	Jadłusim	2,40.	37,24.	3,80	9,00.
7.	Klebki	11,10.	11,88	6,90	12,20.
8.	Kurrowice kol.	35,10	11,80.	15,63	26,28
9.	Kurrowice wieś	90,88	60,43.	62,57	66,69.
10.	Kostki Pieki	12,30.	56,73.	15,51.	31,96.
11.	Kupientym kol.	26,70.	15,50.	23,30	20,10.
12.	Kupientym wieś	74,19.	130,45	55,53	33,93.
13.	Niediecz Dzior	54,85.	35,40.	34,63.	37,90
14.	Niediecz Węże	75,45	78,54.	52,65	62,30.
15.	Niemialowa	52,62	38,14.	38,25.	24,70
16.	Pieki Suchod.	1,70.	24,49.	1,30	8,40
17.	Salanie	103,29.	28,45	80,61	27,08.
18.	Starim	65,98	6,45.	35,94	19,92.
19.	Suchodob's Szlach.	39,66	31,29.	33,32.	26,44
20.	Suchodob's Węże	31,48.	46,78	19,74	31,48
21.	Tchórzewice Szlach.	42,95	19,90	29,75.	18,00
22.	Tchórzewica Węże	141,92	52,89	66,00	41,45
23.	Wymysły	32,85	15,62.	21,20	17,74
24.	Zemborów	91,65	39,63	41,30	62,60
		1295,61	925,08	816,55	814,24

Na terenie Gminy działało się
swoje prowadzące:

1. Spółdzielnia Leśna Roliczyc
która świadczy usługi mechaniczne
na rzecz rolnictwa i indywidualnego
2. Grubasa Spółdzielnia „S.Cz.”
  - Sklepy spożywcze i przemysłowe.
  - Piekarnia
  - Warsztat usługowy
3. Bank Spółdzielczy.
4. Urząd Podatkowy.

Placówki Ośmiodonne:

Gmina Główka Lubinska

w Sokołach oraz dwie

Szkoły ośmiodenne

w Dąmbrowie i w Niedzieczy,

Przedszkola:

- w Sokołach
- w Kupientynie
- w Niedzieczy
- w Dąmbrowie
- w Gubinie
- w Dąmbrowie

Gminna Biblioteka Publiczna
w Górnich
Dział Filie biblioteczne
w Grodzisku
w Górnicy
w Dębowie.

Poza tym na terenie Gminy
dziela się kluby w tym:
Tym klubu Gminnej "Prosto" i
"Tym klubu "Rücki".

Największą działalność kulturalną
prowadzi klub w Górnicy
pod przewodnictwem kierownika
Lucyny Małysińskiej.

W roku 1944 z dniem
1 maja na stanowisko Naczelnika
Gminy powołany został ob.
Wincenty Trębicki z am. w Solisławicach.
Na stanowisku swoim zarządził
prace bardziej czynne i był
inicjatorem czynów społecnych.

W 1944 roku przystąpiono do budowy
Gminnego Ośrodka zdrowia
wraz z apteką. Budowa zakończona
i oddana obiekt do użytku
w roku 1946.

Ogólna wartość budynku 3. 172 tys.

złotych, w tym ceny ludności 952 tys.
25.

W latach 1947 - 1949. wybudowano
i oddano do użytku drogi o
nowoczesnej asfaltowej nawierzchni - Sabnie-
Glinianów, położono asfalt we
wsiach: Kupientyn, Słucko Old,
Zembów, Sabnie.
Dochodzenie mądrych wielu dróg
polnych oraz we wsiach.

W roku 1949 wybudowano
wiejski Dom Kultury w Grodzisku.
Wartość ogólna 1. 213 tys. złotych
w tym ceny ludności 615 tys. zł.
Obecnie wiejski sił Fala filia
Biblioteki.

W roku 1948 Gmina
Sabnie otrzymała nagrodę
w wysokości 500 000 złotych
za wyjątkowe osiągnięcia w
powiatowej produkcji rolniczej
uzyskane w konkursie
"Gmina Mistrz Ośrodkowości" w
1948 roku, od Ogólnopolskiego
Konfederatu Frontu Jedności
Narodu.

OGÓLNOPOLSKI KOMITET
FRONTU JEDNOŚCI NARODU

GŁÓWNY SĄD KONKURSOWY
PRZYZNAJE

gminie Sabnie

DYPLOM UZNANIA

ORAZ NAGRODĘ

500.000 ZŁ

ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
UZYSKANE W KONKURSIE
«GMINA - MISTRZ GOSPODARNOŚCI»
W 1978 ROKU

PRZEWODNICZĄCY
GŁÓWNEGO SĄDU KONKURSOWEGO

Mieczysław Solecki

SEKRETARZ OGÓLNOPOLSKIEGO
KOMITETU FRONTU JEDNOŚCI NARODU

Witold Jarosiński

W 1948 roku odbyły się wybory do Gminnej Rady Narodowej i Wojewódzkiej Rady Narodowej w Świdnikach. W tym samym czasie wybrano 30 radnych, a następnie wybranym Państwowie osoby tym:

1. Stępnik Kasiemierz	- Zemborów
2. Badurska Edwarda	- Krynica
3. Gospała Józef	- Kol. Kupientyn
4. Smiech Kasiemierz	- Hilarów
5. Śmiderlik Mieczysław	- Kol. Kurowice
6. Kasiotowski Roman	- Niemidowa
7. Jednok Antoni	- Zemborów
8. Tymiński Wacław	- Suchodolej St.
9. Romanik Henryk	- Hotomówka
10. Szymański Antoni	- Niemidowa
11. Tymiński Józef	- Kleszki
12. Trzciński Kasiemierz	- Chmielniki
13. Kuc Edward	- Tchorzowice
14. Kryga Tomisław	- Kupientyn
15. Dzieduszycki Marian	- Tchorzowice
16. Kaliski Andrzej	- Kupientyn
17. Kozłowski Marian	- Jasien
18. Karczmaruk Antoni	- Jabłonie
19. Sicieniński Bolesław	- Grodziec
20. Kasiotowski Mieczysław	- Niemidowa
21. Maliszewski Julian	- Hotomówka
22. Flaszyńska Helena	- Suchodolej St.
23. Brzózka Jadwiga	- Kurowice
24. Dobrowska Irena	- Kol. Hotomówka
25. Peplińska Jadwiga	- Kupientyn
26. Kotowska Jadwiga	- Grodziec
27. Krzosek Maria	- Niemidowa

28. Kilk Katyenty - Raderewski

33. Małyszowicz Ryszard - Zembrowski

30. Tomaszuk Roman - Gabiński

Przewodniczącym Gminnej

Rady Narodowej został wybrany Dr. Kilk Katyenty, który również nie jest

I Sekretarzem Komitetu Gminnego
Bolskiej Jedności Partii Robotniczej.

Na stolarni - Przewodniczącego
zostały Obyvateli:

1. Małyszowicz Ryszard - Gminny
dyrektor Zajęć Szkolnych w Gab. nich

2. Tomaszuk Roman - Prezes

Gminnego Komitetu Jedności Partii
Robotniczej Ludowej.

W skład Gminnej Rady
Narodowej wchodzą cztery komisje stałej,
liczące każde po 8 członków, a mianowicie:

1. Komisja Rolnicza - z przewodniczącym
Błoniu Kazimierzem

2. Komisja Rozwoju Gospodarczego i
Zapatrzenia - Włoga Stanisław

3. Komisja Wykonania, Oświaty, Kultury i
Spraw Socjalnych - Małkiniak Józef

4. Komisja Przestrzegania Praw i Brzegów
Publicznego - Godechowski Antoni

Radnym Ugrupowanej Rady
Narodowej został powołany Spółdzielni Kołek
Politycznych w Gabińcu - Mietkowskim Waldemar.

Członkowie rad narodowych
otrzymali odznaczenia państwowe.

Ilony Krzyż Zasługi - Garbaczowski Czesław

Trebny Krajz Zastupi - Miejski Kazimierz.

W tym roku do życia zostało powołany Gminny Komitet Kontroli Spółdzielczej w następującym składzie:

1. MakSYMOWICZ Rymon	- przewodniczący
2. Błoniak Kazimierz	- z-ca przewodniczącego
3. Jedziak Antoni	- członek
4. MakSYMOWICZ Józef	- "
5. Miejski Kazimierz	- "
6. Karmelita Maria	- "
7. Floryńska Helena	- "
8. Sojus Jan	- "
9. Banasiak Marek	- "

Przewodniczący Miejskiej Gminy

został odsunięty z progu w administracji:

1. Maniuk Teresa - Przodkowy Krajz Zastupi-
2. Trochimowicz Erna - Przodkowy Krajz Zastupi-
3. Kotowicz Kazimierz - Honorowa Odznaka

Zastępco Przewodniczącego Powiatowego

Na stanowisko zastępcę gminy Zabójcę w Gminnej Spółdzielni "Słk" prezesem zostaje Obywateł Krzysztofyan, Kierownikiem Biuletynu Spółdzielczeego Obywateleka Gospoda Marianna.

W kwietniu 1878 roku odbyły się wybory sołtysów i podsołtysów w powiecie i w gminach.

- Numer sortyów i podsortyów
1. Krakowska Zofia, Karmeniuski Tadeusz - Kupiecy
  2. Romanicki Henryk, Andrzejkowi Tadeusz - Motorniuk
  3. Łali Eugeniusz, Józef Eugeniusz - Jasz
  4. Kotyrski Jan - Kol. Motorniuk
  5. Waszyński Stanisław, Klemadomski Henryk - Jegożnica Szl.
  6. Hardejewicz Jan, Kuc Edward - Jegożnica Wł.
  7. Szeremiet Ewilia, Andrychowska Krystyna - Kol. Kupiec
  8. Błoniecki Kazimierz, Biernat Jan - Lembrow
  9. Małecki Witold, Sobolewicz Zuzanna - Juchodów Wł.
  10. Tytus Witold, Maliszewski Romuald - Juchodów Szl.
  11. Klimiecki Henryk, Grysakowski Stanisław - Gabrie
  12. Rzepak Kazimierz, Rzepak Mieczysław - Kol. Kurnowice
  13. Kulczyk Eugeniusz, Niedzielski Jan - Kuryły
  14. Kasztorski Roman, Toruński Wiesław - Klemadom
  15. Brodzka Mieczysław, Brodzka Kazimiera - Kurnowice
  16. Kasztorski Mieczysław, Remiszewski Józef - Klemiszew
  17. Tymański Adam, Krosnicki Mieczysław - Klemiszew Wł.
  18. Toruń Tadeusz, Toruń Stanisław - Grodziec
  19. Kołodziejski Henryk, Skubiszewski Włodzimierz - Kłodzów
  20. Trzciński Kazimierz, Kłockiński Romuald - Chmielniak
  21. Michałowski Stanisław, Michałowski Zygmunt - Kotki Pieńki
  22. Tymański Zbigniew, Grzymała Mieczysław - Klepli
  23. Włodziszuk Jan, Włodziszuk Alfons - Jastrząb

Z zadani o podoroskich należycienni mające na spadku połowę terytorium chłonnej o 18%, połowę murów o 17%, natomiast pozostała połowa była o 1%, w tym luru o 2,4%.

Budżet gminny zamknął się nadwyżką w wysokości 844.689 złotych. W ramach zadani cezonowych

wybudowane 1,5 km dróg, położone dynamiki
asfaltowy o długości 3 km, mostowe chodniki
w wsi Tuchodzie zlokalizowane.

Roku 1979 był trudnym rokiem
dla rolnictwa. Nielikorzyścne warunki roczne
przyzwyczaiły się do zmniejszenia areału
zboż ozimych. Struktura agrarna gminy
mimo systematycznej poprawy nie jest
zbyt korzystna dla rozwoju produkcji
rolniczej. Zanotowano spadek trzciny chlóowej
o 13% w stosunku do 1978 roku; w bydle
o 8% w tym krow o 4%.

W 1979 roku oddano do użytku
21 budynków w tym 5 mieszkalnych,
8 inwentarzowych.

W zakresie budowy dróg wykorzystano
dynamicum asfaltowym odcinek Tolkmicko -
Grodzisk, Gabic - Gąsior, Terlików,
Gabic - Kilarów, Lembork, kol. Kotomęciu.
Jedni z funduszu ogólnego wykorzy-
stano na pośrednim na budowę
drogi Tolkmieciu - Krymki 826 tyś. zł;
na remont chodnika w wsi Kapice 414 tyś. zł; na bieżące remonty dróg 50 tyś. zł;
na budowę strojarni w Grodzisku 165 tyś. zł

W tym roku także Urząd
Gminy otrzymał nagrodę w wysokości
500.000 zł za wybitne osiągnięcia
w konkurencyjnym produkcji rolniczej uzyskane

"II Konkurs Gminy Mistrz Gospodarki"

OGÓLNOPOLSKI KOMITET
FRONTU JEDNOŚCI NARODU

GŁÓWNY SĄD KONKURSOWY
PRZYZNAJE GMINIE

Sabnie

DYPLOM UZNANIA
ORAZ NAGRODĘ
500.000 ZŁ
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
UZYSKANE W KONKURSIE
«GMINA - MISTRZ GOSPODARKI»
W 1979 ROKU

PRZEWODNICZĄCY
GŁÓWNEGO SĄDU KONKURSOWEGO

M. Solecki

Mieczysław Solecki

WICEPRZEWODNICZĄCY OGÓLNOPOLSKIEGO
KOMITETU FRONTU JEDNOŚCI NARODU

Wit Drapich

Wit Drapich

WARSZAWA 1980

Także w tym roku Urząd Gminy
otzymał dyplom za zajęcie IV miejsca
województwa średniego w konkursie
na najlepszy urząd gminy, przygotowany
przez Wojewódzkie Środowisko
mgr Małgorzata Wartuchę.

Wartości wydatków społecznych
w 1979 roku wyniosły 3.495.866 złotych,
w tym na I miesiąc gminy -
479 złotych.

DYPLOM

przyznany

Urzędowi Gminy w Sabniach

za zajęcie IV-go miejsca

w roku 1979

w województwie siedleckim

w konkursie

a najlepszy urząd gminy, miasta-gminy

Siedlce, wrzesień 1980 r.

Wojewoda Siedlecki
mgr Marian Woźniak

W roku 1980 zostały zunięte w administracji państowej. W tym to roku odziedzi dobry współdzielca gminy - Obywatel Trzeciego Winiety. Bordo został społeczeństwo gminy Sobocie, jedynym zasłużonym Konsulitem-Trzecim, który ze względu na swój wiek, doświadczenie podane był na polityczne społeczeństwo, wybranego gminę na wójtów mających rokrocznie. Bordo zmarło i sol było zamieszkałe i dobrego pozytywów gminy.

W miesiącu kwietniu 1980r. na sesji gminnej Rady Narodowej przedostatniego kadencji Obywatela Wiesława Ślubowskiego na Konsulata gminy, który w poszukiwaniu pracy przeniósł się z krótką chorobą na Obywatela zaprzysiężonego na Konsulata gminy Sobocie.

W 1980 roku zadania w zakresie produkcji zmierzają charakterystyczny się tendencje spadku: południowe byłe zmniejszyły się o 4,2% w obszarze do 1979 roku odkrytej ston 4336 sztuk. Rastępili wzrost południa trzody chlewej o 1,1% odkrytej ston 8312 sztuk.

Innych zadań realizowanych i wynikających w 1980 roku maleją tymczasem,

- utworzenie gminnej szkoły technicznej
w Jabłonach w okolicach Litomyšlej wchodziące:

1. Szkoła Podstawowa w Nieuweg

2. Szkoła Podstawowa w Lemberku

3. Punkty filialne:

- Kupscyty

- Chorzenice

- oddanie do użytku ośmiotysięcznego
mieszkania z okazji 10-lecia Helsów

- doprowadzenie wody do budynku
Aronowiców

- Wyremontowanie drogi Lemberk -
kol. Holomek.

Klub Ludowy w
realizuje zadania inwestycyjnych
wymiot 1.8 M. złotych, z tego na
1 mieszkanie 367 złotych.

W roku 1988 w naszym
państwie powstaje działalność autospałarniowa
"Razy Solidarności", które ma takie
swoje oddziały w naszym terenie.

We wsiach powstają miejscowości związków
zakodowych, których głównym działaniem
jest mieszkańców Chorzenicy zlokalizowany
Obwarzek Ślęzak Eugeniusz.

Rok 1981, to rok użetu dla społeczeństwa polskiego i naszego mieszkańców województwa Wielkopolskiego. W okresie tego roku zatrzymał się prawdziwy stan wojenny przez rzad, którego premierem jest gen. armii Wojciech Jaruzelski. Zostaje organizowany ruch międzynarodowy ludności, wydane są oświadczenie deputacji Sejmowej na rzecz niezawisłości się ludności. Na drogach wojewódzkich do miast, otąd patrole militarnie dokonujące kontroli pojazdów mechanizmów oraz bezwzględnej obyczaju podlegających.

Zostaje zamieszczona działalność różnych organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Do administracji terenowej celu przyjrzewa się brody jej funkcjonowania oraz instytucji skontrolowanych na terenie gminy Jabłoniec / i nie tylko / mówiąc w teren tzn. "grupy operacyjne" pod dowództwem i na etyk wojewodów. Komisarze wojewodni przyjmują także interesantów w gabinecie Marszałka Wielkopolski.

W tym roku zatrzymał się budownictwo i oddano do użytku dwie Kurowie - Kol. Kurowie o głębokości 1700 m; po budowę 450 m. dno jeziora Kupientyn - Riećca; kontynuowano budowę Wielkiego Jeziora Kultury w Kupientynie.

Khiad ludności w realizacji

siedmiu inwestycyjnych wyniosły 6.817 152 zł; co na 1 mieszkańca przypada 1138 złotych.

W lipcu 1981 był tobie zimny
ale przezwany Mrożek. Rozegrano
dwuletniego turnieju Mrożka Guinny
Kotowolskiego Kaszubów, który
odszedł na emeryturę.

Obywatel Kotowoli Kaszubów nosił
kolorowe skarpy w kolorach żółtego,
był i inicjatorem wielu czynów społecznych
a z tego urodzinowe turnieje chęcielski -
mi talibów, jali: budynki Mrożka
Guinny budynku Gimnazjum Ośrodku
Zdrojów, świątlicy rzymskiej Grotto w
i wiele, wiele innych.

Było jeszcze jedno rozegrane
ale już chyba mniej zimne. Rozegrano
w dniem siedemnaście Kwiecień - Wielkanoc
Slubowolskiego, który na rynosie
Komisji do Najuboższych grupy
operującej murował wiecety
adając je otaworówka Kaszubów
Guinny Goburie.

1982 roku, to rok znowu nadzwyczajny w historii Guinie.

Wieluńcem Guinie został Ob. Karolek Górnik - dotychczasowy Kierownik Guiniejskiej Siły Polowej; Jelitowcem Mszaki - Obywatelka Francuskiej Ewy zajmująca dotychczas stanowisko inspektora ds. rad narodowych.

Będzie to użycie elipsy dla nowej kadry kierowniczej. Musieli współpracować się z prezydentem, kierującą kadrą pracowniczą Mszaki, połączoną działalnością mającą na celu promowanie realizacji zadań społecznych i finansowych przy pomocy dobrodzisnej Pus' kadrą pracowniczą; zadania społeczeństwa były realizowane następująco:

- gospodarka cywilna wzrosła o 3%, w tym latach o 6,9%
- gospodarka rolnicza wzrosła o 5,2%

W tym roku Mszak Guinie otrzymał el. rolików indywidualnych:

- 27 ciągników
- 1 komatsu eksploracyjne
- 7 smigaczek
- 6 rozruszników do oborników
- 1 przyczepę
- 3 rozbieralny magazin
- 2 kombajny ziemniaczane
- 1 żuraw "Goliath"

Zadania inwestycyjne w 1882 r.
zrealizowane:

- 600 m dróg - Horia - Tiszayolu
- dokonano budowy dróg
Kupientyn - Nieućz
- dokonano budowy drogi
OOPr Tchóziny
- rozbudowano most w Łembronicę
- rozbudowano most w Kotomielach
- dokonano budowy mostu
w Kurońcach,

oraz ulepszono 23 km dróg gospodarczych.

Ponadto promadzono melioracje obiektów
filtrów, modernizując linie elektrowni
w Łembronicę oraz rozbudowano
wodociągu miejskiego we wschodach:

Gabnic i Kurońce.

Władzę społeczeństwa gminy
w zadanie inwestycyjne realizowane
w tym roku wynosił 5.647 974 złotych, co
na 1 mieszkańca gminy wynosiło
1121 złotych.

Dla pracowników jednostki
środzi państrznej mosty, ale i drogi w
przygotowaniu. Wchodzi w życie ustawa o
praworzębskich urzędach pocztowych, które
obowiązują i obowiązują. Pracownicy
admiistracyjni, zatrudnieni na czas
miesięczny ze umową na
"urzędników państrznych" w tym samym
mianowaniu na nich zezwala obowiązują
i wywoływać. Urzędniki państrzni powinno

oceneć katalityzującej i przegodów
nadwojewem.

Prawomity podlegający proces
u administracji podlegającej
"aplikacji" — przygotowanie do zasady,
obowiązku tzw. "roli", której zez
ezaminem z zakresem założonego
stanowiska oraz zapadnięci politycz-
nych. Ponadto prawomity
administracji u góry nowej instancji
otrzymują uprawnienia do 50%
obuisku przy przejściach średnioni-
Ponadto nowej komunikacji
jednochodowej.

Rok 1983 był rokiem takim
jak poprzednie. Innym nadwojew
mnie było.

W realizacji zadań popo-
daranych należą administracji spadek
popłonia był o 3%, spadek popłonia
trzody chłonnej o 21,1%. Wpływ na ten
stan rzeczy miały nowinki atmosfe-
ryczne a w tym kolejne merytoryza-
cje kilkunastu poszony mleka pełni-
cych pokrywających zapotrzebowanie.

W obecnym ujęciu odnoszącym
jest broń spustu rolniczego, węgiel
zamiennych.

W tym roku otrzymaliśmy dwa
wzajemne finansowania.

- 24 kwietnia

- 13 kwietnia obowiązki

- 9 kwietnia użyczenie

- 7 kwietnia zgoda

- 2 kwietnia zezwolenie.

Realizowane zadanie inwestycyjne,
a mianowicie: modernizacja linii
elektrycznej w miejscowościach: Góra Kalwaria, Grodziski;
nowoczesna modernizacja drogi Kielce - Tarnów,
modernizacja budownictwa drogi Kraków - Jaworze;
kontynuowanie budownictwa Wielickiego Domu
Kultury w miejscowości Kupientyn.

Z inwestycji otrzymanych pozwala-
dono remont ścieżek wokół Jachówka,
powiadomiono przytowani o utrzymaniu woi-
ćzalnie, oraz wyremontowano plac drog-
owych ze środków Funduszu Rozwoju
Polskiej.

Nadzwyczajny budżet na 1883 rok
wynosił 1.306 tyś zł., którego uchwałą
Gminnej Rady Narodowej przełożono na
budownictwo drogi Góra Kalwaria - Tarnów.

W tym budżecie wynosiły w
zadaniu inwestycji na rok 1883 1.100 zł., w
tym m. 1 miesiąca wyni - 1181 zł.

Także w roku 1883 zostało pozwala-
dono przedsięwzięcia, w wyniku których
ocenek szczegółowej drogi otrzymało 2-bobby;
ocenek dobrych 3-bobby; ocenek zadowalających

Rok 1984 był rokiem obfitującym w domostwie wydarzenia polityczne i gospodarcze. Do wydarzeń tych zaliczyć należy: wybory do rad narodowych, obchody 40-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; wybory do samorządu mieszkańców wsi. Również w gospodarce, roku 1984 był kolejnym rokiem wzrostu produkcji i rolnictwa.

Z położeniem gminy naszej z niewielką uwagąGLEICO wydarzenia, a także z niewielką odpoowiedliwością, zdyscyplinowanym i pomagającym się wzajemnie w murt wydarzeni. Jmakiem o tym kampania wyborcza do rad narodowych, a także same wybory w dniu 17 kwietnia 1984 roku.

Gmina Fabuś osiągnęła najwyższe frekwencję w historii średnich - 92,7%. W tolu wyborów do rad narodowych wybrano 35 radnych Gminnej Rady Narodowej w/w naszej podanego sklepu osobowego:

Sp.	Nazwisko i imię	Miejscowość zamieszkania
1.	Kleszczowski Ryszard	Łomża
2.	Wilk Halenty	Paderewek
3.	Tomaszuk Roman	Tabunie
4.	Krelkowski Jan	Kupientyn
5.	Głownas Bożena	Kupientyn
6.	Włosza Stanisław	Kupientyn
7.	Gospała Józef	Kol. Kupientyn
8.	Kalinicki Andrzej	Kupientyn
9.	Bujalski Kazimierz	Suchochów
10.	Andrzejczyk Tadeusz	Holomeński
11.	Gobierski Roman	Suchochów Mały
12.	Flaszyńska Helena	Suchochów St.
13.	Rybiak Miroslawa	Holomeński
14.	Gramicki Tadeusz	Tabunie
15.	Maryniuk Antoni	Tabunie
16.	Kotowska Jadwiga	Grodzisko
17.	Siemionowicz Bogusław	Grodzisko
18.	Maryniuk Halina	Tabunie
19.	Błoniuski Kazimierz	Łomża
20.	Olszanka Józef	Łomża
21.	Kubilewski Kazimierz	Kol. Holomeński
22.	Zaliński Jan	Kurowice
23.	Brzozka Jadwiga	Kurowice
24.	Hardejewska Janina	Chorznica
25.	Kolak Józef	Chorznica
26.	Kuc Edward	Chorznica
27.	Jesiorowska Janina	Wielisz Gród
28.	Gzymontowski Antoni	Wielisz Wąs
29.	Kurowska Alina	Wielisz Wąs
30.	Juszczyk Kazimierz	Wieradom
31.	Skubiszewski Wacław	Łomża
32.	Kondorski Jan	Wyrysty
33.	Brodulka Edward	Wyrysty
34.	Trzcińska Kazimierz	Chorznica
35.	Kruszynowski Marian	Łomża

Przewodniczącym Gminnej Rady
Narodowej został wybrany ob. Witold Kalcuty,
który jednoosobowo jest przewodniczącym
Komitetu Gminnego Polskiej Zjednoczonej
Partii Robotniczej.

Zastępcami Przewodniczącego
Gminnej Rady Narodowej zostali:

1) Ob. Maksymowicz Ryszard -
Przewodniczący Gminnej
Rady PRZP.

2) Ob. Tomaszuk Roman -
Szef sekretariatu Gminnego
Komitetu PZL.

Ukonstytuowało się Prezydium
Gminnej Rady Narodowej i
następującym składem:

1) Ob. Witold Kalcuty - przewodniczący

2) Ob. Maksymowicz Ryszard - wiceprzewodniczący

3) Ob. Tomaszuk Roman - -"

4) Ob. Zaliński Jan - -" - członek

5) Ob. Więzak Stanisław - -" -

6) Ob. Krakowski Jan - -" -

7) Ob. Rydzik Mikołaj - -" -

8) Ob. Andruszczuk Tadeusz - -" -

W skład Gminnej Rady Narodowej
wchodzi 5 stałych komisji, a mianowicie:

Komisja Pionu Gospodarczego i Zaspakajenia:

1. Zaliński Jan - przewodniczący

2. Gospodarz Józef

3. Kuci Edmund

4. Kaliński Andrzej

5. Glibnienski Wacław

6. Krymanislu Antoni.

Komisja Polowitra

1. Krypa Stanisław - przewodniczący
2. Kandemislu Jan
3. Tokiewis Roman
4. Biernolski Kazimierz
5. Handjeris Jan
6. Głowacz Wacław

Komisja ds. samorządu

1. Knakowski Jan - przewodniczący
2. Jędrzejowski Jan
3. Badurka Edward
4. Kolski Janusz
5. Niemierniak Bogusław
6. Maryniuk Antoni

Komisja Wykonomia, Ośmity

Kultury i Sportu Sojalnych

1. Rygalski Miroslawa - przewodnicząca
2. Marjanik Halina
3. Orłowska Jadwiga
4. Brzóska Jadwiga
5. Floryńska Helena
6. Kurowska Alicja

Komisja Przestępstwów Prawa

i Prawidłowości Publicznej

1. Andrusieku Tadeusz - przewodniczący
2. Bydłoli Kazimierz
3. Iwanicki Tadeusz
4. Józefski Kazimierz
5. Kulikowski Kazimierz
6. Trzciński Kazimierz
7. Krymoniuk Stefan

Dnia 19 lipca 1984 roku

przewodniczący Urzędu Gminy na spotkaniu
rejonowym w Toloknie - ZdR. otrzymali
z rąk Wojewody Średzkiego odznaczenia
przyznanego:

1. Romanieku Romualda -
Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia
Polski
2. Podlada Władysława -
Złoty Krzyż Zasługi
3. Iwanicki Tadeusza -
Złoty Krzyż Zasługi
4. Łęże Wiesław -
Złoty Krzyż Zasługi

W miesiąc po uroczystości odbyły
się wybory do sejmiku gminy w miejscowości
ws. Ponowno 22 radny zatrudniony w
których zostało 104 głosy w tym 15 kobiet.
Wybrano 22 radnych, z których w 20 przypadku -
któich mandat radnego porierzono tym
zewnętrznym osobom. W tym wybiorów 17 radnych
pełni równoczesnie funkcję przewodniczących
rad zatrudnionych; 5 radnymi tej funkcji nie

ponierzono. Na tych zebraniach uchwalano statuty ziemskie, duńskie, mieszczańskie itp; które są podstawa do prawnego działania nad siedliskiem na rzecz kraju i gminy.

Poniżej podaje się wykaz i skróty nazw siedlisk i gospodarstw.

Tchorskie Wsi

1. Handejała Jan - sołtys, przemordowany
2. Benedykta Mieścian
3. Jakóbówka Józef
4. Benedykta Polikarp
5. Kalińskie Mieścian
6. Benedykta Witold

Kolonia Kurońce

1. Rosak Kazimierz - sołtys, przemordowany
2. Kozak Mieścian
3. Jakubówka Tadeusz
4. Rosak Krystyna

Chmielik

1. Trzciński Kazimierz - sołtys, przemordowany
2. Trzciński Stanisław
3. Krzosek Alina

Kolonia Potomeku

1. Kotyniec Jan - sołtys, przemordowany
2. Filipowka Stanisław
3. Boniecka Józef
4. Klimiecki Jan
5. Kłominińska Krystyna

Kupientyn

1. Bielikowski Tadeusz - otyły, przerodziny
2. Kaliński Andrzej
3. Pepliński Tadeusz
4. Romanini Antoni
5. Janciński Sylwester
6. Krakowski Jan

Tuchodot Włosi.

1. Małolek Witold - otyły, przerodziny
2. Kosiarski Jan
3. Bielikowski Kazimierz
4. Sobieski Roman
5. Górecki Miejszczań

Niemisty

1. Karczewski Jan - otyły, przerodziny
2. Jezymarowski Tadeusz
3. Klimiszuk Kazimierz
4. Matmajowski Zygmunt

Hilcrown

1. Kłodnicki Henryk - otyły, przerodziny
2. Śliwiński Stefan
3. Bylmowski Tadeusz
4. Śliwińska Bożena

Huzir

1. Szemrajk Antoni - ołtys
2. Kozymontki Kazimierz - przewodniczący
3. Jakubik Janusz
4. Witko Eugeniusz
5. Krasz Miroslaw
6. Gmitruk Reata

Zembrón

1. Błonisiuk Kazimierz - ołtys
2. Markiewicz Liliana - przewodnicząca
3. Iwona Kęska
4. Piechorski Tadeusz
5. Kamiński Michał
- 6.

Kunowice

1. Brzozka Mieczysław - ołtys, przewodniczący
2. Kilkil Yen
3. Płosz Antoni
4. Brzozka Monika
5. Kojerowicz Jadwiga

Tchorzówka Szkoła

1. Mazyniuk Roman - ołtys, przewodniczący
2. Gązykowicz Tadeusz
3. Kołosiak Henryk

Kolonia Rypieniów

1. Szemrauk Eustachio - ołtys, przewodniczący
2. Kojszak Józef
3. Wolański Tadeusz

Holonieulki

1. Romanik Henryk - opty, przewodniczący
2. Małgorzata Suwara
3. Małgorzata Józef
4. Andrzejak Tadeusz
5. Grzegorz Stefan
6. Małgorzata Zenon
7. Filipiak Tadeusz

Niemieckie domy

1. Januszki Wiesław - opty, przewodniczący
2. Józefki Katarzyna
3. Klaudynki Małgorzata
4. Kierzbiki Czesław
5. Czapki Tadeusz

Niemieckie Niósie

1. Zygmuntki Antoni - opty, przewodniczący
2. Klaudynki Antoni
3. Filipiak Hanna Maria
4. Kukowiak Alicja
5. Krzysztof Małgorzata
6. Koper Halina

Grodziski

1. Małgorzata Józefy - opty
2. Benedyktyki Wiesław - przewodniczący
3. Katarzynki Stanisław
4. Małgorzata Józef
5. Piotr Tadeusz
6. Józefek Henryk

Nieciu Dvir

1. Tysiącowski Jan - otyg, przemordowany
2. Romiszewski Tadeusz
3. Romiszewski Leonty
4. Buzyrówko Jan
5. Kieśkiewicz Feliks

Tobnie

1. Romanowski Ignacy - otyg, przemordowany
2. Morysiniec Stanisław
3. Romanowski Józef
4. Kozarski Stefan
5. Gocuła Stanisław
6. Tomczyk Józef
7. Gocuła Henryk
8. Jędrzejewski Tadeusz

Trukadło Szlichta

1. Tyralo Witold - otyg.
2. Uszyński Henryk - przemordowany
3. Grudziński Tadeusz

Kleśniz

1. Jędrzejewski Stanisław - otyg, przemordowany
2. Borbachowski Kazimierz
3. Dobrowolski Stanisław

Kostki-Piech

1. Michałowski Stanisław - otyg, przemordowany
2. Lipski Józef
3. Kroiż Wincenty
4. Krahomiech Tadeusz

Zadania planu rolnego - gospodarczego zostały zrealizowane w pełni, w podstawnikach rolniczych, jakaś były modyfikowane w planie.

W użytkowaniu gruntów nie miały praktycznie istotne zmiany głównym użytkownikiem są rolnicy indywidualni, a grunty w użytkowaniu jednostek gospodarczych współzajmują stanowią 3,5%.

W gospodarce ziemią projekt odnotował rolników indywidualnych 17,7 ha, sprzedano 11,8 ha. Plan sprzedaży gruntów został uchowany w 59%.

W strukturze roliennów zauważony jest postęp zbosia stanowiący 57,8% w strukturze roliennów, rahnemowany został spadek zbosia intensywnego w lesie i siedliskach pospolitych, jak i tytoniu.

Kwotę uprawa pożarnicza zmniejszyła zbosiąca. Zadaniem jacy stan wystąpił w formie popłonów, odsiecz pożarowań wzrosła do 300% - wynikły na to korzystne warunki atmosferyczne.

Plony zbosia wyniosły średnio w 1984 roku 25 g/ha.

Struktura pasów.

l/p	Nazwa miasta	Pozycja	Typo	Powierzchnia	Omies
1	Zembrow	132,67	69,11	27,20	45,82
2	Kol. Kotomiełki	17,70	39,56	3,70	17,90
3	Krymnoły	29,34	16,10	15,19	11,03
4	Kotomiełki	51,14	64,52	5,15	40,47
5	Kol. Kurowiec	29,84	19,33	2,36	14,89
6	Kurowiec	91,80	42,08	21,94	32,71
7	Zalew	70,94	66,29	33,64	23,03
8	Stasin	58,50	26,90	13,62	17,30
9	Hilardów	28,50	62,86	1,00	24,76
10	Chmielówka	23,55	32,72	1,30	12,00
11	Kleplki	12,20	39,67	0,80	11,04
12	Pięciuki Kościuki	69,19	62,14	2,75	23,12
13	Pięciuki Gwadołowskie	0,80	25,27	—	9,47
14	Gwadołki W.	19,50	76,25	4,18	16,77
15	Gwadołki Szkl.	22,43	51,00	3,30	19,65
16	Ichorzyna Szkl.	54,82	20,80	4,50	2,40
17	Ichorzyna W.	87,47	89,65	2,55	30,35
18	Gredzisko	64,67	100,38	8,00	50,10
19	Niemadoma	30,97	64,29	3,49	8,84
20	Jadłodzice	2,70	8,44	—	2,30
21	Kupientyn	49,65	15,05	63,13	43,81
22	Kol. Kupientyn	14,17	88,89	7,16	31,62
23	Nieciec W.	42,47	127,84	1,10	58,80
24	Nieciec Drwir	29,85	62,05	2,00	42,79
		991,62	1296,70	177,36	580,54

Osiągnięte wyniki w produkcji rolniczej oddają się korzystnie w produkcji zatrudnionej! Na podstawie spisu rolniczego wynika, że brutto utsymato się na poziomie roku 1983; pozytywne trzody chłennej wzrosły o 8,7%; pozytywnej mienia o 7,6%.

husz rynku na wzrost pozytywny zmianą gospodarskich miast rozporządcie materiału hodowlanego, które przedstawiło się następująco:

- cieglar	wykonano planu	~ 115%
- jatłowni	- " -	160%
- kozalni	- " -	218,3%

Stan inventarza

Gp.	Nazwa wsi	Pyskto	Izode	One	Konie
1	Jeubron	305	651	184	44
2	Kol. Holomiekuć	170	244	110	34
3	Mumusyń	84	86	3	23
4	Holomiekuć	210	442	70	47
5	Kol Kurońce	141	417	27	18
6	Kurońce	278	553	113	51
7	Gabine	256	546	185	33
8	Hosin	206	355	56	26
9	Hilarów	141	156	40	19
10	Chmielukle	124	82	49	15
11	Kleski	58	118	19	11
12	Kostki Pieńki	131	182	59	35
13	Pieńki Tuchodolskie	46	55	9	14
14	Tuchodot wó.	164	215	92	28
15	Tuchodot Szl.	113	146	47	14
16	Tchorska Szl.	154	220	78	14
17	Tchorska Wó.	365	677	174	49
18	Grodzisko	235	475	166	61
19	Niemadoma	172	316	120	12
20	Jadwisz	35	85	2	6
21	Kupientyn	360	605	77	61
22	Kol. Kupientyn	103	226	36	18
23	Nieuwz. Wó.	308	484	90	72
24	Nieuwz. Drw	189	262	67	26
		4348	7674	1863	713

Przedstawione tendencje pozytywne
w produkcji roli wej moje odbicie w
ślupie produktorów rolnych.

W roku 1984 śluipiono 1621,3 t
zboża na plan 1000t; tj. 162%.
Śluip zywna zrealizowano w 109%;
zywna mleczarskiego - 111%; zywna
kotwego - 107,5%. Śluip mleka
wykonano w 107,8% planu przy dyna-
mice 103,8% w stosunku do 1983 roku.
Kwoty mleka wzrosły średnio od
1983 do 2850t. Osiągnięcie tych
wyników było możliwe przy mimośrednim
poprawie zaopatrzenia rolniczo w
środki produkcji.

W nadzorowaniu mineralnym
osiągnięto my wzrost osiągnięcia
względem 153t/ha w 1983 r. do 1984 r.
do roku 1983 - 132,4t/ha tj. 15,6%.

W roku 1984 otrzymano my
z Urzeczu Kojeniodziałyń dla rolników
industrialnych:

27 ciągników

17 rolniczych

9 sianoznaczaków

9 koparek

2 kombajny siewnozimowe

2 zasobniki

Wyposaż rolnicy jest bardzo
potrzebny do przemysłowej produkcji
rolniczej, jednak jest do ujęcia
w morzu; bo na 215 podów żółciowych

pozostałych jednostkach, tylko
61 jednostek było zadostosowanych - a'
który zatrzymał spust rolnicy

W tym roku rolnicy zatrudnili
dorosłych 25 nowych budynków, w tym:
11 mieszkalnych, 5 gospodarskich.

Z zadani i inwestycyjnych w
1984 roku realizowano:

1) budowę NSK w Kupientynie —

wartość wykonanych robót 600 tys. zł

2) rozszerzenie budowy drogi Gubadla -

Gabine o długości 800 m —

wartość 2.125 tys. zł

3) wykonano elewację budynku

między Glinią i budynkiem

gospodarczo

W tym są prace przy adaptacji
zakładu budynku OSP na Gminie

Biblioteki Publicznej, oddano do
użytku garaż OSP w Tchórzewie

wybudowany w cenie 300 tys. zł

Rozszerzenie i uzupełnienie
wybudowanego skrzyni wsiach

Chmieliuki i Kbl. Kuromie

Na terenie gminy były przemar-
owane inwestycje ze środków budżetu
rejonu dolnego:

1) kontynuacja budowy wodociągu
wsiach: Gabine, Kuromie oraz

rozposzerzenie budowy wodociągu wsi
wsiach Hłomieciuk i Gubadla.

2) przeprowadzono modernizację

linii elektroenergetycznej w miejscowościach Tchórzewice i Kieuczez,

3) zmodernizowano 2 km drogi Kieuczez - Gabine wraz z potoczeniem odrzynnika;

4) rozpoczęto meliorację obiektu Huty miedzi.

Ogółem wartość wydatków społeczeństw w 1984 roku wyniosła 4.458 tys. zł, na 1 mieszkańca gminny — 849 zł.

Kadry finansowe budżetowe 1984 roku osiągnęły poziom 2. 184. 000 złotych, który uchwałą gminnej Rady Narodowej przedstawiono na:

- kapitałowe remonty szkół
- zakup samochodów dla

Gminnego Ośrodka Zdrojowego

- remont budynku Młodzieży
- upowszechnianie kultury fizycznej.

W roku 1984 zlikwidowanookreślać jednostkę, której nazwa jest napisana w kolumnie "określać" w celu uzupełnienia zdania jednostkę, której nazwa jest napisana w kolumnie "określać" w celu uzupełnienia zdania

Pamiątkowe zdjście
z uroczystości odsłonięcia państwowych

Osoby do zdjęcia:

Emilia osoba od lewej, pani Bożłade
Kladyńska; następnie u prawo
pani Irénka Józefa, Romualda Samsa;
pierwsza z prawej pani Zofia Kiełkowska.

Roku 1985 był kolejnym rokiem funkcjonowania i dalszego doskonalenia instancji o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego.

W tym roku przeprowadzono kampanię przedwyborczą oraz wybory do Sejmu PRL.

W wyborach tych nasza gmina rybnicka najwyzsza frekwencja i rejestr zodiaczów oraz wybór do sejmu gminy i wiceprezidente zodiacu.

Smiadły to o wysokiej dekomisji politycznej i demokratycznej niezależności naszego społeczeństwa.

Później roku 1985 był rokiem konkursów, gdzie przekazano secesję mieszkańców planowych, a co bardziej istotne w secesji mieszkańców wykazało się zrostem porównanemu do roku 1984; świadczą to o systematycznym wzroście produkcji i rozwoju naszej gminy.

W dalszym ciągu głównym cechą charakterystyczną gminy są rolnicy indywidualni. W gospodarstwie jednostek państwowych i spółdzielczych jest 3,5% użytków rolnych.

W gospodarstwie średnich kontynuowane były działań w celu praktykowania zwodoszczelarowania wszystkich gruntów.

W roku 1985 w kasie Państwowego Funduszu Ziemi przejęto 12 gospodarstw o powierzchni 40,7 ha. Rolnictwem indywidualnym gospodarujemy 15,8 ha gruntów.

W strukturze zasięgu w rozporządzaniu
indywidualnej obserwujemy dalsze, pozytywne
zmiany powoli się zmieniają. Ponownie
z 1985 rokiem w roku 1985 wynosiły 3813 ha,
tj. o 68 ha więcej niż w roku 1984.

Pozitacyjne zmiany szczególnie widoczne w strukturze
z 1985; wzrost areał z 1985 intensywnych o 13%
Obserwujemy powiększenie areału o 11,9%;
jezowisko o 25,8%. Z 1985 intensywnie
stanowią w całej strukturze z 1985 - 47,7%.

Także w uprawie roślin przemysłowych
zwiększyły się z 1985 rokiem o 29 ha areał uprawy buraków, natomiast
zmniejszyły się obszar uprawy repaku o 4 ha.
Kwoty plony ziernników o 30 g/ha,
plony z 1985 z 1985 wynosiły 26,6 g/ha tj.
więcej o 0,6 g niż w 1984 roku. Pion
ponowny ustalono się na poziomie
28 g/ha. Ponowne zmniejszenie areału
uprawy buraków, co tym bardziej było mniejszy
o 48 ha w porównaniu do 1984 roku,
a plony z 1 ha wynosiły 350 g/ha

Struktura zasieniów w 1885 roku.

Sp	Nazwa rośnicy	Powierzchnia	Żyto	Jeżmionka	Ornieś
1	Icubron	130,46	50,04	33,80	48,47
2	Kol. Hłomieśniki	61,30	23,20	8,40	23,60
3	Krymsztyn	30,15	13,20	5,67	18,15
4	Hłomieśniki	66,05	53,90	12,90	43,65
5	Kol. Kuronice	31,15	10,18	11,16	8,77
6	Kuronice	107,11	36,29	20,24	24,74
7	Gabrię	81,51	36,53	42,27	12,54
8	Staszin	48,39	18,90	15,79	14,30
9	Hilarion	22,65	22,10	2,10	20,80
10	Chmielniki	27,10	27,42	4,00	17,40
11	Kleplin	14,80	21,31	5,75	9,70
12	Pęcińsk Kostki	10,45	57,00	—	24,20
13	Pęcińsk Tuchodolskie	3,60	24,70	—	9,40
14	Tuchodolit Rłosć	23,89	56,81	2,20	25,40
15	Tuchodolit Szl.	26,66	42,95	6,10	11,70
16	Tchorzunia Szl.	52,30	21,64	0,50	3,70
17	Tchorzunia Kr.	105,60	72,03	1,00	37,50
18	Grodzisko	79,40	81,70	19,35	51,32
19	Niemiadoma	36,50	43,40	5,40	15,00
20	Jadłownik	5,50	22,41	0,80	7,00
21	Kurpiętyn	73,60	138,89	15,80	39,73
22	Kol. Kurpiętyn	37,10	26,32	12,95	19,80
23	Nieucicz Rłosć	38,60	137,80	12,95	66,70
24	Nieucicz Drw.	11,65	55,39	1,70	29,87
		1111,09	1105,86	240,63	602,24

Wymilti produkują rośliny pozbawione
jednak w 1984 roku masy kwasowej w tym na
produkty ziemne. Wśród certyfikatów
alternatywnych jest system lub
tendencja wzrostu.

Systematycznie w stosunku do
1984 roku wzrosło 4,2% — dotyczyło głównie
mniejszego typu.

Przodowne krajobra zmieniały się o 14,5%,
w tym wzrosło 138 szt. tj. o 19,7% w
stosunku do 1984 roku.

W dalszym ciągu wzrosły systematycznie
o 10,3%; większe systematyczne wzroś-
ły w stosunku do 1984 roku o 14,5%.

Obserwowany jest fakt zwiększenia
masy materiałów hodowlanych przez
redukcję indywidualnych w szczegółowej
hodowli i elektryczni.

Rozprzestrzenienie materiału hodowlanego

J.p.	Rodzaj	Plan	Wykonanie	%
1.	wiełtka	200	205	102,5
2.	jelitki	5	7	140
3.	kozaki	100	155	155
4.	knury	15	17	113,3
5.	trylinki	20	24	120

Stan inventarza

Sp	Nazwa wsi	Byciu	Izba	Orne
1	Zembroń	298	818	211
2	Kol. Hłotomęci	169	289	129
3	Kumysły	79	114	12
4	Hłotomęci	190	492	67
5	Kol. Kuronie	131	425	32
6	Kuronie	268	553	121
7	Gabinię	277	514	148
8	Stesin	195	380	56
9	Hilarów	156	185	54
10	Chmielwice	126	111	60
11	Klephiń	62	68	38
12	Kostki Pieńki	126	178	73
13	Pieńki Suchodolskie	47	73	9
14	Suchodot Włoc.	160	260	110
15	Suchodot Szl.	121	189	54
16	Tchórzowice Szl.	159	241	83
17	Tchórzowice Wł.	377	767	202
18	Grodzisko	237	620	169
19	Niemadoma	176	387	149
20	Yadnówka	33	59	9
21	Kupientyn	366	668	78
22	Kol. Kupientyn	89	292	34
23	Nieuć w Wł.	302	640	92
24	Nieuć w Drów	207	302	65

Pozitryne wyniki produkcji rosinowej i smoczej masy swoje zakończenie skupiły się na rolnikach.

Plan skupu zboża wykonano w 150,3% - planowane skupiły 1300t, skupiono 1955t; ziarnnisko - na plan 5000t, skupiono 7550t, tj. 151% planu.

Skup zbytu wykonyano w 128,1% w tym zbytu mleczarskiego - 134,5%

zbytu rożnowego - 121,2%

Skup mleka wykonyano w 119,3%

Obserwując pozytywne tendencje w poziomie wzrostu produkcji skupu, stwierdzając malejący, z czasem efektywność gospodarowania rolnictwem. Podstawa tego stwierdzenia jest faktem, że gospodarka rolna w 1985 roku osiągnęła produkcję z 1 ha w wysokość 27,2 jednostek zbiorowych, zajmując powierzchnię w rolnictwie.

Kwotą tą jest tym bardziej wymowny fakt, że ośmięgiły zostały w manufakturach zmniejszone do stanu militarnych środków produkcji, a szczególnie nowoczesnych minerałów.

Kwoty minerałów spadły ze 153,2 kg w roku gospodarczym 1984/85 do 130,3 kg/kw/ha

Dostępna węgielna i spłata rolniczo-predostoiowa zwiększyła się w czasie następstw pojęcia:

węgielni 24

roztworniki 16

wysokimi 10

związkami 5

kombajny 3

zadzorów 5

mtocarne 1

W roku 1985 polubięto 122 zadan od rolników na sprzęt rolniczy, pozytywne rozłożonech było 56. Rolnicy zapoznali się z sprzętem rolniczym bezpośrednio z przedsiębiorstwem handlu i systemem Rolnizym.

Na terenie naszej gminy rolnicy indywidualni posiadają:

ciągniki - 280

mtocarne - 125

koszele - 120

zagospodarzeń - 160

kaszarek - 91

Kombajny ziemniaczane - 10

Kombajny siano - 8

Ponownie z zadaniemi rolniczymi realizowanymi zadaniach inwestycyjnych. Z planu rozbudowy zrealizowano w 1985 roku:

1. oddano do użytku hydrotechnię wsi Tębie;

2. oddano do użytku drogi gospodarcze wsiach: Tębie i Kotomiech;

3. położono dreny i asfaltowy wsiach Kotomiech i Tębie o długości 3km;

4. zbudowano most na rzece Cetynii wsi Tębie;

5. kontynuowano melioracje obiektu

Holomełku raz z zapozdaniem iżli;

6. modernizowano linie elektrowni we wsiach Holomełku i Kol. Holomełku;
7. kontynuując budowy N.D.N. Kupientynie
8. wybudowano 485 m drogi ziemnej Guchadł - Gabińc;
9. zahamowano adaptację i oddano do użytku Gminę Bibliotekę Publiczną w Gabińcach;
10. wykonalno elewację budynku Agromechki Renata w ramach czynów społecznych realizowanych

1. położono 2 km dynamiku asfaltowego we wsiach Niemicz, Drór i Zembor

2. remont dróg o długości 5,3 km we wsiach: Grodziech, Kol. Holomełku; Guchadł 226, Niemadoma, Holomełku;

3. adaptacji pomieszczeń biblioteki we wsi Grodziech na pocztówkę;

4. budowa nowego gminnego Szpitala w Grodziech; Għid u Gabińc;

5. budowa schronu we wsi Kurnicie;

Ostatnie w 1985 roku wyn opłaty wynosiły 9 673 tysiąc w tym udział ludności 5 128 tys. zł w m. 1 mieszkańca przypadku 1860 zł.

Realizacja i wykorzystanie czynów społecznych to zadania rad sołeckich w poszczególnych wioskach, które ponoszą do końca 1984 roku oraz określonych rad sołeckich na rzecz Gminy swoim zarządzeniem, olla dobrej

prawy rad sędziów, dla dobrej
współpracy i kontaktu z sądem
graniczącym w momencie listopadzie
prezesa opelunków rad sędziów.
Do zadań tych opelunków należą:
- obsadza sezonów możliwych
- obserwuje kancelatory i techników
rad sędziów;
- promowania i mianowania i postulowania
zatrudnionych w poszczególnych
radach sędziowskich.

Numer opelunków rad sędziów

1. Hardećmierz Krystyna	- Tchornia Włodzimierz
2. Zająć Wiesława	- Holomeński
3. Wille Haliny	- Hilarowicz
4. Rusiniak Maria	- Grodzisko
5. Krahorski Jan	- Kupientyn
6. Flaszyński Wiesław	- Niemiecłoma
7. Bieli Józef	- Kuronic
8. Gąska Maria	- Kleśnik
9. Poptawska Maria	- Kol. Tomaszewski
10. Bożkador Władysława	- Kol. Kupientyn
11. Markiemisz Józef	- Kol. Kuronic
12. Wille Ryszard	- Chmieliński
13. Małyszmonicz Ryszard	- Zdziarowicz
14. Ziobrowski Janusz	- Tuchodzik Wł.
15. Szczęsniak Józef	- Krysiak
16. Trochimowicz Ewa	- Tuchodzik Jol.
17. Gmitruk Józef	- Hesir
18. Dec Włodzimierz	- Piechli - Kołtuk

19. Izmuru Bogusława - Józefina Jol.
20. Irwinów Teresa - Nieciak Bożia
21. Rymilah Kasimow - Fabio
22. Itei Witold - Nieciak Małgorzata

Roku 1985 do roku 40-lecia
Polski Ludowej. Na uroczystej Sesji
Gminnej Rady Narodowej w dniu
21 lipca - 25 sierpnem - działaczom
społecznym, radnym wicepremier
"Medale 40-lecia Polski Ludowej".
Ponadto odznaki "za zasługi
w rozwijaniu krajobrazu mediaru" i
zdanie odznaczenia "Zasłużonej Emiliie
Szyk wsi Kielowice Kupientyn.

Rok 1986 — gmina Jabłonie, za najważniejsze zadanie do realizacji zgodnie z obyczajny rolnictwa oraz inwestycji, które polegają na poprawie warunków życia na wsi.

W użytkowaniu gruntów nie zachodziły szczególnie zmiany. Głównym użytkownikiem gruntów rolnych są rolnicy indywidualni. jednostki leśniczowskie i spółdzielcze w swoim użytkowaniu poziadają 3,5% użytków rolnych.

W tym roku, jak w latach poprzednich podjęto mową odbioranta w celu przekształcanego zarządzania wszystkimi gruntami.

W wyniku przekazu mającego charakter 18,21 ha gruntów edukacyjnych, natomiast kontrolowane w miesiącu październiku ujawniła już tylko 6,10 ha gruntów polowych.

W gospodarce gruntowej w roku 1986 skorzystano rolnikom indywidualnym z Państwowego Funduszu Ziemi 24,3 ha wykorzystując plan w 105,6%, na skarb Państwa przejęto 12 gospodarstw o powierzchni 49,6 ha.

Stan gruntów PFZ na koniec roku wynosił 331,3 ha z tego 318,2 ha użytkowanych; 97,1 ha lasy. Na rzecz rolników przeznaczono 313, ha — to najczęściej młodzi rolnicy, bezpośrednio związani z prowadzeniem gospodarstw.

Produkcja roślinna.

Analizując strukturę roliennów w gospodarce rolnym i rolniczym, zauważać można dalsze pozytywne zmiany. Powierzchnia zboszów systemu wynosiła 3.783 ha. Lasyły dalsze zmiany w samej strukturze zboszów. Obraz zboszów intensywnych robił w stowarzyszeniu do 1985 roku o 193 ha, tj. o 9,1%. Osiągnięto wzrost powierzchni uprawnych i teli: plon zboszów systemu robił o 9,6%; ziarnnisków o 10%; buraków o 5%.

(Struktura roliennów przedstawia tabela nr 1)

Produkcja zmierza.

Pożonom kiedyś zmalało o 38% w latach 1970-1985 i wynosiło 414.220 t; stopy kroków zmniejszyły się o 4,7%. Zwiększenie pożonom kroków nie spowodowało zmniejszenia produkcji mleka; gdyż skup mleka od 1 litra wynosił 2836 t.

Itak średni chlewny wynosił 9.088 sztuk i wzrosł o 669 sztuk tj. o 7,9%; pożom kroków wzrosło o 8,3% tj. o 70 sztuk.

(stany inventarza w roku 1986 przedstawia tabela nr 2)

W roku 1986 skupiliśmy

w systemie 1544,8 ton żywniczych

w tym: 940 ton mlecznego

61 ton miodowego

Skup mleka został wykonyany w 100,1%; skupiliśmy 6,10 tys. litrów.

Struktura nasionów

Tablica nr. 1

Lp.	Nazwa	Bacma	Zyto	Jemna	Omes
1	Żemblów	158,39	31,00	26,96	43,70
2	Flotomieński Kol.	36,25	24,60	7,85	14,35
3	Krymusty	27,60	13,68	10,30	14,40
4	Flotomieński	59,57	45,36	9,41	33,75
5	Kuromie Kol.	37,51	11,80	1,90	5,76
6	Kuromie	117,25	21,51	19,55	18,96
7	Gabrie	98,58	25,80	38,13	20,49
8	Staszic	55,13	21,10	19,10	8,40
9	Hilaryon	29,90	31,10	1,20	29,40
10	Chmielniuk	17,60	21,40	7,60	14,30
11	Klepsydra	13,90	20,20	4,70	7,50
12	Kostki - Pieńki	10,70	61,36	2,00	27,64
13	Pieńki Tuchodolskie	2,00	14,61	—	6,00
14	Tuchodolskie Wzór	26,16	49,30	4,40	21,45
15	Tuchodolskie Izol.	23,40	30,53	7,50	11,10
16	Tchórzowica Izol.	47,36	12,75	1,60	6,95
17	Tchórzowica Wzór	108,70	67,81	1,00	35,60
18	Grodzisko	77,45	82,91	4,65	53,77
19	Niemadoma	40,29	51,25	9,00	18,00
20	Jednisiów	4,50	16,49	2,40	5,00
21	Kupientyn	83,62	95,90	38,91	61,17
22	Kupientyn Kol.	19,70	24,69	13,70	18,50
23	Nieuwes Wzór	39,84	115,80	5,46	51,52
24	Nieuwes Drów	22,30	51,09	6,40	27,60
	Opolem	1169,57	942,04	224,72	553,31

Ten zmiejsza rozwodowalich.

Tabala Nr 2.

Sp	Nieś	Bjotto	Izoda	Orce
1	Zembów	274	842	227
2	Kotomieku Kol	159	337	141
3	Krymicki	80	121	33
4	Kotomieku	178	560	60
5	Kuromie Kol	122	424	35
6	Kuromie	240	584	113
7	Gabine	231	500	142
8	Stasin	201	881	47
9	Hilarów	138	190	67
10	Chmieluk	127	147	61
11	Klepiuk	56	77	32
12	Kostka - Preułki	123	164	78
13	Preułki Suchodolówka	31	47	9
14	Suchodół Włosy	145	308	130
15	Suchodół Szl.	109	182	54
16	Tchórzowica Szl.	158	207	123
17	Tchórzowica Włosy	368	828	186
18	Grodzisko	210	440	137
19	Niemadoma	168	414	156
20	Yadnisin	24	98	12
21	Kupientyn	378	789	120
22	Kupientyn Kol	113	385	53
23	Nieuwz Włosy	318	204	114
24	Nieuwz Groń	191	409	67
		4142	9088	2207

Skup produkcji rolnych
przedstawiać się następuje:

zboża: 1830 kg = 1 gospodarstwo

burek 915 kg = 1 gospodarstwo

zierników 4738 kg = 1 gospodarstwo

zimne 1446 kg = 1 gospodarstwo

mleko 5270 kg = 1 gospodarstwo

Biorąc pod uwagę wydajność 1 ha
skupiski my:

mleko - 827 l

zimne - 210 kg z tego:

mięsny - 127 kg

wołowy - 83 kg

burek - 1323 kg

Poł. względem tychże zyska męczennego
gmina nasza zajmuje 10 miejsc w
województwie wielkopolskim; w tym 9. w tym
miejscie 9.

Krytyki te osiągnięte przy niespełnieniu
dobrym rozpatrzeniu w metode średniej
produkcji, miedzy innymi średniej
ochrony roślin chwastobójczych, narożów
oraz regla.

Narożenie mineralne w roku
1986 osiągnięte na poziomie 133,7 kg/ha
wzrosło w stosunku do 1985 roku o 3,4 kg/ha.

W roku 1986 rolnicy zatrudnieli
114 osób na spłat rolniczą, z tego
47 zostało zatrudnionych półtygodniowo.

Przychiat zaproponował
przedstawić się w sposób następujący:

ciągniki 35

rozciągnięcia 24

koparki 17

kombajny średniorakowe 5

zadania do średnioraków 8

kombajn zbożowy 1

przejęta samozbiernie 1

Ponownie z zadaniem zakończenia
redukcyjnego realizowanego następujące
inwestycje:

- budowa drogi Gabińskie - Gukadukt o
odległości 200 m;
- położenie dywanika bitumicznego
w wsi Kieradowo o odległości 6 km;
- remont drogi Kotomęski - Klepki o
odległości 450 m;
- budowa studni głębinowej w
wsi Jchóświnie;
- kontynuowanie budowy RDV w
Kuśnicy Łęczyckiej;
- budowa schronu we wsi Kuźnice
- budowa przystanku PKS we wsi
Zembrowie;
- zakończenie melioracji obiektu
Kotomęskiego maz. z rozbudowaniem
toldi;
- oddanie do użytku rodowęgi możliwe
we wioskach: Gukadukt, Grodziec,
Kieradowo, Kuźnice

Ogólnie w roku 1986 wyn opłaty
wykonane na sumę 14.565 tys. złotych w
tym skład ludności - 6.951 tys. zł co w
przeliczeniu na 1 mieszkańców
wyn opłaty wynosi 2.877 złotych.

W tym roku odbyły się wybory do sejmiku
do Rad Rejonowego i Krajowej oraz
wybory do gminnych rad do gminy wybrano prezydenta
Rozchodu Miasta w Solotomie - Piotra.

Na sejmik wybrano:

1. Błonista Kazimierz
2. Bujalski Kazimierz
3. Iwanicki Tadeusz
4. Kubiewski Wacław
5. Szumaniak Antoni

Na sejmik wybrano:

1. Gmitruk Józef
2. Murawski Julian
3. Trochniak Ewa
4. Tyzlik Elżbieta

W dniu 11 lipca 1986 roku
na teren gminy przyjechała ekipa kontrolna
z Urzędu Wojewódzkiego, tzn. "redy autokro".

Kontrolorudniu takie zapadnie się, jaka:

- rolnictwo i gospodarka ziemianka
- handel
- stan sanitarno-higieniczny
- stan pożaropasażowy

Na podsumowaniu rytmów kontroli
domasnej obecny był Wójtoda Giadkiewicza
- Józef Koralski, który dokonał
pozytywnej oceny działalności gminy Gabinię.

W roku 1986 w Urzędzie Gminy przybyły drogą uroczuńców powiatowych, literzy ukoriszyli aktowe jednostki administracyjne:

pani Rybach Małgorzata

pani Romanich Maria.

Prawomity złożili ślubowanie i
otrzymali aktu nadania na
uroczuńców powiatowych.

Następnie zinwentaryzowano
stanowisko głównego księgowego.
Na to stanowisko powołano
panię Kili Berbore pracownikę
Urzędu Gminy zajmującą poprzednio
stanowisko ds. gospodarki
finansowej.

Dotychczasowa pani zajmująca
stanowisko głównego księgowego
odezwała się prosić o urzeczenie niej innym
i żelaznicie połaszczyć.

Rok 1987 to kolejny rok realizacji zadań inwestycyjnych, rolniczych oraz pozostałycych z zakresu gospodarki narodowej.

Zadania z zakresu rolnictwa nie zostały zrealizowane, takie jak było zaplanowanie w planie spółdzielno-gospodarczym. Przyczyną tego to przede wszystkim brak środków produkcji. Ponieważ materiału hodowlanego oraz braku stabilizacji cennowej.

W gospodarstwie ziemie sprzedano 29,4 ha tj. 84% planu. Ileń gruntu DZL na koniec 1987 roku wynosi 327,2 ha. Drobny obrot ziemi i sprzedaży ziemi uniemożliwiają pośrednictwo, które powinny być zuniesione przez organy instancje.

W produkcji roślinnej oznaczono najwyższy ogólny obroty zwój zboża o 10819; ziernników o 48109. Wykonany został plan zasiewów zboża przy wartości murawy 2602 intensywnych. Jako korzystne zmiany struktury zasiewów to zmniejszenie uprawy ziernników o 10,9 ha; natomiast negatywnym zmianie było zmniejszenie się areału uprawy roślin pestowych.

(Struktura zasiewów przedstawiona tabela 1).

W tym też roku zostały plany roślin uprawnych na najtłumie kwalifikowanych. Plan zboża wynosił 28,2 g/ha; ziernników 220 g/ha.

Kilko dni później rolnicy bezprzewodowymi kurtyną na realizację planów skupili.

Zadania na tym odcinku realizowane były przeważnie. Sklups zboża ze zbiorów 1887 roku wyniósł - 2140 ton; tj. 107% planu - sklups ziarniściów wyniósł 6042 t tj. 113,4% planu.

W produkciji zmierzejcej meatusnym zamisłiem był spadek pośród firm rolniczych.

(Stan zmieniący pośród firm rolniczych przedstawia tabela nr 2).

W skłupie produktów zmęcnych wykonano plan skłupu żywej w 102,4%, skłupu żywicy mleczowej wykonano w 102,7%, skłupu żywicy mleczowej wykonano w 96,7%.

Od lipca lat wzrosła wydajność mleka od kórek. Sklups mleka został wykonany w 102,5%.

Na niepełnej realizacji zadani z relacją rolnictwa mieli wpływ wynikły mieszane od rolników i ludzi obyczajowych rolnictwo na terenie gminy.

Fakty te powodują powstanie niepotrzebnych rolników naszej gminy o dalszy rozwój rolnictwa.

W opisanej okolicy rolnictwa produkują tomarewa wyniósła 26,3 jednostek zbożowych z 1ha przeliczonego na typ rolnych a tym samym zwiększyły tłoście małe i rojemodlitne po gminie Starachowice.

W roku 1987 w sektorze indywidualnym rolnicy podają następujący spis rolnicy:

- dąb mili	- 463
- wiązarnie	- 246
- kopalni	- 218
- unregularizatn	- 189
- kopalni dębowe	- 144
- kombajny laborne	- 9
- kombajny ziemniaczane	- 25
- kombajny bukarskie	- 1

Rozmieszczenie z zadaniami z zakresu rolnictwa realizowane były zgodnie z zakresu budownictwa, handlu i usług, opieki społecznej, rogałku i certyfikatów oraz zadań inwestycyjnych zapisanych w planie społeczno-gospodarczym.

W roku bieżącym oddano do użytku 28 budynków w tym: 12 mieszkalnych i 9 budynków gospodarczych i inventorskich. Nieliczba te jest wyższa od zakładanych w planie co jest zjawiskiem pozytywnym.

W zakresie usług zapewnionych jeden zakład remeselniczy "tartusniczka". Aktualnie na terenie gminy działa 50 zakładów usługowych, jedynie nie posiada go potreby naszego terenu gminy.

Z zakresu osiągnięć z funduszy nadzyski budżetowej zrealizowano:

- wymiana lusterka i remont centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej w Gąbiach i Niewieszy;
- konserwacja dachu oraz wymiana okiennic glaziarstwowych w Szkole Podstawowej w Niewieszy;

- wykonaano elementy budynku Szkoły Podstawowej w Gubinie;
- wykonała wiele blacharskich oraz elewacyjnych rzeźb Szkoły Podstawowej w Zielonogórze.

I zadani inwestycyjnych zapisanych w gminnym planie zagospodarzeniowym zrealizowano:

- dokonano budowy H.D.K. i krypty;
- odnowiono elewację budynku Urzędu Gminy;
- rozpostro lądowe drogi Gubine - Szczecin - most.

Dodatek na terenie gminy zrealizowano szereg zadań przez Powiat Zielonogórski, Kom. Gospodarki Wiejskiej i Gminę Zielonogórz. Do tych zadań należą:

1. remonty dróg w wioścach: Zielonogórz, Grodziec, Kł. Kukorów, Wieśce. Wiat o głowie o średnicy 8,6 km;
2. dofinansowanie ulic w wiosce Niemidoma;
3. remont ścieżki OSP w Guchodzach;
4. odbudowanie dachówek PH w Zielonogórz;
5. remont mostku w Kukorowach.

Ogółem w roku 1987 wykonoano 250m opłaszczeń na ogółem wartości 5.605 tysięcy zł tym samym według średnicy 3.283 tys. zł. co w przeliczeniu na 1 mieszkańców wynosi 1.100 złotych.

Spośród zadań zapisanych w gminnym planie rocznym zrealizowano zadania z planu rojerozdzielniczego, m.in. z innych:

- położono dynamiki asfaltowy na odcinku drogi Paderewskiego - Kurowie;
- kontynuowanie budowy mostu wojewódzkiego nad Kujawientym;
- regulacja rzeeki Cetynii od rynku Paderewskiego do ujścia do Kujawienty;
- rozpoczęto budowę obwodnicy w Tarnowskich Górnach wykorzystując pozbawiono południowa drogi wojewódzkiej na odcinku Tarnowskie Góry - Grodzisko;
- rozpoczęto budowę budynku Urzędu Postowo - Telekomunikacyjnego w Tarnowskich Górnach.

Struktura zarzeńów.

Tabela IV.1.

Sp. Kier.		Pozemek w hektarach	Bunek w hektarach	Pięsoch w ha	Łyto
1	Zembrow	91,46	29,80	4,61	35,78
2	Kol. Kotomiech	49,16	6,124	11,70	11,80
3	Kumysty		28,20	4,10	15,60
4	Kotomiech		69,10	13,65	8,30
5	Kol. Kurnice		40,69	8,85	-
6	Kurnice		130,13	14,86	-
7	Sabnie		90,70	28,32	10,78
8	Staszin		66,70	26,59	4,70
9	Mikron		26,80	8,95	14,10
10	Chmielewice		23,15	4,52	1,50
11	Kleplki		14,17	3,60	3,00
12	Pętli - Kattki		8,20	9,75	2,00
13	Pętli Truskodolskie		3,50	0,50	-
14	Truskodolki Włoszki		37,80	11,75	1,90
15	Truskodolki Szkl.		29,30	8,58	1,50
16	Tchorszynka Szkl.		47,90	16,99	3,00
17	Tchorszynka Wł.		103,74	38,69	-
18	Grodzisko		82,35	21,11	13,05
19	Niemiadorna		40,22	12,00	11,86
20	Yadrowin		5,40	1,88	-
21	Kupientyn		79,54	17,60	3,60
22	Kol. Kupientyn		24,29	5,10	8,00
23	Niemierz Włoszki		45,30	5,50	-
24	Niemierz Drów		24,90	7,79	-
	Ogółem	1217,20	303,18	103,80	1074,45

Plan zmierzchów pogodowych.

Tabela nr 2.

lp	Wios	Budżet	w tym tarasy	Jaodo	w tym tarasy
1	Sembów	239	115	743	81
2	Kol. Hłotomęci	128	74	291	28
3	Nymysły	74	48	103	6
4	Hłotomęci	161	110	478	61
5	Kol. Kurenic	138	65	515	48
6	Kurenic	209	118	546	46
7	Gabnie	230	139	489	57
8	Kazin	185	89	361	41
9	Kilarów	131	66	181	22
10	Chmielnik	113	64	159	14
11	Klepoty	50	23	64	5
12	Pieścik-Katlin	109	64	158	14
13	Pieścik Suchodolne	32	15	46	6
14	Suchodół W.	147	84	268	30
15	Suchodół Szl.	32	58	189	16
16	Tchórzno Szl.	130	54	252	26
17	Tchórzno W.	823	170	785	77
18	Grodzisko	186	102	397	61
19	Niemadoma	166	91	390	43
20	Jadownia	23	15	57	10
21	Kupientyn	226	191	629	53
22	Kol. Kupientyn	105	57	277	27
23	Nienice W.	316	170	595	65
24	Nienice G.	193	94	329	35
	ogółem	3706	2076	8283	852

Realizacja zadań roku 1988
przebiegała w trudnych warunkach. W dalszym
miejscu przebiegał się kryzys gospodarczy oraz
inflacja. Przy niezadowalających cenach na
produkty rolne pojawiły się znaczne
spadki dochodów na nieruchomości budowlanej
i rolniczej. Brakło środków do produkcji
materiałów budowlanych oraz ich wysokie
ceny zwiększyły znacznie opłacalność
produkcyjnej roli roli. Należy to do obniżenia
jej produkcyjności naszych mleczarni
wśród producentów żywności.

W dalszym ciągu otrzymujemy rolniczą
masę i gminy stanowi sektor prywatny,
zaledwie 35% użytków rolnych to
gospodarstwa państowe i spółdzielcze.

W roku 1988 zadecydowało przekształcenie
w formie wykupowania 40 ha gruntów PFZ
poprzez sprzedaż rolnikom indywidualnym.
Plan wykonano w 60% sprowadzając 24 ha
tych gruntów. W zarząd PFZ przyjęto
15 gospodarstw o powierzchni 53 ha.

Powierzchnia sokuwa sasiennów z 260 ha
w stosunku do 1987 roku zmniejszyła się o 20 ha.

Natomiast zasoby leśne zwiększyły się w
samel ochronie 260 ha; zmniejszyły się o 20 ha
zalesione intensywne do 225 ha i były
mniejsze o 7,4% w stosunku do 1987 roku.

Niekorzystne warunki atmosferyczne
oraz zmniejszenie dostępu środków produkcji

zaktualizowanego planu uprawiania pionów roślin mlecznych.

Osiągnięte piony roślin w roku 1988 przedstawiały się następująco:

zboże ogółem	27,3 g/ha
- pszenica	29,3 g/ha
- karnaki kulnowe	276,0 g/ha
- rzepak	14,6 g/ha
- ziemniak	219,0 g/ha
- ziarno jaglone	60,3 g/ha

Poniższe mniej więcej piony ilicę zaktualizowały planie następuje zmianom spadku w połowie zmierząc do podstawowych.

Następstwem spadku pszenicy w grze 0,4%; w troszku chlewnie nastąpiło wzrost o 10,3%.

Spadek połowy bydła nastąpił wraz z zmianą miodego bydła maznego - konkretnie ceną dla rolników.

Obokada zmierzta na 100ha uprawionych w 1988 roku przedstawiały się następująco:

- bydło	50,5
w tym: krowy	28,2
- troska chlewna	123,2
w tym: maznicy	11,5

Zmniejszenie jaka istnieje w tym roku zmienia się bezpośrednio ze zmianami pionów roślin, które przedstawiają się w następujący sposób:

- zboże ogółem	2379t.	- 12,5%
- karnaki kulnowe	"	7460t - 74,6%
- ziemniak	"	4389t - 62,7%

- Miejsce	"	147,44	- 73,8%
- średnia wartość:	"	1296,44	- 32,5%
mieszkalny	"	851,34	- 84,6%
kitcheny	"	444,34	- 88,3%
- wiele	"	6138 tys. l.	- 102,3%

W roku 1988 ukończony został w miejscowości gminnej wieś "Such"; Klub "Rozwitek" we wsi Skupientyn.

W zakończenie budownictwa indywidualnego oddano do użytku 17 budynków, w tym: 9 mieszkalnych, 6 gospodarskich, 1 stodoła, 1 hangar dla gospodarki.

Ponadto wybudowano 3 modernizacje, 8 remontów, 7 rynnowe polany dachowych.

W zakresie osiągi realizowano następujące zadania:

- w Szkołce Podstawowej w Gembrowie wybudowano kotły co;

- rozpoczęto remont elewacji w Szkołce Podstawowej w Niemiczycy,
- odnowiono przedszkole w Grodzisku,
- zakupiono części materiałowe oraz myśliborsko teren pod budowę przedszkola w Gabiniach.

W ramach wydziału sportównych realizowano następujące zadania: - klubu ludności górali w Gembrowie

- dobudowano części magazynowe do obiektu we wsi Niemiczki;
- myśliborsko 14 km dróg polnych we wsiech Niemicz i Tchornica.

Ponadto oddano do użytku drogę o długości 0,6 km Niemicz - Skupientyn

oraz odwiedzi drogi szlaków - Marta Gabryś zakończyła ostatecznie 0,7 km.

Niestety nymczasowe zadania realizowane były przez Gminne Biuro Rady Narodowej, natomiast z planu rojewo-olsztyńskiego zrealizowano następujące zadania:

- oddano do użytku budynki

Miejskie Postojno - Telekomunikacyjne,

- położono dywaniki asfaltowy o średnicy

1 km. na drodze Nienisz - Gabryś,

- dokonano budowy mozaiki we wsi Gabryś;

- położono dywaniki asfaltowy na odcinku o długości 1 km. przez m. Siedlisko.

- kontynuowano regulację rzeki Cetunia na wysokości wsi Kuvornie,

- kontynuowano budowę wodociągu miejskiego we wsiach Nienisz i - Ichówka;

- przygotowano do wykonania projektu melioracji obiektu Rypieniów - Nienisz

W miesiącu sierpniu zostały przeprowadzone wybory do rad narodowych. Odpowiadając w naszej gminie frekwencji głosowania wyniosło 75,9% natomiast w poszczególnych obwodach przedstawiały się w następujący sposób:

Otwód nr 1 Rypieniów	- 83,1%
----------------------	---------

Otwód nr 2 Gabryś	- 75,4%
-------------------	---------

Otwód nr 3 Zembrow	- 80,3%
--------------------	---------

Otwód nr 4 Ichówka	- 76,8%
--------------------	---------

Obwód № 5 Nienisz

- 71,8%

Obwód № 6 Kuryłówka

- 62,1%

Numer i gminie Party Karackowę
wzory następujące osoby:

1. Andruszak Józefusz - Motomelić
2. Badurka Edward - Kuryłówka
3. Benedykciuk Mikołaj - Tchórzewice
4. Biżalski Wacław - Suchodół
5. Biżunski Józefusz - Kupientyn
6. Ciesla Wojciech - Wiel. Kurówka
7. Cieślak Wojciech - Grodziec
8. Flensuk Krzysztof - Motomelić
9. Gmitruk Józefusz - Skarim
10. Hardejewicz Jan - Tchórzewice
11. Horan Anna - Grodziec
12. Iwanicki Józefusz - Jabłonie
13. Jarząbkiewicz Stanisław - Nienisz
14. Jasienski Jan - Nienisz
15. Komara Stanisław - Motomelić
16. Kurówka Andrzej - Tchórzewice
17. Kulański Jan - Kupientyn
18. Mikołajczak Wacław - Kupientyn
19. Miszczak Zbigniew - Jabłonie
20. Orlowska Józefusz - Zembów
21. Orlowska Izabella - Zembów
22. Przybylski Józefusz - Zembów
23. Pąklik Adam - Kupientyn
24. Pąklik Zofia - Jabłonie
25. Pełek Stanisław - Kurówka
26. Niemieruk Włodzimierz - Grodziec
27. Stachurski Wacław - Wiel. Kurówka
28. Dobrosielski Roman - Suchodół

29. Stec Witold - Niemierz
 32. Tolejek Wasiśmierz - Niemierko
 31. Trzciński Wasiśmierz - Chmielniuk
 32. Wolomińska Jarmina - Hilarów
 33. Wolomińska Henryk - Hilarów
 34. Wierzbicki Witold - Karowice
 35. Wolańska Tadeusz - Kol. Kupientyn.

Spis rodu mymierowskich nadanych
wybrane na przekreślonego

Ob. Siegmund Włodzimierz
a na następny przekreślonego
ob. Hawalejewicz Jan i
ob. Andrusiuk Tadeusz.

Ponadto z komisja staje o
mianowici:

1. Komisja Rozwoju Gospodarczego i
Zapotrzebowania
2. Komisja Polityczna
3. Komisja Wykonawcza, Ośniedzy,
Kultury i Spraw Sądowych
4. Komisja Przestępstw Prawa,
Ponadpraw Publikowego i Ochrony
Gospodarki
5. Komisja ds. Zamongudu.

Przekreślonych komisji
zostały:

1. Ob. Mikołajczyk Stefan
2. Ob. Badurka Edward
3. Ob. Pińko Zofia
4. Ob. Trzciński Tadeusz
5. Ob. Byalski Wasiśmierz.

Także w 1988 roku odbyły się wybory do
zamogu mieszkańców nr. Wybrano rady
wiejskie i sołtysów.

Slubianka nad w poszczególnych wieśach.

Kwarcetniki Kolonia

Kolonielski Tadeusz - przewodniczący

Czepski Józef

Stryj Edmund

Szczeruk Emilia - sołtys

Łuków

Slubienielski Wacław - przewodniczący

Dymkiewski Tadeusz

Kolomiński Zygmunt

Smieialek Roman

Wdowiński Henryk - sołtys

Kostki - Pieńki

Nichałowski Stanisław - przewodniczący,

sołtys

Lipius Józef

Slubienielski Tadeusz

Zochowski Stefan

Kwonicz Kolonia

Zeliniński Jan - przewodniczący

Wiejska Wojciech

Jakubiecki Tadeusz

Zołecki Witold

Kwiatkiewicz Witold

Hybientowski Andrzej

Wozak Mieczysław - sołtys

Kupientyn

Malinowski Jan - premonitory

Milotajscy Wacław.

Piślis Tadeusz

Kotłowski Andrzej

Jałowieczyk Sylwester

Górnikowski Mieczysław

Chmielik Roman - oothys

Niemiec Drór

Grymata Marian - premonitory

Fajewski Henryk

Gatelański Wiktor

Morawiecka Morena

Dąbrowski Janusz

Kieślicki Piotr

Jesionowski Jan - oothys

Kurowie

Rosak Stanisław - premonitory,
oothys

Kieślicki Wiktor

Romaniecky Janusz

Rosak Roman

Przewalski Stanisław

Rosak Stanisław

Tchórzewski Seł.

Mazurkiewicz Stanisław - premonitory,
oothys

Kołek Henryk

Stolarszynski Waldemar

Stolarszynski Zygmunt

Starz

Krusz Mironian - przewodniczący
 Zalew Ewangeliusz
 Klemiński Tadeusz
 Lipski Edmund
 Grubisik Romuald
 Szczęsny Antoni - wójt

Niemadoma

Jozwiak Wiesław - przewodniczący,
 wójt

Tomaszuk Kazimierz

Kiełbicki Wiesław

Krasnodarski Mieczysław

Niepielawski Tadeusz

Czaplicki Tadeusz

Chmielnik

Izumiński Kazimierz - przewodniczący
 wójt

Krzesiły Alina

Izumiński Karol

Wykromierski Ryszard

Klimonty

Klimonty Kazimierz - przewodniczący

Chomorolski Stanisław

Matłagisik Mieczysław

Sasimelska Józef

Kulesza Józef

- wójt

Kleśki

Tymiński Zdzisław - przewodniczący
 wójt

Barbachorski Kazimierz

Krzesiński Wiesław

Kotomieki

Anatoliusz Tadeusz - przewodniczący

Jerzykiewicz Stefan

Burska Teresa

Florek Krzysztof

Filipuszek Tadeusz

Matusiak Zenon

Romanieku Henryk

- zolty

Zawierosz

Marciniuk Liliana - przewodniczący

Chojek Włodzimierz

Sójka Stefan

Orłowska Jadwiga

Bionów Włodzimierz

Bionów Kacimierz

- zolty

Grodzisko

Jarosz Tadeusz - przewodniczący,
zolty

Czepiela Wojciech

Łeliński Stanisław

Ściernieński Włodzimierz

Psychoszek Stanisław

Jabłucie

Romanieku Henryk - przewodniczący,
zolty

Kazarszek Michał

Klimaszek Karol

Maryniuk Stanisław

Iwaniec Tadeusz

Tchórzewieś Heros'

Hawalejewicz Jan

- przemolniczy,
ostry

Benedykciuk Włodzimierz

Kalinowski Mieczysław

Benedykciuk Feliks

Bałaciuk Tadeusz

Kryszewski Józef

Gnielusz Krzysztof

Szymański Antoni

- przemolniczy,
ostry

Glazdorek Antoni

Kuroniuk Alina

Filipowicz Stanisław

Trzonik Mieczysław

Wrobel Mieczysław

Guchodz

Sobociński Roman

- przemolniczy,
ostry

Scibor Stanisław

Krysiński Lech

Bujalski Kazimierz

Osiński Stanisław

Hotomencuk Wł.

Kotyniec Jan

- przemolniczy,
ostry

Danielak Jerzy

Filipowicz Jerzy

Kolomińska Przemysła

Klimusuk Józef

Pamiątkowe zdjęcie
z otwarcia budynku
Miejskiej Postojo - Telco municyjnego
w Zielonej Górze

Po licznych protestach społeczeństwa naszego kraju i ogólnemu niezadowoleniu spowodowanemu pogiębiczącą się destabilizacją państwa i całkowitym załamaniem gospodarczym, w roku 1989 przystąpiono do uroczystego "Okrągłego stołu", przy którym pierwszy raz zasięli wspólnie przedstawiciele rządu i "Solidarności". Wynikiem obrad "okrągłego stołu" było ogłoszenie wyborów do Sejmu i drugiej (nowej) izby parlamentu - Senatu. W wyborach tych legalnie uczestniczyła "Solidarność". Wybranym nowego Sejmu wybrano Mikołaja Kozakiewicza a Senatu - Andrzeja Stelmachowskiego. Odwołano z funkcji Prezesa Rady Ministrów gen. Czesława Kisielaka a misję tworzenia nowego rządu powierzono premierowi Tadeuszowi Mazowieckiemu. Zgromadzenie narodowe na urząd Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wybrało Wojciecha Jaruzelskiego. Rozpoczęła się mazolina, konstytucyjna i gospodarcza przebudowa państwa.

1 stycznia 1990 roku zmieniono nazwę państwa z Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na - Rzeczypospolita Polska. Rok ten stał pod znakiem prenium na poziomie gmin. W dniu 8 marca tegoż roku Sejm przyjął trzy ustawy, które całkowicie zmieniły zasady ustrojowe gmin. Imieniono Konstytucję i uchwalono ustawę o samorządzie terytorialnym, która przekazała władzę w ręce mieszkańców gmin. Uchwalono nową ordynację wyborczą, na podstawie której przeprowadzono w dniu 27 maja 1990 roku pierwsze, demokratyczne wybory do samorządu terytorialnego.

W skład Rady Gminy Sabnie weszło 18 radnych:
Witold Benedykciuk - Pchórznica Włosić
Jan Buczyński - Nieuw Duów
Tadeusz Leszek Filipczuk - Hłotouienki

Tadeusz Grodzki - Pchórnica Szlachecka

Roman Kietliński - Chmielnik

Mieczysław Kozak - Kolonia Kurowice

Wiesława Krystosik - Kostki Pieški

Krystof Małeszewski - Suchodół

Wacław Mikołajczuk - Kupientyn

Witold Nowotniak - Kupientyn

Jerzy Ostromecki - Lembów

Stanisław Rosak - Kurowice

Stanisława Rucińska - Sabnie

Witold Steć - Niewier Włosic

Józef Tarasji - Grodzisk

Kazimierz Buczyński - Nieradoma

Lucjan Tomruk - Sabnie

Jan Wołynek - Kolonia Kotowienki

W dniu 6 czerwca 1990 roku odbyła się pierwsza, inauguracyjna Sesja, na której wybrano pana Jana Ostromeckiego - przewodniczącym Rady Gminy Sabnie, pana Witolda Stecia - wiceprzewodniczącym Rady Gminy, oraz panę Stanisławę Rucińską - delegatorem do Sejmiku Samorządowego województwa siedleckiego.

Już 19 czerwca tego samego dnia Rada Gminy dokonała wyboru wójta, którym został pan Adam Łochowski ze wsi Nieradoma. Na jego wniosek powołano też sekretara gminy - pana Leopolda Bojanę oraz skarbnika gminy - panę Barbarę Wilk. Powołano też pięć stałych Komisji Rady Gminy i ustalono ich skład osobowy. I tak powstały Komisje: Komisja Rolnictwa, Komisja Społeczno-Socjalna, Komisja Ekonomiczno-Gospodarcza, Komisja Rewizyjna i Komisja Dyscyplinarna.

Powołano też dwie komisje dozajne - Komisję Statutową, której zadaniem było szybkie opracowanie statutów: gminy, sołectwa i wszelkich regulaminów organizacyjnych; oraz Komisję Organizacyjną, na której której sprawę zadanie dokonania inventaryzacji całego mienia gminnego. Na tej samej sesji wybrano spośród wadnych Łanąd Gminy w skład którego weszli: Krzysztof Maleszewski, Witold Benedykciuk, Jan Buryński, Radeusz Leszek Filipczuk, Wacław Mikołajczuk i Stanisław Raciszka. Przewodniczącym Łanądu, z mojej ustawy, został wójt Adam Zachowski.

Dnia 23 lipca 1990 roku uchwalono podstawowy akt prawnny - Statut Gminy Sabnie.

Mając na uwadze bieżącą złotą i trudną sytuację kraju oraz wzrostające bezrobocie powodujące znaczne obniżenie stopy życiowej społeczeństwa (w szczególności wiejskiego) powołano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sabniach, którego kierownikiem została pani Joanna Koszewska.

W kraju dokonują się dalsze zmiany polityczno-gospodarcze. W dniu 9 grudnia 1990 roku w wyborach poważnych na Prezydenta Republiki Polskiej wybrano przewodniczącego NSZZ "Solidarność" Lecha Wałęsę. Kadencja Prezydenta RP, zgodnie z Konstytucją, trwać będzie pięć lat.

Sejm uchwalił też nową ustawę o działalności gospodarczej, która pozwoliła na swobodny rozwój prywatnej przedsiębiorczości. Stała się ona konkurentem dla przedsiębiorstw państwowych, co przyczyniło się do upadku wielu z nich. Na bazie upadających zakładów zaczęły powstawać różne nowe firmy. Niektóre z nich bardzo dobrze

powodziły sobie z nową sytuacją ekonomiczną, inne szybko upadały doprowadzając do lato-wego wzrostu bezrobocia. Na terenie naszej gminy powstało wiele prywatnych sklepów będących konkurentem Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

Później dla rolnictwa jest to bardzo trudny okres. Masowo sprawadzana, tanisa żywność z Zachodniej Europy (niekoniecznie lepszej jakości) stała się konkurencją dla produktu krajowego, co sprzyjająco obyczajnie trudności ze sprzedaży produktów rolnych. Do tego wzrastające podatki i koszty obowiązkowych ubezpieczeń, bardzo wysoka cena środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, ciągłe wzrosty inflacji, doprowadziły do tego, że wiele gospodarstw rolnych, głównie małych, podupadło. Absolutnie nie zmieniło powołanie na ministra rolnictwa pre-wodniczącego "Solidarności" Rolników Indywidualnych - senatora Gabriela Janowskiego. W żaden sposób nie potrafił on sobie poradzić z kryzysem w rolnictwie. Sytuacja zaczęła się przedłużać i pogarszać. W końcu wyszło na to, że rolnicy mniej radzili sobie sami nie otrzymując żadnej istotnej pomocy ze strony państwa. Rada naszej gminy mając na uwadze złożoną sytuację rolników i sposób zarządzający obniżającą stawkę podatku rolnego.

I jednej strony uległo to sytuacji rolników z drugiej zaś strony zauważymy stopniu unum plato budżet gminy.

Pod koniec roku 1990 przeprowadzono w naszej gminie wybory samorządów wiejskich. Na zebraniach wyborczych poddano też pod konsultacje projekty sta-

tutów sołectw.

Wybory do samorządu w poszczególnych sołectwach przedstawiają się następująco:

Chmielnik - Trześniuk Kazimierz - sołtys

- Wyszkowski Marek - prew. radny sołeckiej

członkowie: Zamocki Mieścian, Włoszek Stanisław,
Trześniuk Halina

Grodków - Parusz Radusz - sołtys.

- Parusz Józef - prew. radny sołeckiej

członkowie: Włoszek Franciszek, Zieliński Henryk, Przychodzen
Stanisław, Kwiek Zbigniew.

Hilarynów - Dymkowski Radusz - sołtys

- Włodzimierski Radusz - prew. radny sołeckiej

członkowie - Buczyński Jerzy, Włodzimierski Henryk, Włodzimierski
Zygmunt, Świeżak Roman.

Holomienki - Komosa Jerzy - sołtys

- Rosochacki Marek - prew. radny sołeckiej

członkowie: Komosa Stanisław, Romanuk Henryk,
Banasuk Marek, Matusik Zenon.

Kolonia Holomienki - Filipczuk Jerzy - sołtys

- Włodzimierski Henryk - prew. radny sołeckiej

członkowie: Klimczuk Jan, Stepnarowski Tadeusz,
Wojtynek Mieścian.

Kostki-Pieriki - Michałowski Stanisław - sołtys

- Ojdałowski Stanisław - prew. radny sołeckiej

członkowie: Ratynska Stanisława, Grzymała Krystyna,
Ojdałowska Janina.

Kolonia Kupientyn - Kalinowska Małgorzata - prew. radny sołeckiej

członkowie: Smidelski Bogdan, Konotniak Henryk,

Stys Edmund, Piorkowski Jan

Sołtysem została wybrana - Szewczuk Emilia.

Kupientyn - Mikołajczuk Małgorzata - sołtys

- Kaliski Aleksander - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Nowotniak Witold, Mikołajczuk Stanisław, Pirkła Adam, Krakowski Jan.

Kurówkie - Rosak Stanisław - sołtys

- Milk Bogdan - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Majewski Ireneusz, Balcarz Krzysztof, Junak Ireneusz.

Kolonia Kurówkie - Kozak Mieczysław - sołtys

- Zaliński Jan - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Jakubik Tadeusz, Cieśla Wojciech, Łęski Witold.

Nieciecz Dwór - Jesionowski Jan - sołtys

- Grzymała Marian - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Mazurkiewicz Zbigniew, Gałecki Stanisław, Niedźwiedzki Henryk.

Nieciecz Włościańska - Szymański Antoni - sołtys

- Skłodowski Antoni - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Stęć Witold, Szczęśniak Wiesław, Kurawiecki Tadeusz, Włoszek Mieczysław

Nieradoma - Krasnodębski Mieczysław - sołtys

- Toczyński Kazimierz - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Włoszek Franciszek, Niemiec Czesław, Gosiński Witold.

Sabnie - Romanczuk Zbigniew - sołtys

- Romanczuk Stanisław - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Stykiewski Tadeusz, Przewornik Czesław, Owiński Stefan, Romanczuk Jan,

Stasim - Kobryń Andrzej - sołtys

- Kruza Mieczysław - przewodniczący Rady Sołeckiej

członkowie: Zając Eugeniusz, Lachak Jan, Marciniak Tadeusz, Sitko Eugeniusz

Suchodół - Sobieski Roman - sołtys
- Osipak Stanisław - przewodniczący Rady Sołeckiej
członkowie: Szculek Stanisław, Gotowicki Jerzy, Gotowicka
Stanisław, Krzysztof Czesław

Tchórzewica Szlachecka - Stępieński Zygmunt - sołtys
- Drinulski Józef Stefan - przewodniczący Rady Sołeckiej
członkowie: Skibniewski Edmund, Uszyński Bogdan,
Błaszczyński Maledor, Uszyński Konstanty.

Tchórzewica Miłoszewska - Hardejewicz Krystyna - sołtys
- Bolesła Andrzej - przewodniczący Rady Sołeckiej
członkowie: Benedykciuk Witold, Szymański Witold,
Kryszczuk Marian, Panaszkiewicz Konstanty.

Niemysły - Kulesza Józef - sołtys
- Szymański Andrzej - przewodniczący Rady Sołeckiej
członkowie: Szymański Antoni, Kulesza Franciszek.

Zemborów - Stępieński Zbigniew - sołtys
- Kamandys Zygmunt - przewodniczący Rady Sołeckiej
członkowie: Kamiński Michał, Piekarzka Małgorzata,
Lesiuk Witold, Olszowska Jadwiga.

Ponadto w tym roku wykazano założowanie szkoły
w Tchórzewicach, przy dużym nakładzie pracy mieszkańców wsi.
Przeprowadzono remont sanitariów w szkole w Kupientynie,
oraz przeprowadzono reformę w przedszkolach.

W roku 1991 Rada Gminy postanowiła
przeprowadzić dalszą reorganizację. Z dniem 1 maja
ulokowano przedszkole w Linowicach i Grochisku.

W dniu 30 sierpnia 1991 r. z funkcji przewodniczącego
Rady Gminy został wybrany p. Ostromecki Jerzy,
a z funkcji wójta odwołano p. Adama Łochowskiego.

Dnia 8 września 1991 r. nowym przewodniczącym
Rady Gminy został wybrany p. Krzysztof Maleszewski ze
wsi Suchodół. W tym samym dniu Rada gminy wybrana

pana Witolda Nowotnika & Kupientyna na Wójta.

W dniu 26 listopada Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie przejęcia wodociągów z Hajnowieckiego Zakładu Usług Wodnych w Hajnówce. Z dniem 1 grudnia wodociągi Sabnie, Zembrow, Nieciecz, Tchórzewia znalazły się pod nadzorem gminy.

W dniu 30 grudnia Rada Gminy na swoim posiedzeniu zatwierdziła statuty dla 21 sołectw. Rok ten był rokiem zmian personalnych i kwalifikacyjnych dyskusji przy podejmowaniu decyzji przez Zarząd i Radę Gminy.

Rok 1992 - gmina Sabnie realizuje najbardziej większe zadania inwestycyjne i społeczne, które wpływały na poprawę warunków życia mieszkańców wsi.

Zakupiono normalkę do naprawy drog gminnych i wiejskich za kwotę 350.000,- zł.

Na drogi we wsi Kolonia Kurowe, Chmieleń, Nieciecz, Tchórzewica, Holomienki, Kupientyn zakupiono ziębel za kwotę - 34.232,- zł.

Wyremontowano szkołę w Zembrowie, Niecieczy i Sabmach za kwotę - 148.000,- zł oraz kontynuowano budowę przedszkola w Kupientynie, na której to budowę przeznaczono - 912.436,- zł.

Dofinansowano takie - Ochronę zdrowia, Opiekę Społeczną, Policję.

W gminie skomunalizowano grunty o powierzchni 81,37 ha wydano na ten cel 2.475,- zł, kwotę 354.724,- zł przeznaczono na zyskki związane z utrzymaniem wodociągów wiejskich (części zamienne, energia elektryczna, konservatory) z kwotą tej 180.000,- zł zapłacono dla UZUW w Hajnówce - rozliczeniu lat ubiegłych.

Rok 1992 zamknął się nadwyżka budżetowa - 127.557,- zł.

W roku 1993 Rada Gminy wrazem lat ubiegłych realizowała zadania mające wpływ na poprawę warunków życia na wsi. W budżecie gminy zabezpieczono środki finansowe w kwocie 1 miliona zł z przeznaczeniem na:

- drogi we wsi Grodzisk i Kowrowie - 800 mln. zł
- Szkoły w Zembrowie - 10 mln zł.
- Szkoły w Sabmach - 10 mln zł
- OSP Suchodór i OSP Grodzisk po 10 mln zł
- na budynku w Niecieczy i Kupientynie po 100 mln zł

W dniu 30 lipca Rada Gminy opowiadała się za sprowadzanie telefonów gminnych. Zarząd ustalił, w dniu 24.08.1993 r. że cena jednostkowa odprzedanego telefonu będzie taka jak w Urzędzie Telekomunikacji przy zakładaniu telefonu.

Przewozami taksówką na rzecz Spółki „Telefony Podlaskie” kwotę 40 mln. zł.

Rok 1994 - to kolejny rok realizacji zadań inwestycyjnych oraz innych, wynikających z potrzeb mieszkańców poszczególnych wsi.

W dniu 8 lutego na sesji Rady Gminy przekazano częściowo nowomykutowanego budynku położonego przy Ośrodku Zdrowia na rzecz wsi Sabnie.

W roku tym wykonano 2168 mb dróg z masy bitumicznej na kwotę 1.567.593,- zł, we wsi Telówka Młocińska - 1336 mb, we wsi Grodzisk - 832 mb. Zakupiono 520 tom żwiru na drogi gminne i wiejskie. Wykonano nowe liny oświetlenia ulicznego we wsiach Sabnie i Telówka Młocińska za kwotę - 110.506,- zł.

Na osiągnięcie w tym roku celu - 1.517.220 zł. przeprowadzono remont kapitałny centralnego ogrzewania w szkole w Niecieczy, wyremontowanie dachów na sali gimnastycznej i domu naukowego przy szkole w Sabmach.

Nieuwotne budynku szkoły sabniu wykonalano sanitamaty dla dzieci i pracowników. Została odnowiona elewacja zewnętrzna na budynku szkoły w Zembrówce.

Nymieniomu na nowy dach na Ośrodku Lekarskim w Sabniech.

W dniu 30 grudnia Uchwałą nr V/31/94 Rady Gminy po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańców wsi Klepki i Suchodół postanowiono z dniem 1 stycznia 1995 r. odkarcować sołectwo Klepki i obszar dotychczas istniejącego sołectwa przyłączyc' do sołectwa Suchodół.

W dniu 4 lipca przeprowadzono wybory do rady gminy, wybrano 18 radnych.

W skład Rady nowej następujące osoby:

1. Siemieniuk Włodzimierz	- Grodzisk
2. Toczyński Kazimierz	- Mieradoma
3. Stec Witold	- Nieciecz Włościańska
4. Andryzejuk Tadeusz	- Horyńki
5. Bednarek Witold	- Tchórzewka Włościańska
6. Budzynski Jan	- Nieciecz Doros
7. Czećk Wojciech	- Grodzisk
8. Gmurek Leszek	- Sabnie
9. Klimczuk Kazimierz	- Hymisty
10. Kozał Mieczysław	- Kolonia Kurowiec
11. Krupa Mirosław	- Stasim
12. Maksymowicz Ryszard	- Zembrów
13. Mikołajiszuk Stefan	- Kupientyn
14. Nowotniak Witold	- Kupientyn
15. Rosak Stanisław	- Kimowice
16. Sobieska Bogusława	- Suchodół
17. Trzciński Kazimierz	- Chmielnik
18. Włodzimierski Henryk	- Kolonia Hłotomienki

Spośród wymienionych radnych na przedmieszczańską Radę wybrano pana Włodzimierza Siemieniuka z Grodziska

Nieopodal rodu Rady został pan Kazimierz Toczyński.
Delegatem do Sejmiku Samorządowego w Giedlcach wybrano
pana Witolda Stecia.

Sposród radnych wybrano 7 osób do
Zarządu Gminy w skład którego wszli:

1. Siemieniuk Włodzimierz
2. Mikołajuk Maciej
3. Beaudykcuk Witold
4. Amoryczuk Tadeusz
5. Maksymowicz Ryszard
6. Urbanik Leszek
7. Romotniak Witold

Powołano 4 stałe komisje Rady:

1. Komisja Rewizyjna
2. Komisja Rolnictwa
3. Komisja Ekonomiczna
4. Komisja Społeczno-Socjalna

W dniu 12 lipca Rada Gminy dokonała
wyboru sojta, którym ponownie został pan
Witold Romotniak z Kupientyna.

Pod koniec roku 1994 przeprowadzono
w gminie wybory sołtysów i samorządów wiejskich.

Chmielnik - Toczyński Kazimierz - sołtys; praw. Rady Sołeckiej

Rada Sołecka - Wasilek Stanisław, Toczyński Stanisław

Kietlinisz - Arkadiusz

Grodkisz - Siemieniuk Włodzimierz - sołtys

- Czesuk Wojciech - praw. Rady Sołeckiej

Rada Sołecka - Bolesław Arkadiusz, Roman Eugeniusz,

Miejski Roman, Siemieniuk Włodzimierz,
Zielinski Stanisław

Hilarek - Dymkowski Tadeusz - sołtys; praw. Rady Sołeckiej

Rada Sołecka - Gołekiewski Andrzej, Gołekiewski Tadeusz, Piekarz Jan.

- Holowienki - Komosa Jerzy - sołtys
 - Komosa Stanisław - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Andryszuk Tadeusz, Filipczuk Leszek, Mielaniszuk
 Kozimierz, Siemieniuk Stefan, Zając Józef
Kolonia Holowienki - Danielak Jerzy - sołtys
 - Holowienki Henryk - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Klimaszek Jan, Stepmowski Tadeusz,
 Stóżynek Jan.
Kostki-Pienki - Michałowski Stanisław - sołtys, przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Orlakowski Grzegorz, Krystosik Małgorzata,
 Leszek Grzymała
Kupientyn Kolonia - Kalinowska Małgorzata - sołtys
 - Kobyliński Stefan - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Nowotniak Henryk, Piorkowski Jan,
 Chapski Leszek
Kupientyn - Jacencuk Bogusław - sołtys
 - Kalisiak Albin - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Krakowski Jan, Mikolajczuk Maciej, Kalisiak
 Andrzej, Mikolajczuk Małgorzata, Nowotniak Mirella
Kurówkie - Rosak Stanisław - sołtys
 - Biern Józef - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Leonak Adam, Deoniak Zofia, Puszcza
 Stanisław, Węjrowska Jadwiga
Kolonia Kurówkie - Rosak Mieczysław - sołtys
 - Zaliński Jan - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Jakubik Tadeusz, Rosak Mieczysław,
 Zarębski Miroslaw
Mieciecz Dwór - Yesionowski Jan - sołtys
 - Grzymała Marian - przw. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Uszynska Agata, Uszynski Mieczysław,
 Wiembecki Henryk
Mieciecz Młocińcianka - Masiński Mirosław - sołtys

- Kopa Krysztof - prew. Rady Sołeckiej
 Rada Sołecka - Chmielek Monika, Filipowuk Stanisław, Iwanicki
 Mięczysław, Wyszkomierska Krystyna.
- Niemiedoma - Krasnodębski Mięczysław, - sołtys
 - Pożyzski Kazimierz - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Więciela Czesław, Witosik Franciszek,
 Tosiński Witold.
- Sobnie - Kaprona Grzegorz - sołtys
 - Kobylinski Jack - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Hordejewicz Stanisław, Iwanicki Leszek,
 Maleszewski Bogdan, Młaka Tadeusz,
 Wyszymiński Stanisław.
- Stasim - Kobryn Andrzej - sołtys, prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Kruza Miroslaw Ładziak Jan, Łuk Eugeniusz.
- Suchodolsk - Osipiak Marek - sołtys
 - Gotowicki Jerzy - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Osipiak Marek, Bujalski Kazimierz,
 Borbachowski Tomasz, Tymiński Leszek.
- Uchówka Szlachecka - Stępieński Zygmunt - sołtys
 - Dobrowolski Tadeusz - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Grodzki Tadeusz, Tymiński Miroslaw,
 Lemko Roman.
- Telusimowa Wiścianiska - Demianowik Dariusz - sołtys
 - Ponurka Henryk - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Biendyliczuk Ryszard, Demianowik
 Dariusz, Jakoniński Stefan, Jerzy Kuc.
- Wymysły - Kulesza Józef - sołtys
 - Klimczuk Kazimierz - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Kulesza Józef, Skrzeta Leszek, Wandańska Rafał.
 Lemko
- Stępieński Lech - sołtys
 - Maksymowicz Ryszard - prew. Rady Sołeckiej
- Rada Sołecka - Orlowska Albert, Piekarska Maria, Karmiński Marian

Wydłużu w roku 1994 realizowano oszczędnie po dokładny analizie przekształce gminy. Merytoryczne zadania były racjonalne i niezbędne dla gminy, jej mieszkańców.

Rok 1995 - z dniem 1 stycznia wszczęto w życie ustawę o denominacji złotego. Narodowy Bank Polski dokonał ekwiwalentnej denominacji złotego, wprowadzając do obrotu pieniężnego nową polską jednostkę pieniężną o nazwie „złoty” będący okiem na 100 groszy. W dniu od wprowadzenia nowej jednostki pieniężnej do dnia 31 grudnia 1996 r. banknoty, monety, będące w obiegu przed dniem 1 stycznia 1995 r., zwane dalej „starymi złotymi” zostaną stopniowo zastąpione banknotami i monetami opiewającymi na jednostkę pieniężną (1 złoty). Nowa jednostka pieniężna, będzie miała wartość równą 10.000 starych złotych.

TABELA DENOMINACYJNA

Złoty

ważne od 01.01.1995 r.

Stary złoty

MONETY

1 gr	100 zł
2 gr	200 zł
5 gr	500 zł
10 gr	1.000 zł
20 gr	2.000 zł
50 gr	5.000 zł
1 zł	10.000 zł
2 zł	20.000 zł
5 zł	50.000 zł

BANKNOTY

10 zł	100.000 zł
20 zł	—
50 zł	500.000 zł
100 zł	1.000.000 zł
200 zł	2.000.000 zł

Stare xięte prestaną leyć prawnymi środkami piątniczymi poczynając od dnia 1 stycznia 1997r, a wymianie będą podlegały do dnia 31 grudnia 2010 roku w placówkach Narodowego Banku Polskiego. Kwotę podlegającą wymianie jest 100 starych złotych lub jej wielokrotność.

W roku 1995 or dalszym ciągu realizowano budowę i modernizację dróg asfaltowych na długości 3064 mb za kwotę 125 365 złotych. We wsi Hłominki - 400mb, Kol. Hłominki - 1544 mb, Hilarów - 800 mb, Zembrów - 320 mb, przy czym we wsi Hłominki, Kol. Hłominki i Zembrów do dróg definiowanej kwoty - 11 150,- zł.

Dla OSP Hłominki zakupiono samochód bojowy za kwotę - 14 000 złotych.

W roku tym, wykonano okratowanie całego budynku Urzędu Gminy i zakupiono nową kserkopięarkę. Wydatki realizowane były oszczędnie, po niskiej analizie finansowej kwoty w ujemnym zakresie.

W dniu 5 listopada 1995 r odbyła się pierwsza tura wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast 19 listopada tegoż roku odbyła się druga tura wyborów na Prezydenta.

Społeczeństwo polskie w drugiej turze wybrało Aleksandra Kwaśniewskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku tym nowym sołtysem wsi Hilarów został wybrany przez mieszkańców Hłomnicki Radewski.

Rok 1996 - gmina realizuje najważniejsze zadania inwestycyjne i społeczne.

Zakupiono zurek w ilości 1590 ton na drogi gminne i wiejskie dla wsi: Stasin, Chmielnik, Suchodół, Kol. Hłominki, Kol. Kupientyn, Kol. Kurowice, Grodzisk, Klepli, Tchórzewica. Wykonano modernizację dróg w postaci dywanika z masy bitumicznej o długości 2500 mb we wsiach: Hłominki, Niegiecz, Zembrów,

przy czym wlagad mieszkańców tych wsi tymośc. 8.740-25.
Gmina finansuje 9 jednostek OSP, utrzymuje
5 samochodów bojowych.

Na terenie gminy eg. trzy pełne szkoły podstawowe
i dwie filie łączne muzyczka do nich 562 dzieci.
Zatrudnionych jest - 51 etatów muzyczeli. W tym bieżącym
rokach mamy remont kotłowni w. s. szkole podstawowej
w Niecieczy. Działają tam trzy przedszkola, których koszt
utrzymania pokrywa gmina.

Na terenie gminy działa 1 biblioteka w Sabmach
i dwie filie w Zembrowie i Kupientynie.

Kwotę 3.600 zł przeznaczono na prace remontowo-budowlane
pomieszczenia w "Agronomice" z przeznaczeniem na Postawek
Policji Lokalnej w Sabmach.

W dniu 29 września 1996 roku odbyły się pierwsze
wybory do Stalnego Zbiorodzenia Rolniczej Gospodarki
siedleckim. Z naszej gminy zarejestrowali się następujący
kandydaci: Krakowski Jan z Kupientyna, Maleszewski Bogusław
z Sabm, Sielecki Tadeusz z Nieświatowej, Siemieniuk Włodzimierz
z Grodziska. Przedstawicelami do Rady Gminy wybrani
zostali Maleszewski Bogusław i Siemieniuk Włodzimierz.
Złotowska Hanka z Nieświatowej.

Rok 1997 duży części środków finansowych
przeznaczono na utrzymanie, naprawę i lechowanie dróg
gminnych i wiejskich. Dla wsi Koloma Kupientyn, Chmielek,
Renki Kostki zakupiono 404 tony żurku, dla wsi Grodzisk,
Pchównia Włosz, Nieciecz Włośc, Skotominki zakupiono 728 ton
pozyskanego zapiennego z przeznaczeniem na drogi.

Natomiast manierki w asfaltowym położono na drogi
we wsi Zembrow. 539 mb, Sabm - 744 mb oraz Kupientyn-
-Nieciece - 970mb.

Gmina wniosła wlagad w postaci materiału do sporządzania telefonów Podlaskie

Wykonano nymianę stolarki okiennej w
szkole podstawowej w Sabiniach. Gmina dofinansowała
nakup karetki dla Ośrodka Zdrojowego w Sabiniach.
oraz garażu wolnostojącego na tę karetkę.

W dniu 25 maja 1997r. odbyło się referendum
konstytucyjne zaproszone przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
dotyczące przyjęcia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu
2 kwietnia 1997r.

- wzór kartki do głosowania -

KARTA DO GŁOSOWANIA	
w referendum konstytucyjnym zarządzonym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 25 maja 1997 r.	
Pytanie:	
Czy jesteś za przyjęciem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uchwalonej przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997r.	
TAK	☐
NIE	☐
Pouczenie o sposobie głosowania	
Głosujący udziela odpowiedzi na postawione pytanie stawiąc w kratce obok odpowiedzi „TAK” albo „NIE” znak w postaci dwóch linii („x” lub „+”) przecinających się w obrębie kratki. Postawienie znaku w obu kratkach lub niepostawienie tego znaku w żadnej z kratek spowoduje nieważność głosu.	
miejsce na pieczęć obwodowej komisji do spraw referendum	drukowany odcisk pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej

Udział polaków w referendum konstytucyjnym wyniósł - 42,86%
Odpowiedzi na „TAK” wynieli 52,71% na „NIE” - 45,89%

W dniu 23 czerwca 1997r. Rada Gminy przyjęła
rezygnację Pana Witolda Mrożnickiego z funkcji sojka,
w tym samym dniu powstała na stanowisko sojka
gminy Pana Piotra Kalinowskiego z Lembrowa.

W dniu 21 września 1997 r. odbyły się wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku tym realizowano ważne i potrójne zadania po mindyńskiej analizie Zarządu Gminy.

Rok 1998 to rok nowych zadań do realizacji dla Rady gminy i mieszkańców.

W roku tym opracowano i sfinansowano execjonalne wydatki na konceptę programowo-przestrenną zbiornika retencyjnego „Niemodoma”. Przeprowadzono protest na opracowanie studium planu przestrzennego zagospodarowania Gminy Sabnie.

Utrzymanie dróg - wykonano drogi z masy betonowej na odcinku Nieciecze-Kupientyn o długości 970 mb, w ramach Sabnie przy ul. Spokojnej - 200 mb. Wykonano również ulepszenia dróg we wsiach; Kol. Kupientyn, Hłotowienki, Nieciecza, Kurowice, Sabnie przez maniernie zwiększenie lub zmianę na drogi zittowe. Gmina otrzymała dotację z budżetu Wojewódzkiego w Siedlcach w kwocie 33.000 zł. Zaangażowało pozytywko w kwocie 20.000,- zł na modernizację centralnego ogromienia (ogniewanu olejone) w Szkoła Podstawowej w Sabniach.

W dniu 11 października 1998 r. przeprowadzono wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz Rady m. st. Warszawy.

W toku wyborów, wybrano 18 radnych do Rady Gminy w Sabniach wg. niżej podanego składu osobowego.

Jraniuk Leszek-Sabnie, Małecki Bogusław-Sabnie, Sojka Jan-Kimowice, Kalinowski Piotr - Zembrań, Niemiec Stanisław-Zembrań, Cieśla Józefich - Kol. Kimowice, Gzymarska Marta - Tekówka, Łabryń Andrzej-Stasiń, Cieślik Józefek-Grodkisk, Strzała Stanisław-Miasteczko, Kopa Krzysztof-Nieciecza W, Mikołajek Jacek-Miastów-Kupientyn, Skolimowski Włodzimierz - Kupientyn, Chmiel Robert - Nieciecza W, Andrusiuk Jadeusz-Hłotowienki, Włodzimski Henryk - Kol. Hłotowienki, chotmaniski Stanisław-Chmielnik, Sobieski Miroslaw - Suchodół Włoso'.

Na pierwszej inauguracyjnej Sesji na przewodniczącego Rady Gminy wybrano Pana Leszka Tramiaka, nieprzewodniczącym został wybrany Pan Jan Sojka.

6 listopada 1998 r. Rada Gminy dokonała wyboru nowego, którym ponownie został Pan Piotr Kalinowski z Zembrowa. Zastępca Hjta - Wacław Mikołajczuk z Kupientyna.

W skład Zarządu Gminy weszli: Piotr Kalinowski - przewodniczący (z mocy ustawy), Czesław Hojećek, Mikołajczuk Wacław, Grzegorz Stachowiak, Andrzejewski Tadeusz, Włodzimierski Henryk, Kobryń Andrzej. W roku tym przeprowadzono wybory sołtysów i rad sołeckich w poszczególnych sołectwach:

Chmielnik - Traciniński Kazimierz - sołtys, Traciniński Aleksander - Prez.

Rady sołeckiej, członkowie: Kietlinski Arkadiusz, Skrosek Stanisław, Traciniński Bogusław.

Grodzisk - Siemieniuk Włodzimierz - sołtys, Kotowski Krzysztof - Prez.

Rady sołeckiej, członkowie: Matnijczuk Józef, Matnijczuk Tadeusz, Michanicki Michał, Parry Józef.

Hilarów - - sołtys, Pelakomiec Jolanta - Prez.

Rady sołeckiej, członkowie: Horasim Włodzimierz, Gołębiewska Hanna, Migerowicki Marian.

Holowienki - Kłmosa Jerzy - sołtys, Kłmosa Stanisław - Prez. Rady sołeckiej: Andrzejewski Tadeusz, Dąbrowski Adam, Olichniuk Lucjan, Romanik Jan.

Kolonia Holowienki - Klimczuk Adam - sołtys, Włodzimierski Henryk - Prez. Rady sołeckiej: Filipczuk Jerzy, Dąbrowski Lech, Klimczuk Jan, Wołynek Jan.

Kotki-Pionki - Michałowski Stanisław - sołtys, Lipka Stanisław - Prez. Rady sołeckiej: Olszańska Bożena, Góymała Krystyna, Kukoniak Tadeusz.

Kol. Kupientyn - Chwietczuk Zofia - sołtys, Czapka Anna - Prez. Rady sołeckiej, członkowie: Chwietczuk Zenon, Skrobłowski Sergiusz.

Kupientyn - Jasenczik Bogusława - sołtys, Kaliski Albim - Prez. Rady sołeckiej, członkowie: Krakowski Jan, Mikołajczuk Stefan, Mikołajczuk Jan, Skolimowski Włodzimierz.

Kuranty - Rosak Stanisław - sołtys, Bien Józef - Prez. Rady sołeckiej, członkowie: Kozłowski Zdzisław, Palka Waldemar.

Kol. Kurowice - Sygentowski Andrzej - sołtys, Kalinowski Jan - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Zaliński Dariusz, Kościedzioruk Witold, Zaleski Witold.

Nieciecz Drót - Yesiomowski Jan - sołtys, Mazyński Włodzimierz - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Buczyński Bogdan, Dąbrowski Leszek, Mazyński Grzegorz, Niemiec Henryk.

Nieciecz Włośc - Nasierowski Miroslaw - sołtys, Kopa Krzysztof - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Bielarska Elżbieta, Yesiomowski Marek, Czajkowski Czesław,
Nasierowska Dorota, Niemiec Stanisław.

Mientiadoma - Krasnodębski Miroslaw - sołtys, Tarczak Kazimierz - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Kierwiński Włodzimierz, Sawicki Andrzej, Piepielko Tadeusz, Tosiński Wit.

Sabnie - Kapera Grzegorz - sołtys, Handziejowicz Stanisław - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Kotyński Jacek, Maleszewski Bogusław, Przenożnik Zbigniew,
Romanowicz Zbigniew, Ruciński Marek.

Stasim - Kobryń Andrzej - sołtys, Kraszka Grzegorz - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Gmitruk Włodzimierz, Kryszmonka Grozyma, Tordziak Jan, Martiniak Mikołaj.

Suchodół Włośc - Osipiak Marek - sołtys, Sobieski Miroslaw - Prez. Rady Sołeckiej
członkowie: Grudziński Tadeusz, Bartachowski Tomasz, Maleszewski Tadeusz.

Tchórzowica Syl. - Stępieński Zygmunt - sołtys, Uszyński Miroslaw - Prez. Rady Sołeckiej
członkowie: Tyminiński Miroslaw, Grodzka Janina, Zemła Włodzimierz.

Tchórzowica Włośc - Kryszczuk Bogdan - sołtys, Kalinowski Witold - Prez. Rady Sołeckiej
członkowie: Handziejowicz Przemysław, Bolesław Mirek, Kalinowski Józef, Pawełkiewicz Henryk.

Siemysoły - Klimczuk Kazimierz - sołtys, Szychta Lesław - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Laskowicki Jerzy, Badurka Edward, Kulesza Józef.

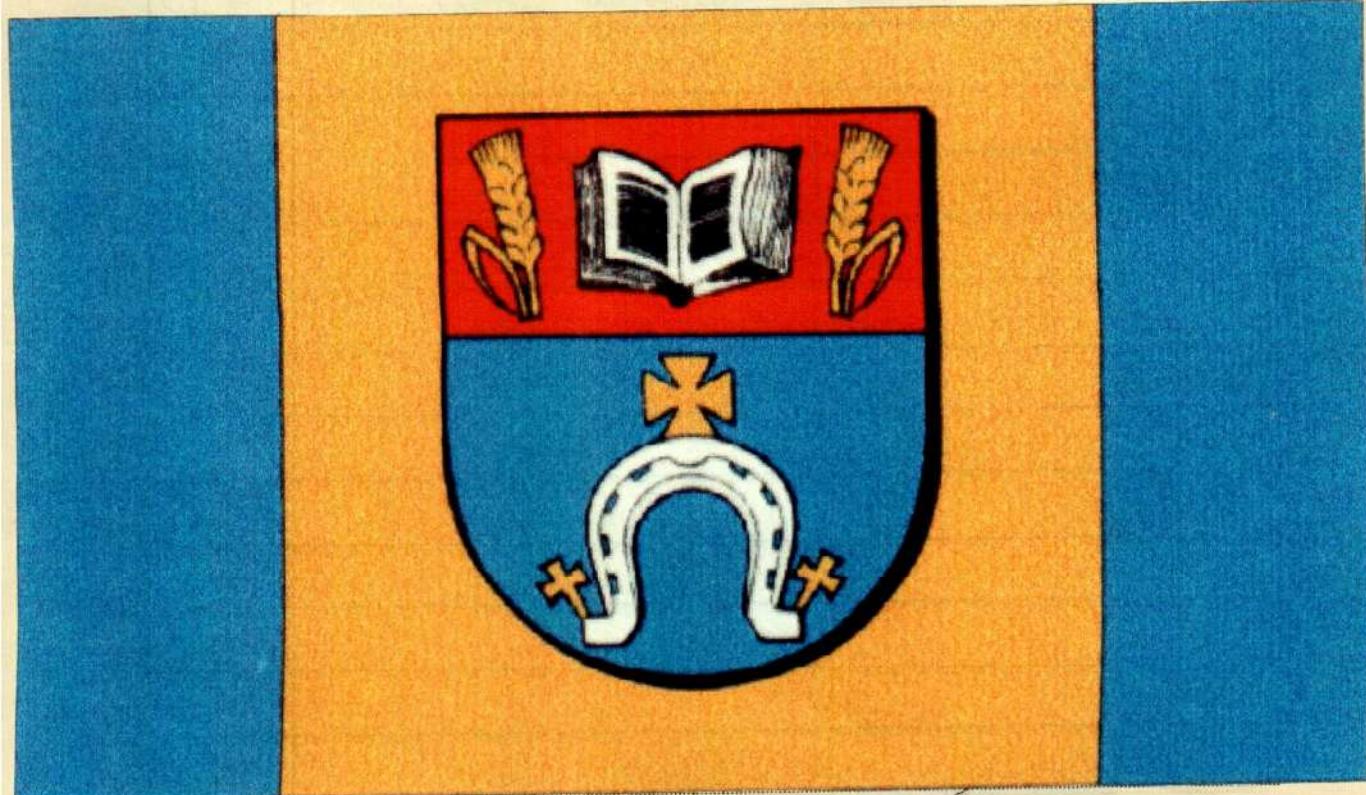
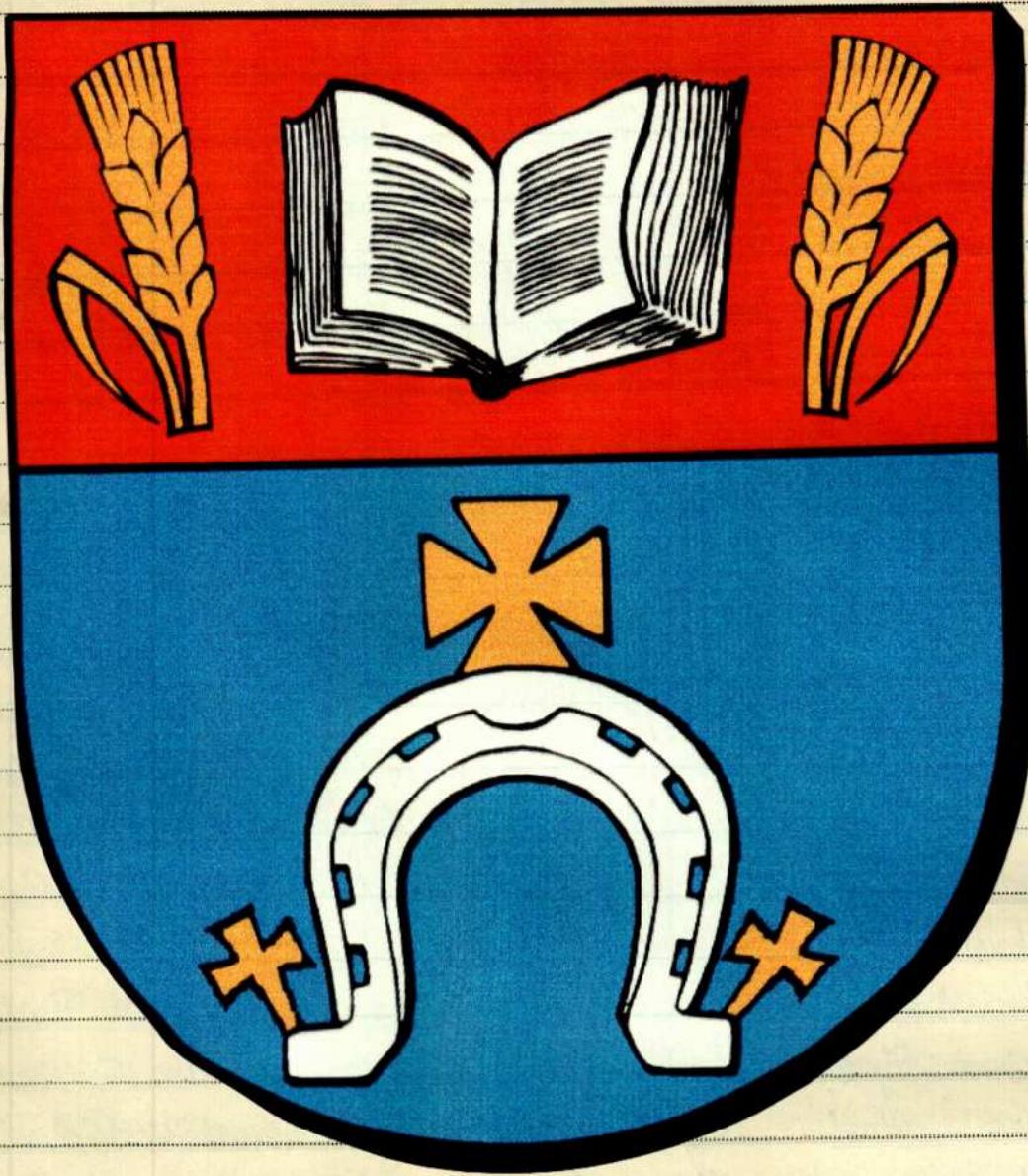
Zembów - Stępieński Zbigniew - sołtys, Jeżnack Era - Prez. Rady Sołeckiej,
członkowie: Gumiński Robert, Falijanczuk Stefan.

Rok 1999 - na rok lat ubiegłych kwotę 110.828,- zł przeznaczono
na wykonanie nawierzchni asfaltowych we odcinku 942 mb na drodze Zembów -
- Kol. Hłosienki. Gmina otrzymała 50 000 zł z Funduszu Ochrony gruntów Rolnych
przychodzących przez Urząd Marszałkowski. Od I kwartalu 1999 r. utworzone zostało
Gimnazjum w Sabnach. Przestały działać szkoły filialne 1-3 w Tchórzowicy.

Ukupny koszt budynku wiejskiego wsi Kupientyn z przeznaczeniem
na przedszkole dotując tej inwestycji kwotę - 21.962 zł.

W roku tym realizowano zadania ważne dla społeczności gminnej.

Herb i flaga gminy Sabnie

Dnia 3 maja 2000 roku Rada Gminy, na nadzwyczajnej, uroczystej Sesji, podjęła uchwałę o nadaniu Gminie Sabnie herbu i flagi. Jest to szczególnne wydarzenie, dzięki któremu będziemy się szczerzyli posiadaniem własnych symboli.

Pomyśl nadania herbu zrodził się w roku ubiegłym. Chcieliśmy nim nawiązać do tradycji gminy. Aby nie popełnić błędu w sztuce heraldycznej, poprosiliśmy o pomoc Centrum Heraldyki Polskiej w Warszawie. Tam też, pod czujnym okiem specjalisty, heraldyka Andrzeja Kulikowskiego, graficy warszawscy przygotowali projekt herbu i flagi.

Herb gminy przedstawia: na tarczy dwudzielnej w pas, w polu górnym czerwonym, ksiąga otwarta srebrna, między dwoma klosami złotymi. W polu dolnym błękitnym, podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku i dwoma takimiż krzyżami na oczach. Herb nawiązuje bezpośrednio do historii i tradycji tych ziem.

Otwarta księga w polu górnym symbolizuje postać mieszkającej tu i zmarłej znanej pisarki Heleny Mniszkówny. Natomiast złote kłosy są znanym symbolem rolnictwa a w heraldyce symbolizują hojność Ziemi. W polu dolnym podkowa srebrna z trzema krzyzami, ma bezpośrednie odniesienie do herbu Dąbrowa, którym pieczętowała się rodzina dawnych właścicieli tych ziem - Kiszków. Podkowa uważana za substytut konia, w heraldyce była często symbolem siły.

In związku z nadaniem 3 maja 2000 roku
Gminie Sabnie herbu i flagi w dniu 7 maja
odbył się festyn.

W uroczystości rozpoczęły się Msza Święta,
polowa, celebrowana przez Księcia Biskupa
Antoniego Dyadicza, podczas której dokonał
On poswiecenia nowych Symboli Naszej Gminy.

Po uroczystościach wpisu do Kroniki
Gminy dokonali:

Boże błogosławieństwo iść towarzyszy
nowym działaniom Gminy Sabnie, aby
mogła jać najlepiej wypełniać swoje zadania
dla dobra mieszkańców i dla emigrantów
Rzeczypospolitej!

z R.P. Bydgoszcz
Biskup Antoni Dyadicz

Dziękujemy za zaproszenie. Impreza
Ceremonia nadania i dyplome przekazane
celebrowane przez przedstawicieli lokalnych
organizacji

A. Amulewicz - Prez. RP Sokołowsko
W. Trębicki - Starosta Sokołowski
K. Skórski - KP Policji

Dziękując za zaproszenie, gratulujemy Państwu
imprezy, liczymy na dalszą współpracę z Gminą Sabnie.

Bogusław Karakulka - Burmistrz Sokolowa Podlaskiego
Jerzy Maksym - Z-ca Burmistrza Sokolowa

Połączony ze represją, grabującą
współczesną uroczystością, leżącą na głowach
ewentualnych opozycyjnych? Samorządu Gminy Selnic
daje Gminę Sobócię-Past. Tomasz G. Rypak.
Rocznik, Czartorzecka Gmina Sobócię-Past.
Waldemar Kłosiewski.

Gardzenie dzikujemy za espresso
mitigating. AKP RADZYMIN.
Parafia.

Gmina Selnic zawsze "młodzież stulecia".
Dziękujemy za represję na tle uroczystości
współczesnej uroczystości i święta. OSM Sobócię
szczęśliwych sukcesów oraz powodzenia w kolejnych
miasteczkach gminy

Przes. OSM Sobócię Sieradz Hensley S/7

Gmina Sobócię - gmina sprzedana - dzikujemy
za zaproszenie, grabującym dobrego rozwijającego
Zgromadzenie społeczeństwa politycznego gospodarczego
i odprawić na innych połach dawaliśmy powodzenia!
z wyrażoną naciskiem
Wojciech Sobócię Małgorzata Sobócię

Z ngrazami uroczyste i szacunku - przedstawiciele
partii i organizacji.

Przes. ZPR OSM PRP

Tomasz Zmijewski

Z ca Komendanta Powiatowego PSP

Wiesław Grzela W/Grzela

Siedemnastu działywcy we wypożyczeniu
i siedemnastu gospodarzy we wypożyczeniu
z迁移 z nadaniem herbu
gminie „Sobnie”, o nazwie Sobnie,
że jej patronkę duńską statę
jig Helenę świętego poświęcać
z tyłu stron i tak bawili
te ziemie kochające.

4 maja 2000.

Floris Lubinice
wmurować świętego świętego

7.05.2000.

Wykonany sześćnasty zatwierdzić imprez
i poprawni tradycji osi Polskiej:

Stanisław Ptasik, Stefan Piotr
Kowalewski, Rafał Maria
E. Kowalewski

Niżej zdjęcia upamiętniające te uroczystości:
- dzień 3 maja 2000 roku.

Pamiątkowe zdjęcia z dnia 7 maja wrocławia.

W roku 2000 gmina Sabnie realizowała zadania ważne i niezbędne dla gminy, które wpływają na poprawę warunków życia jej mieszkańców.

Wykonano naprawienia z maszy betumianej na drodze Kupientyn - Nieciecz - 1959 mb, Kupientyn - Budy Kupientyńskie - 103 mb, Pchórnica Włosie - 608 mb, Pchórnica Szel - 312 mb. Wykonano drogi dojazdowe do pol w wsiach: Kupientyn Kol - Krysz - 2000 mb, Zembrow - Kol. Zembrow - 1800 mb, Kurowice - Kol. Kurowice - 2325 mb. Na drogi ziniowe gmina otrzymała też środki finansowe z Funduszu Ochrony gruntów rolnych. Rada gminy zawarła porozumienie ze Starostrem Powiatowym w Sokółce o dofinansowanie drogi powiatowej Stasin - Kurowice, ponieważ okres z Pchórnicy, Stasina ta droga są dobrane do szkoły podstawowej w Zembrowie.

Na terenie gminy działały trzy pełne szkoły podstawowe, gimnazjum oraz trzy przedszkola z klasami „0”. Gimnazjum jako nowa placówka zostało wyposażone w nowe pomoce naukowe niezbędne do funkcjonowania tej placówki. Gro piemidziny przeznaczono na inwestycję przedszkola w Kupientynie. Na oświatę w tym roku przeznaczono własne dochody w kwocie 1.026.448 złotych.

Do Ośrodka Zdrojów w Sabniach zakupiono aparat do mykonywania badań - EKG.

Zakupiono komputer do Referatu Gospodarki Gminnej.

W tym roku teren maszy gminy dotknęła susza, która spowodowała wysokie straty jakie ponieśli rolnicy w uprawach polowych. Wobec powyższego Rada Gminy wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Mazowieckiego o uznanie gminy Sabnie za teren

dotknięty klęską żywiołową.

RADA GMINY SABNIE

08-331 SABNIE, UL. GŁÓWNA 73
tel/fax (0417) 87 41 90, poczta elektron.: sabnie@pro.onet.pl

WOJEWODA MAZOWIECKI
ANTONI PIETKIEWICZ

STANOWISKO
RADY GMINY SABNIE
z dnia 13 lipca 2000 roku
w sprawie uznania Gminy Sabnie za teren klęski żywiołowej

Rada Gminy Sabnie wyraża głębokie zaniepokojenie wobec strat jakie spowodowała susza na naszym terenie. Szacunkowe straty jekie ponieśli rolnicy naszej gminy są następujące:

w zbożach ozimych	straty wynoszą 30%
w zbożach jarych	straty wynoszą 60%
w użytkach zielonych	straty wynoszą 75%.

Gmina Sabnie jest gminą typowo rolniczą, gdzie głównym źródłem dochodu jest praca w rolnictwie.

Obawiamy się, że w wyniku złej sytuacji w produkcji roślinnej, nastąpi załamanie produkcji zwierzęcej, co spowoduje brak środków do życia dla naszych rolników.

W związku z powyższym prosimy o podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia rezerw paszowych i finansowych w celu złagodzenia skutków suszy. Zaproponowane kredyty dla rolników, którzy i tak są w bardzo złej sytuacji finansowej, są niewystarczającą pomocą. Gmina nie posiada środków na udzielenie pomocy naszym mieszkańcom. Wobec powyższego Rada Gminy wnioskuje o uznanie terenu Gminy Sabnie za dotknięty klęską żywiołową.

Przewodniczący
Rady Gminy
Działalność

Sabnie, dnia 13 lipca 2000 roku.

Rok ten to trudny okres dla rolników naszej gminy aby pomoć chwycić opisowaną i wesprzeć rolnictwo wprowadzono "kredyt suszowy", którego udzielali banki. Z kredytu tego w naszej gminie skorzystało 83 rolników na kwotę - 294 740,- złotych. Wielu z nich z korzystało z ulgi, jakim było umorzenie podatku rolnego. W dniu 8 września 2000 r. odbyły się w Polsce wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Ponownie na drugą kadencję wybrano Aleksandra Krasimierskiego.

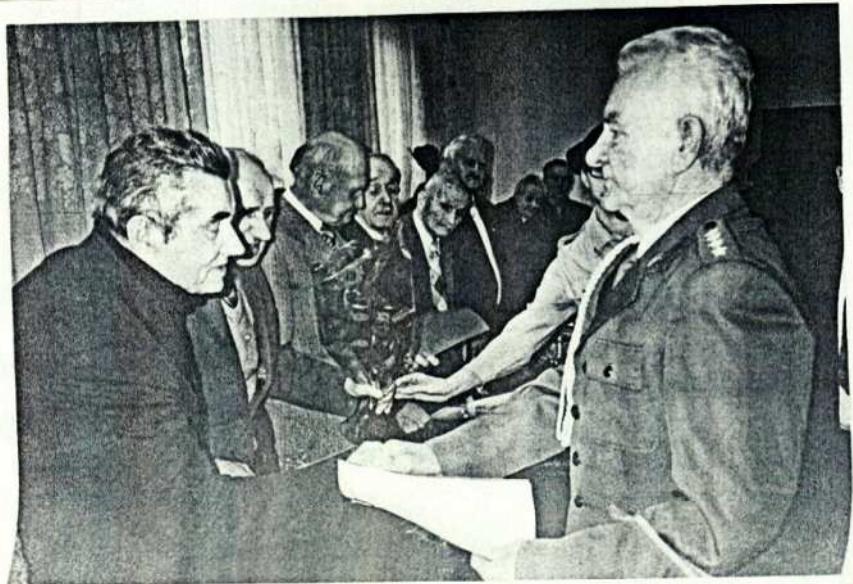
W tym lat wiele głosów na koniec roku zwołano sesję na której spotkali się radni, sołtysi, pracownicy urzędu i zaproszeni goście. Chociaż, zamówiony dwukrotnie się opłatkami, okradali za wszelkie osiągnięcia tego roku i składały życzenia wszelkiej powodzenia na rok przyszły.

Rok 2001 - Rada Gminy za największe zadania do realizacji zapisuje inwestycje budowy zbiornika retencyjnego "Niewiadoma" oraz leśne i naprawę drog gminnych.

W tym samym dniu 4 stycznia 2001r. odbyła się uroczystość w naszej gminie nadania stopni oficerskich Kombatantom z 1939, 1945 roku.

Pamiątkowe zdjęcie z tej uroczystości; a stopnie podoficerskie nadawał kapitan Bartnik.

W dniu 1 lutego 2001 roku odbyło się zebranie wiejskie sołectwa Gilarów, na którym do zebrania wybrano nowego sołtysa, ponieważ pan Tadeusz Chodominicki zakończył rezygnację. Nowym sołtysem wsi Gilarów został wybrany pan Wacław Skibierski.

W dniu 29 czerwca 2001 roku Rada Gminy podpisała uchwałę o przystąpieniu do konkursu "Mata retencja na terenach wiejskich" - I edycja. Pod kierownictwem zatrudnionego zbiornika.

Zbiorniki te znajdują się w dolinie górnego biegu rzeki Cetyni. Bezp. skada się ze zbiornika górnego „Niemadoma”, następnego „Kupientyn”. Zbiorniki te leżą zlokalizowane w centralnej i południowej części gminy. Warunki topograficzne i hydrologiczne powinny na wykonalność zbiornika. Powierzchnia zatony wynosi około 50 ha. Długość zatony 3880 m średnia szerokość 135 m, przy zaporce 300 m, średnia głębokość 5 m. Linia brzegowa zbiornika jest silnie rozwinuta, co mynina z bardzo urozmaiconą rzeźbą terenu. Wody zatony wykorzystane będą wielokierunkowo, a więc służyć będą schronie przyrody, hodowli ryb, i praktyce wodnego, celom przeciwpożarowym. Zbiorniki w sąsiedztwie zwartej zabudowy podnoszą atrakcyjność terenu, wpływu korzystne na lokalny klimat, na walory estetyczne krajobrazu rolnego. Równocześnie rozwinięta agroturystyka, mała gastronomia dla mieszkańców gminy, a także gmin sąsiednich.

Tak jak w latach ubiegłych tak i w tym roku budowano i naprawiano drogi. Wykonano drogi z masy betonowej we wsiach: Grzybów - 250 mb, Zembrow do cmentarza grzebalnego - 283 mb, Klonice w stronę Stasina - 180 mb, Kolonia Kupientyn - 430 mb, Główienki - 200 mb, Główów - 530 mb. Drogi zwiadowe do pól na odcinku Kolonia Główienki - Rymasy 1121 mb, Niedziele - Wieniawce 2163 mb, Stasin - Główienki 1500 mb, Sabine - Glinian 2160 mb.

w budżek budżetu Gminy zatrudniono system alarmowy. Przeprowadzono remont sali posiedzeń, wyłożono posadzki nową terakotą.

w dniu 11 lipca 2001r. oddano do użytku nowy budżetowy budżet Banku Spółdzielczo-

w Sabniach usytuowany obok budynku Urzędu Gminy i Ośrodka Zdrojów. Prac przed gminą i ośrodkiem zdrojowym zostaje oczyszczoney z obryw i ryglowany krotki. na miejsce przedstawiające poprzedni otoczenie gminy.

W dniu 29 czerwca na Sesji Rady, na prośbę zainteresowanego z funkcji sekretarza gminy odsłonięto pana Zbigniewa Bojanę, który to funkcję pełnił w tej gminie przez okres jedenastu lat. Nakonieczyst 31 sierpnia na funkcji sekretarza powołano Krystynę Hardepinę, która z dniem 15 października 2001 roku dejsią do stanowiska, dotychczas pracowała w referacie finansowym.

W dniu 23 września 2001 roku odbyły się wybory parlamentarne Rzeczypospolitej Polskiej. Delegaci z gromady sokórowskiej przedstawiali "jak głosowały Sabnie".

Jak głosowały Sabnie?		Dane podano w procentach, w nawiasach liczba głosów.
PSL	37,9% (693)	
Samoobrona	20,8% (381)	
SLD-UP	20,7% (378)	
LPR	12,7% (232)	
PiS	2,8% (52)	
PO	2,3% (43)	
AWSP	2,0% (37)	
Alternatywa	0,4% (7)	
UW	0,3% (5)	

Z inicjatywy Zarządu i Rady Gminy w miesiącu sierpniu przeprowadzono w masowej gminie zbiórki darów dla powodzi. Były to okazy w postaci zboża oraz pieczęci. Następnie odklano je do gminy Gorlice woj. podkarpackim i gminy Józefów n/Wisłą odklanych kleską powodzi.

Na ten okaz otrzymaliśmy serdeczne podziękowania.

"Człowiek jest tym większy im więcej
daje z siebie innym"

Antoine de Saint-Exupéry

Urząd Gminy Sabnie

W podziękowaniu za okazaną pomoc na
rzecz "Powodzian" - mieszkańców Gminy
Józefów z wyrazami wdzięczności:

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
24-340 JÓZEFÓW
ul. Opolska 31/6
NIP 717-12-39-734
tel./fax (0 81) 828 50 18

Z upoważnienia: URZĄD GMINY
w Józefowie
Kierownik OPS
Barbara Piłat

inż. Mieczysław Teresiński

Józefów n/Wisłą, dnia 03 października 2001r.

Urząd Gminy Gorzyce

39-432 Gorzyce, ul. Sandomierska 75

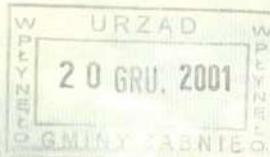
tel. 0-15 836 20 75, 836 24 08, 836 18 01, fax. 0-15 836 22 09

URZĄD GMINY

39-432 Gorzyce, ul. Sandomierska 75
tel. 836 20 75, fax 836 22 09
dow. tarnobrzeski woj. podkarpackie

Gorzyce 2001-12-18

Or I 0712/82/01

Wójt Gminy Sabnie

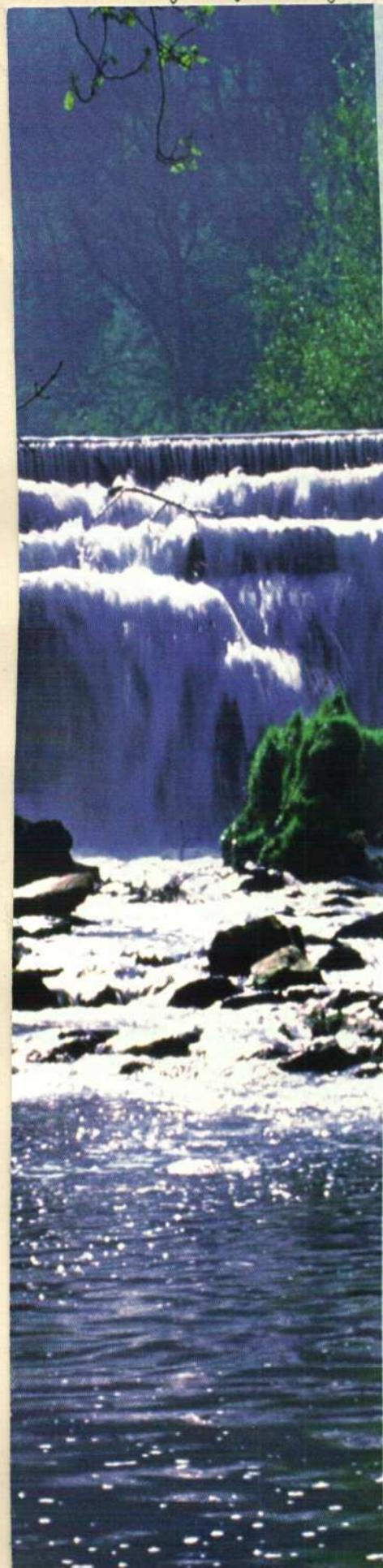
W imieniu mieszkańców Gminy Gorzyce składam na Państkie ręce podziękowanie mieszkańcom Gminy Sabnie za pomoc udzieloną nam w trudnych chwilach powodzi, za dar serca i pracy rąk Waszych rolników.

Udzielona pomoc i solidarność z naszymi mieszkańcami, których dotknęła klęska powodzi dodała nam otuchy i nadzieję w możliwość pokonania tych trudnych chwil.

Z wyrazami podziękowań

WÓJT
inż. Stanisław Krawiec

W momku tym gmina za swoje ołotychozasadne działania na rzecz małej retencji i ambitne plany na przyszłość została laureatem nagrody w wysokości 150.000,- złotych w I edycji KONKURSU "

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ

DYPLOM

NAGRODA
Prezesa Zarządu
dla

GMINY
SABNIE

w I edycji KONKURSU
„Mała retencja na terenach wiejskich”

Cezary Starczewski

Przewodniczący
Komisji Konkursowej

Zastępca Prezesa Zarządu

Kazimierz Kujda

Prezes Zarządu

Warszawa, dnia 21 listopada 2001 r.

W lipcu tego roku została zorganizowana letnia szkoła nauki języka angielskiego dla dzieci wybitnie zdolnych lekcji zaawansowanych z terenu gminy. Szkoła prowadzona była przez panią Marry Engeberth wolontariuszkę. Gromkie zdjęcie przedstawiające dzieci i opiekunów.

Letnia Szkoła w Kupientynie

Od 2 do 27 lipca na terenie gminy Sabnie została zorganizowana letnia szkoła działającej na terenie Polski Fundacji Edukacyjnej H-4. Do gminy przybyła pani Marry Engeberth wolontariuszka z Kalifornii. Prócz fundacji H-4 uży wkład rzeczowy i finansowy wniosła gmina Sabnie. Miejsce, w którym prowadzone były zajęcia

to nowo otwarte przedszkole w Kupientynie.

Jak powiedział nam wójt gminy Sabnie pan Piotr Kalinowski - uczestnikami szkoły były dzieci szkół podstawowych z Niecieczy, Sabni i Zembrowa oraz gimnazjum w Sabniach. Razem 28 dzieci najbardziej zaawansowanych w nauce języka angielskiego, wytypo-

wanych przez dyrekcje tych szkół w uzgodnieniu z rodzicami. Zajęcia odbywały się w godzinach 9 - 13. Polegały na praktycznej nauce języka angielskiego. Oprócz językowych dzieci prowadziły prace porządkowe na rzecz miejscowego środowiska, uczestniczyły w wycieczkach krajoznawczych do Mielenka, Drohiczyna, Ciechanowca, Zuzeli. Na koniec dzieci wykonały prace konkursowe. Ich zbiorowa praca zostanie oceniona na konkursie krajowym w Warszawie.

Jak podkreśla wójt Kalinowski - specjalne podziękowanie należy się rodzicom dzieci za to, że zdecydowali się wysłać swoje pociechy do szkoły w te wakacyjne dni, a także nauczycielom gminnego przedszkola w Sabniach, którzy wykonali dużą pracę na rzecz letniej szkoły.

W następnym roku powinniśmy zrobić wszystko, aby zorganizować podobną szkołę. To powinno być stałe wydarzenie w życiu gminy - kończy włodarz gminy Sabnie. (i)

W dniu 30 września w sołectwie Kupientyn
odbyły się wybory sołtysa. Z funkcji sołtysa zweryfikowana pani
Zofia Chmielczuk motywując to zmianę miejsca zamieszkania.

W dniu 25 listopada w sołectwie Kupientyn też odbyły
się wybory nowego sołtysa, ponieważ pani Bogusława Jarczewska
złożyła podanie o zwolnienie jej z tej funkcji. Wówczas Kupientyn
nowym sołtysem wybrano panią Krystynę Oleszkę.
Natomiast we wsi Kupientyn sołtysem wybrano panią Małgorzatę
Zembrowską.

W dniu 1 maja grudnia odbyła się Sesja, na której spotkali
się radni, sołtysi, pracownicy urzędu gminy, zaproszeni goście.
Honorowy obiektywem za osiągnięcia dokonane w tym roku
życzą wszelkiej pomysłowości i jeszcze lepszych osiągnięć w roku
przeszłyim.

Rok 2002 - Zawód i Rada Gminy zaplanowały
szereg zadań inwestycyjnych oraz innych uroczystości.

W dniu 4 marca odbyła się uroczystość nadania
medali za długie pozytywne małżeństwo.

Jubilaci z gminy Sabnie

W Urzędzie Gminy w Sabniach w
przeddzień Dnia Kobiet odbyła się uro-
czystość nadania 12 medali za długie
pozytywne małżeństwo. Parami, któ-
re doczekały 50-lecia swoich związków
były: **Józef i Apolonia Banasiuk** (Ku-
pienty), **Stanisław i Anna Buczyń-
scy** (Nieciecz Dwór), **Antoni i Czesza-
wa Danielakowie** (Hołowiennki), **Sta-
nisław i Helena Filipczukowie** (Ho-
łowiennki), **Stanisław i Janina Kieł-
tlińscy** (Chmielnik), **Józef i Marianna Ko-
żuchowscy** (Niewiadoma), **Stanisław i
Zofia Oleszczukowie** (Suchodół), **Lucjan i
Marianna Olichwierczuko-**

wie

(Hołowiennki), **Witold i Teresa
Ręczmieniowie** (Nieciecz Wł.), **Mie-
czysław i Kazimiera Romańscy** (Ho-
łowiennki), **Władysław i Marianna So-
biescy** (Suchodół) oraz **Antoni i Ge-
nowefa Szymańscy** (Nieciecz Wł.).

Przy herbatce i stodyczach wróciły
wspomnienia. Jubilatom pośpiewała
Lucyna Maksimiak i Lech Zakrzewski
oraz wystąpili miejscowe przedszko-
laki. Rekordzistami wśród małżeństw
pod względem liczby potomków oka-
zali się państwo Buczyńscy z Niecie-
czy, którzy mając 6 dzieci dochovali
sie 22 wnuczat i 6 prawnuków. (pj)

24 maja - Dzień Samorządu Terytorialnego

Warszawa, 27 maja 2002 roku

Szanowni Państwo,

Dzień Samorządu Terytorialnego to szczególna okazja do złożenia wszystkim Wam najserdeczniejszych życzeń. Szczególna – gdyż dotyczy środowiska niezwykle ważnego dla państwa, dla społeczności lokalnych, dla przyszłości kraju.

W 1990 roku rozpoczęła się reforma samorządowa. Czas, który minął, potwierdza, iż podążamy we właściwym kierunku. Społeczności lokalne stały się gospodarzami na swoim terenie, a obywatele poczuli się współodpowiedzialni za losy regionu i kraju. Władzę rządu zrównoważyły silne i mądrze gospodarujące posiadanymi środkami struktury samorządowe.

Przed Waszym środowiskiem staje dziś nowa wyzwanie. Polska finalizuje negocjacje z Unią Europejską. Rozpoczynamy wielką, społeczną debatę o sprawach wagi zasadniczej dla naszego kraju i na-

szego kontynentu. Zależy nam na tym, aby w dziele integracji zaangażowane zostały jak najszerze społeczne kręgi. Poszerzenie Unii nie jest bowiem jedynie sprawą elit politycznych i ekspertów. Aby mogło się ono powieść, musi spotkać się z szerokim społecznym poaniem. Stąd potrzeba udziału w dyskusji o europejskiej przyszłości Polski wszystkich środowisk politycznych i społecznych, organizacji pozarządowych, przedstawicieli Kościołów oraz związków wyznaniowych i przede wszystkim Was, środowisk samorządowych. Wasz udział w tej debacie, postawa liderów społeczności lokalnych będzie miała dla losów tej debaty ogromne znaczenie.

Dziękuję i gratuluję wszystkim pracownikom samorządowym, że tak wiele dobrego zrobili dla nas wszystkich. Życzę Państwu determinacji przy tworzeniu ambitnych planów służących rozwojowi wspólnot lokalnych oraz dalszych sukcesów w ich realizacji. Życzę nam wszystkim dobrej przyszłości w zjednoczonej Europie.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Aleksander Kwaśniewski

Szanowni Państwo,

mija właśnie 12 lat od pierwszych w powojennej Polsce wyborów samorządowych. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił 27 maja Dniem Samorządu Terytorialnego. Z tej okazji pragnę pozdrowić wszystkich samorządowców i podziękować za ich pracę na rzecz lokalnych społeczności.

W czasie funkcjonowania władze terytorialne pokazały swoją siłę i sens istnienia. Polska zmieniła się. Dzięki samorządowi poszerzył się udział obywateli w demokratycznym zarządzaniu państwem. Tysiące ludzi mają bezpośredni i pośredni wpływ na decyzje dotyczące ich regionu. Lokalni działacze, którzy dobrze znają walory i słabości swoich terenów, potrafią ocenić potrzeby mieszkańców i wy-

brać optymalną drogę realizacji postawionych sobie zadań. Taki system skłania ludzi do aktywności i brania odpowiedzialności za jakość naszego życia społecznego i gospodarczego.

Życzę Państwu, aby służba publiczna była zobowiązaniem i przynosiła Państwu osobistą satysfakcję. Ważne jest, abyście potrafili zaangażować w swoją pracę jak najwięcej obywateli, aby dzięki temu poczuli oni realny wpływ na podejmowane decyzje, mieli zaufanie do przedstawicieli władzy, którą sami wybrali, i nabrali szacunku do Państwa pracy.

Z poważaniem

Leszek Miller

Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowni Państwo,

Dzień Samorządu Terytorialnego jest szczególną okazją do złożenia wszystkim Państwu najserdeczniejszych życzeń. Wiem, ile trudu kosztuje praca w środowiskach lokalnych w Polsce. Można powiedzieć, że dzisiejszy obraz małych wspólnot zależy w dużej mierze od światowych decyzji władz samorządowych. Tym trudniej je podejmować, że nie zawsze zyskują poparcie miejscowych społeczności. Na szczęście nie brakuje ludzi samorządu gotowych bronić mądrych posunięć.

Piętrzące się problemy gospodarcze oraz kryzys finansów publicznych powodują, że zarówno w małych gminach, jak i aglomeracjach samorządowcy spotykają się z dużymi problemami, dramatami i często sami muszą stawić im czoło. To sprawia, że uwagę coraz częściej koncentruje się głównie na nich. Sprzyja temu również rok wyborczy, a także organi-

zacja spisu powszechnego. Zmusza to do odpowiedzi na pytanie, jakiego samorządu potrzebujemy, jak dostosować zmiany ustrojowe do zmieniających się wymogów współczesnej demokracji. Mam nadzieję, że proces ten zakończy się pomyślnie. Z korzyścią dla nas wszystkich.

Przed samorządem stoi dzisiaj jeszcze jedno wyzwanie – proces integracji europejskiej. Samorząd, zwłaszcza regionalny, jest bowiem ważnym ogniwem w poszukiwaniu wspólnotowych środków i propagowaniu idei zjednoczonej Europy.

W dniu tak ważnym dla samorządu terytorialnego za pośrednictwem Waszego pisma – tygodnika „Wspólnota” życzę Państwu determinacji przy tworzeniu ambitnych planów służących rozwojowi wspólnot lokalnych oraz sukcesów w ich realizacji.

Z poważaniem

J. Oleśnicki
Podsekretarz w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji

W dniu 7 kwietnia odbył się przetarg na wykonanie wykonawcy wodociągu we wsi Stasin. Przetarg wygrał Zakład Budownictwa Drogowego w Siemiatyczach za kwotę 220.064,76 złotych plus obowiązujący podatek VAT. Zakontraktowany budżetowy przedmiotem jest w Miesiącu wyniesienia. Przeprowadzony został przetarg na wykonanie "planu przestrzennego zagospodarowania" gminy Sabnie. Pierwsza wioska Sabnie położona między chodnik z kostki. Fundusz na tą inwestycję pochodzi ze środków starostwa powiatowego w Grodzisku i gminy. Wykonano drogi zimowe łączące wiosę Suchodół Grodzisk odległość 1970mb, Kupientyn - Wieniadoma odległość 2700mb. Wykonano drogi asfaltowe we wsi Sabnie, Kurnowice, Kolonia Hłopienki.

W roku bieżącym przewidziana jest budowa szatni przy szkole w Sabniach, wymiana okien w szkole w Wieciejewie. Ogłoszony został przetarg na domowe oczyszczalni ścieków na terenie gminy.

W dniu 15 kwietnia zakończył się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny, który miał ukazać obraz kraju, a także naszej gminy. Gmina nasza podzielona została na 28 okręgów spisowych, w których spis przeprowadzano 30 nadmistrzów. W swojej pracy nadmistrze spisowi spotkali się z przypadkami umieszczenia jednym przeprowadzeniu spisu z pośrednictwem.

Na terenie gminy spisano - 4547 osób, 1645 - gospodarstw domowych, 1478 - mieszkańców, 5394 - ieb, 706 - gospodarstw rolnych, 101 - okrągły rolnych.

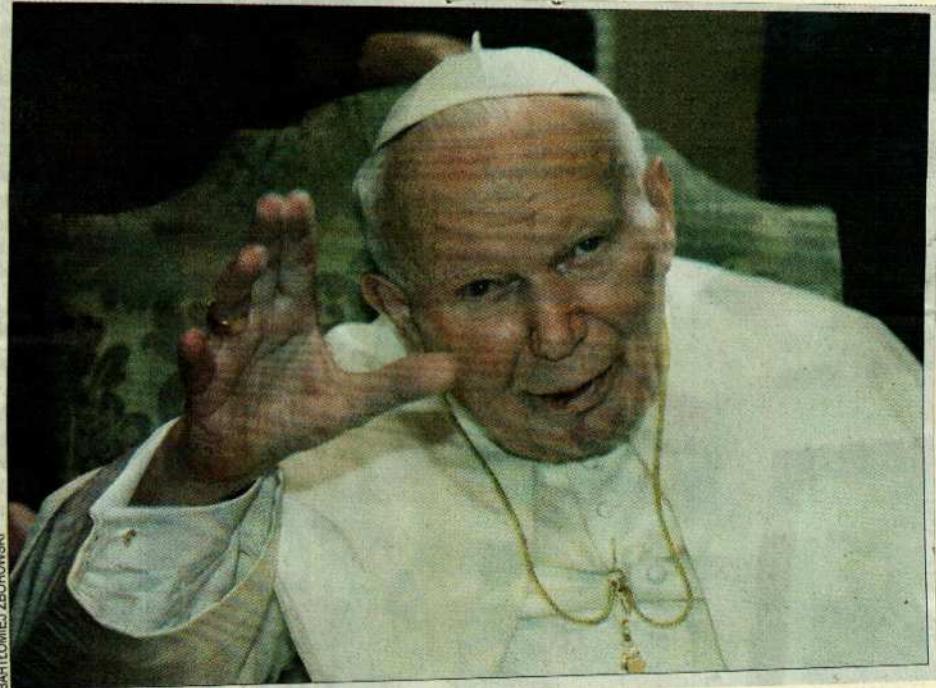
Pomiarkami ogółem - 4955,28 ha w przeliczeniu na jedno gospodarstwo rolne stanowiło - 11,27 ha zieleni wolne - 6843,95 ha, gruntów ornych - 5666,41 ha zieleni ogółem - 5484,72 ha w tym:

pszenica ozima - 548,30 ha, jara - 844,64 ha, żyto - 541,55 ha,
żermień ozimy - 23,82 ha jary - 106,46 ha, owsy - 129,53 ha,
pszenicyto ozime - 369,88 ha jare - 94,99 ha, mieszanki
zbożowe - 1618,42 ha, kukurydzy - 138,65 ha, ziemniaków -
407,33 ha, buraków cukrowych - 254,31 ha, repaku - 187,09 ha
warków - 11,37 ha, truskawek - 5,13 ha.

Spisano 2 786 szt. bydła ogółem, w tym: krow
dojnych - 1446 szt. Trudna chlewnia ogółem - 7428 sztuk
w tym: łosły - 717 sztuk oraz 7 szt. owiec.

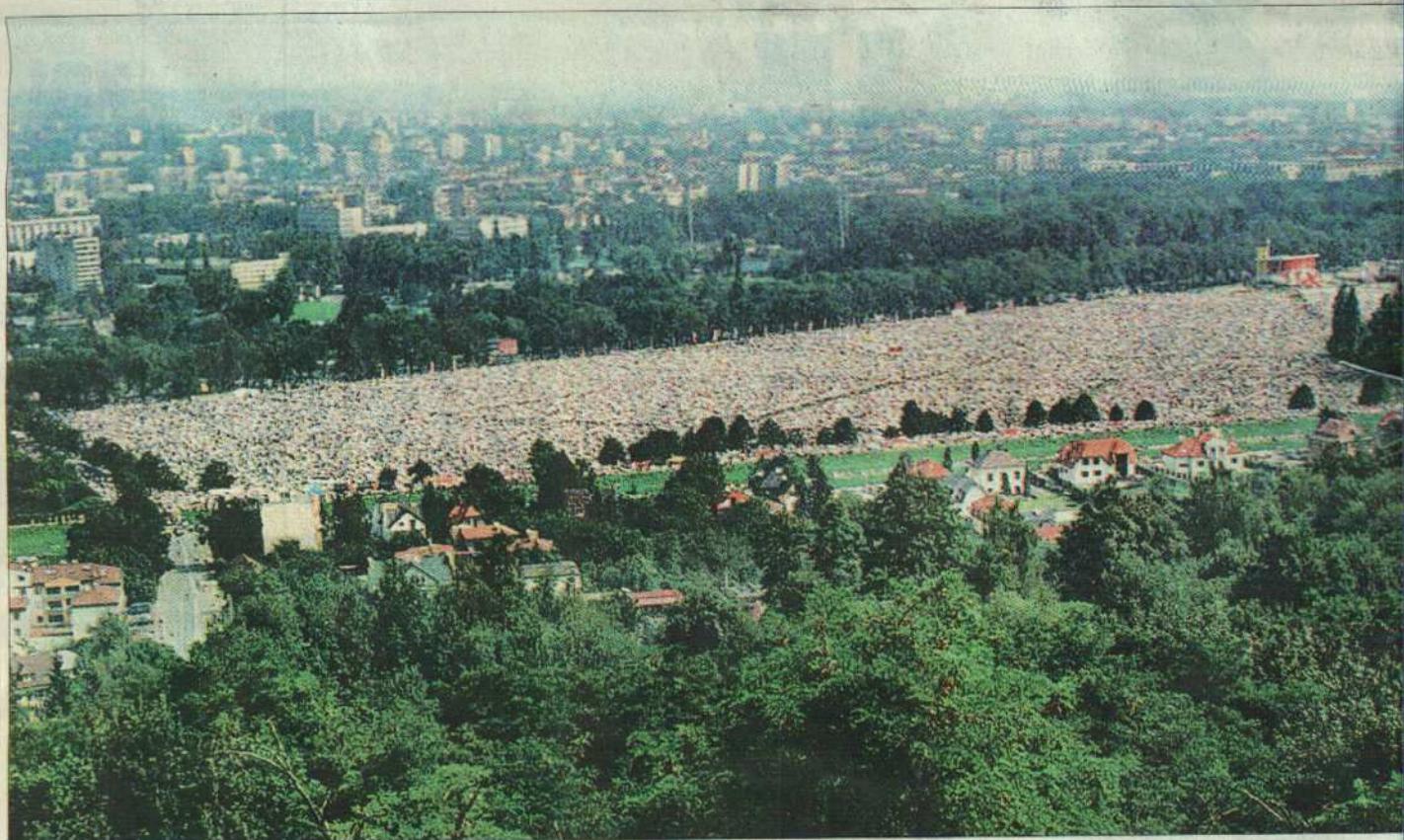
W dniach 16 - 19 sierpnia 2002 r. kraj nasz
odwiedził Ojciec Święty. Przybył do naszego kraju
na lotnisko w Krakowie.

Witaj, Ojcze Święty

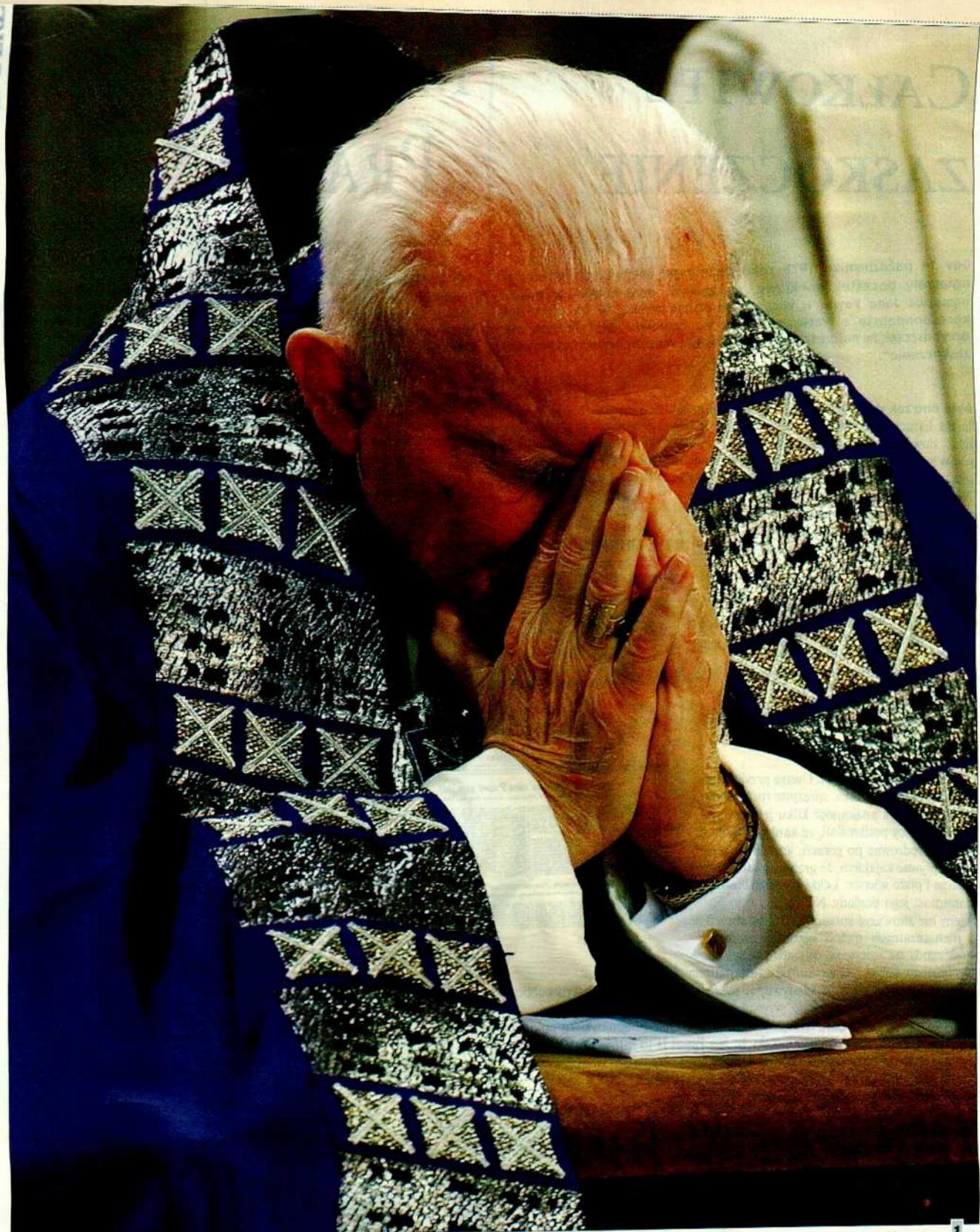

BARTŁOMIEJ ZBOROWSKI

Niedziela, msza święta na krakowskich Błoniach

EAST NEWS

1

Trudno mówić o rzeczach prostych. Każdy widzi, jak modli się papież, jaki jest w tym autentyzm. Nie spotykamy nic, co wynikałoby z przyzwyczajenia, rutyny, długich lat doświadczenia. W jego modlitwie czuje się prawdziwość, ciągłą świeżość i, powiedziałbym, wiarygodność. Ta zgodność między modlitwą a czynami, tym co mówi a jego życiem sprawia, że Ojciec Święty jest największym, a właściwie jedynym autorytetem współczesnego świata.

ks. Jan Twardowski

Dnia 29 sierpnia 2002 roku Rada Gminy na uroczystej Sesji podjęła uchwałę o nadaniu Publicznemu Gimnazjum w Sabniach imienia Heleny Mniszek.

Przy Uroczystie Gminy nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie płyty pamiątkowej imienia Heleny Mniszek.

Uroczystość dotycząca nadania imienia Gimnazjum odbyła się w dniu 1 września 2002 r. na placu szkolnym.

Odsłonięcia płyty pamiątkowej dokonał ks. biskup Antoni Dydyk, który celebrował tez mszę świętą.

Tak pisali gazety o Sabniach - "Tygodnik Śląska"

Gimnazjum w Sabniach nadano imię Heleny Mniszek.

Sięgnęli do korzeni

Helena Mniszkówna zyskała popularność i sławę dzięki powieści "Trędowata". Jednak w jej rodzinnych stronach nie mówi się o niej Mniszkówna, tylko Helena Mniszek. Wójt gminy Sabnie Piotr Kalinowski wyjaśnił, że zarówno w dokumentach, jak i na grobowcu widnieje napis Helena Mniszek. Nie ma więc podstaw używać nazwiska w odmianie Mniszkówna. Dlatego

też patronką gimnazjum w Sabniach została... Helena Mniszek.

W trakcie uroczystej sesji Rady Gminy jej przewodniczący Leszek Iwanicki, senior radnych Tadeusz Andrzejczuk, dyrektor Delegatury w Siedlcach Andrzej Grabowski i wójt Piotr Kalinowski, dokonali odsłonięcia pomnika najpopularniejszej osoby wywodzącej się z gminy Sabnie.

Imię pisarki otrzymało także Gimnazjum w Sabniach. Z okazji tych uroczystości Rada Rodziców ufundowała szkole sztandar. Chrzestnymi sztandaru zostali: biskup drohiczyński Antoni Dydyk, dyrektor delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Siedlcach, Andrzej Grabowski, poseł Marek Sawicki i wójt Piotr Kalinowski.

W Gminnej Bibliotece przygotowano wystawę poświęconą życiu i twórczości Heleny Mniszek.

BoNo

"Gazeta Powiatowa"

HELENA MNISZEK PATRONEM GIMNAZJUM W SABNIACH

1 września odbyło się uroczyste nadanie imienia Heleny Mniszek Publicznemu Gimnazjum w Sabniach.

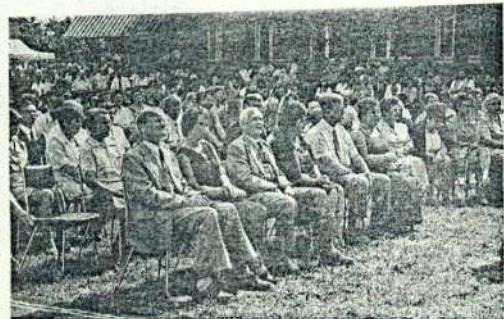
Wśród zaproszonych gości na uroczystość, przybyli: ordynariusz drohiczyński ks. biskup Antoni Dydyk, wójt gminy Sabnie P. Kalinowski, senator K. Borkowski, poseł PSL M. Sawicki, K. Czarkowski, D. Zadrożna, Z. Wielogórski, R. Woźniak, J. Kobylinski, przyjaciele i znajomi pisarki.

Uroczystą Mszę świętą z poświęceniem nowego sztandaru szkoły, ufundowanego przez Komitet Rodzicielski, odprawił ks. bp Antoni Dydyk. W swoim kazaniu podkreślił rolę, jaką odegrała twórczość Mniszkówny w życiu nie tylko ludzi, z którymi dane było żyć, lecz również pokolenia żyjącego dzisiaj. Pisarka tworzyła historię, budując silne i trwałe fundamenty w ludzkiej świadomości i choć może nie jest największą z pisarek, to dzięki nieocenionemu wyczuciu czasów, problemom i krytycznemu spojrzeniu na świat potrafila i chciała pomóc człowieku - podkreślił ksiądz biskup.

Po Mszy odbyło się uroczyste odczytanie aktu nadania imienia szkoły, przekazanie sztandaru dyrektor szkoły Annie Chmiel i podpisanie aktu erygacyjnego sztandaru.

rię milosną - jednak nie o trędowatej, jak można było się spodziewać, lecz o trędowatym.

Po części artystycznej można było obejrzeć wystawę z pamiątkami po pisarce

Rodzicami chrzestnymi sztandaru szkoły, na którym widnieje portret Heleny Mniszek, herb Sabni i rodziny Mniszków zostali: ks. bp Antoni Dydyk, kurator mazowiecki Raczkowski, poseł M. Sawicki, delegat urzędu marszałkowskiego A. Grabowski, wójt gminy Sabnie P. Kalinowski. Odsłonięto i poświęcono także tablicę pamiątkową wmurowaną w mur szkoły. Na tę okazję pani Lucyna Maksimiak napisała wiersz, który recytowała w trakcie odsłonięcia.

W części artystycznej młodzież z gimnazjum przedstawiła fragment powieści Heleny Mniszek "Trędowata" przygotowanej przez: Jadwigę Kalinowską, Annę Sieciennik, Małgorzatę Rańiąk. Głos również zabrała Danuta Kalinowska, o której się mówi: „Warszawa ma swoją Bielicką, my - Kalinowską”. Opowiedziała zabawną histo-

m.in. oryginalne zdjęcia, tomiki wierszy. Delegacja uczniów gimnazjum udała się na cmentarz do Zembrowa, by złożyć hołd postaci, z której jak sami mówią „są dumni”.

Mimo, iż Helena Mniszek zmarła 60 lat temu - jej twórczość, postać żyje w świadomości mieszkańców gminy Sabnie i uczniów gimnazjum szczerzącego się swoją bohaterką.

Anna Kożuchowska

Zdjęcia upamiętniające te uroczystości.

Sesja Rady Gminy w dniu 29 sierpnia 2002r.

Delegacja Radnych składających wiązankę kwiatów na grobie Heleny Mniszek na cmentarzu w Lembrowie.